

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
JANUARY 30

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770

POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740

E-mail: LaiksDSR@aol.com

Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXVII Nr. 4 (5749)

2016. gada 30. janvāris – 5. februāris

Kas īsti notiek ar Nākotnes nama projektu?

LIGITA KOVTUNA

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā publicējam skumju un satraucošu ziņu – „Rīgas pilsētas būvvalde nevar izsniegt atļauju Okupācijas muzeja piebūves celtniecībai, jo nav saņēmusi ne koriģētu būvprojektu, ne pozitīvu Rīgas pilsētas architekta biroja atzinumu.” Okupācijas muzejs ir trimdas tautiešu lolojums un tas nav emocionāli pārspīlēti teikts. Okupācijas muzeja piebūves celtniecībai ir saņemts gan nepieciešamais finansējums, gan Latvijas Valsts prezidenta, Saeimas priekšsēdes, gan valdības pārstāvju akcepts, gan arī lēmējinstītūciju – Valsts pieminekļu aizsardzības aģentūras, Rīgas Vēsturiskā centra padomes pozitīvs atbalsts, galu galā – Rīgas domes priekšsēža Nila Ušakova atbalsts. Arī plašas sabiedrības atbalsts. Saņemts tikai Rīgas galvenā architekta Gvido Prinča un 20 Latvijas architektu noraidījums. Ja saliekam svaru kausos, pozitīvā pārsvars pret noliedzozo taču neapšaubāms. Bet – *Nākotnes nama* celtniecība ir apturēta. Kas īsti notiek? Uz šo jautājumu nespēja atbildēt arī Okupācijas muzeja direktors Gunārs Nāgels. Projekta „vilcējspēks” Valters Nollendorfs šais dienās bija nokļuvis slimnīcā. (Kad mūsu laikraksts sasniegs lasītājus, Valters jau būs Amerikā, kur turpinās savu darbu, un par slimībām nevēlas sīkāk runāt. Tikai piebilst, ka saasinājusies hroniska kaite, ko gan pats nesaista ar paaugstinātu stresu. Vēlēsim Valteram labu veselību! Un sīkstumu!)

Tātad – kas notiek? Pēc atbildes devos uz Saeimu pie **Ritvara Jansona**, tagad Saeimas deputāta (NA), bet savulaik Okupācijas muzeja direktora vietnieka, kompetenta vēsturnieka un *Nākotnes nama* sāgas tieša liecinieka. Nepacietīgiem lasītājiem par prieku sāks ar labo ziņu. Pacietīgiem un ieinteresētiem lasītājiem piedāvāju sīkāku sarunu izklāstu gan ar R. Jansonu, gan ar Okupācijas muzeja direktoru **Gunāru Nāgelu**. Intervijas nobeigums ar viņu pārsteigs pat rūdītus ciniķus, un tas tiešām ir kā skumjās joks.

Tātad – solītā optimistiskā ziņa.

Ritvars Jansons. Kā politiķis redzu vienu vienīgu risinājumu – Okupācijas muzeja *Nākotnes*

nama piebūves un tam piederīgā memoriāla celtniecībai jāpiešķir nacionālo interešu objekta statuss. Tas nozīmē, ka minētie objekti jāizņem no pašvaldības rokām, un būvatļaujas, kā arī būvuzraudzības pilnvaras jānodod valstij. Tā ir arī iepriekš noticis ar stratēģiskas nozīmes objektiem, piemēram, Liepājas Karostu, Rīgas lidostas daļu, elektrotīklu savienojumu ar Zviedriju u. c. Šādi objekti tiek būvēti, neraugoties uz pašvaldības interesēm. Tas nozīmē, ka Saeimā

tiek virzīti Grozījumi likumā par Okupācijas muzeju – vispirms par tiem balso Izglītības un zinātnes komisijā, lai pēc tam nonāktu balsošanā Saeimas plenārsēdē pirmajā lasījumā. Primārais ir noteikt, ka objektam ir nacionālo interešu statuss, kam seko likums, kuŗā norādīts, kuŗa valsts institūcija noteiks būvatļaujas izsniegšanu un uzraudzību, kā arī pieņems ēku lietošanu. Zinot likumdošanas tempu, grozījumi iegūs likuma spēku ne ātrāk, kā š. g. vasaras sākumā. Izņemot, ja tie

tiks virzīti steidzamības kārtā. Šādi precedenti ir bijuši. Ja tā notiks, teorētiski būvniecību ir iespējams pabeigt līdz Latvijas simtgadei, bet ir jautājums – vai muzejs uz šo laiku spēs iekārtot ekspozīciju un sākt darbu. Atjaunotā muzeja atvēršanai uz valsts 100 gadu jubileju nav tikai vēsturiska nozīme, bet arī politiska – Okupācijas muzejs ir vēsturiski skaidrojoša institūcija kā iekšzemē, tā ārpus Latvijas. Ātrākai projekta īstenošanai ir arī ekonomiskais aspekts, proti, no

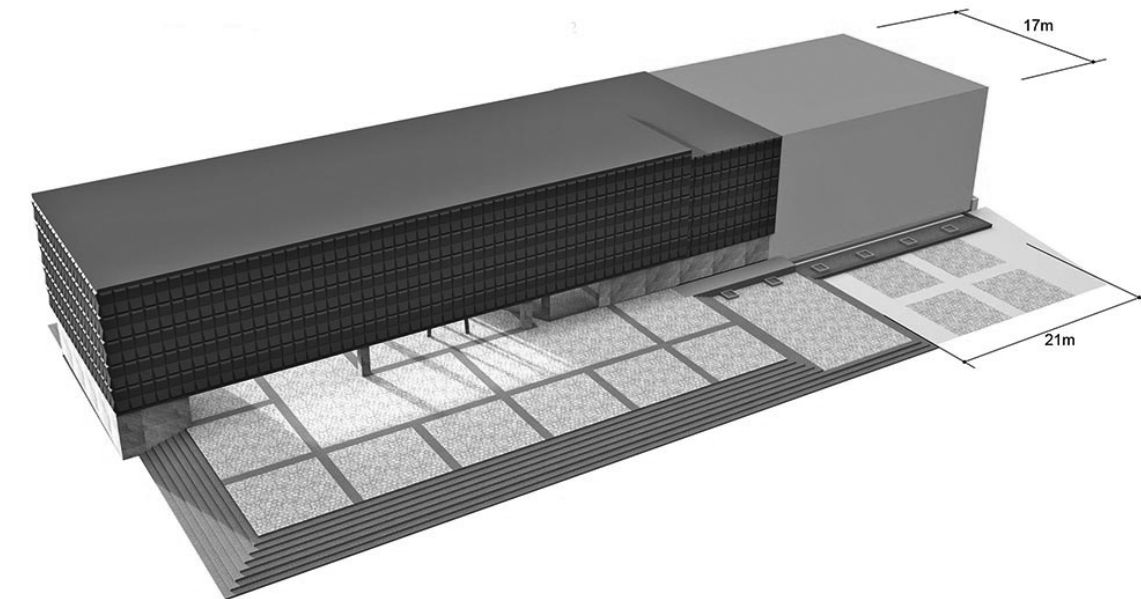
vienas puses, katra diena, ko Valsts nekustamo īpašumu aģentūra (VNI) kavē sakarā ar projekta izstrādi, resp., pārstrādi, nes šai valsts institūcijai tiešus zaudējumus. No otras puses, šai ieilgušajā procesā samazinās ziedojumu jeb muzeja ieņēmumu apjoms, līdz ar ko samazinās tas nodokļu apjoms, ko Okupācijas muzejs ienes Latvijas valsts budžetā. Starp citu, muzejs jau šobrīd valstij ir atmaksājais vairāk par to naudas summu, ko valsts ir muzejam dotējusi. Un vēl – ēku Raiņa bulvārī, kur tagad ir izvietots Okupācijas muzejs, paredzēts rekonstruēt un nodot Ārlietu ministrijas rīcībā. Tātad muzeja pārņemšana uz savām mājvietām Strēlnieku laukumā ātrāk atrisinās arī šo jautājumu.

Un vēl – visu Latvijas muzeju krājumi ir tik lieli, ka arī ar jaunbūvējamās krātuves Pulka ielā telpām būs par maz. Okupācijas muzeja krājumus, kas ir ļoti lieli un specifiski, te nemaz nav plānots novietot, paredzot tiem vietu piebūves apjomā – tas ir noteikts likumā par Okupācijas muzeju. Vēl vairāk – sadarbojoties ar citiem muzejiem, piemēram – ar ieceres stadijā šobrīd esošo Laikmetīgās mākslas muzeju tai pašā Strēlnieku laukumā, var tikt atrisināta izstāžu izvietotāšanas problēma. Kālab gan lai *Nākotnes nama* izstāžu zālē nebūtu vieta izstādēm par okupācijas laika mākslu?! Nav tā, ka Okupācijas muzejs būtu monopolists uz *Nākotnes nama* telpām – tās savām vajadzībām varētu izmantot arī citi muzeji. Telpas būs publiski pieejamas, te darbosies arī skolēnu izglītības auditorijs.

Vai ir aprēķini, kā Okupācijas muzejs sevi uzturēs, atrodoties uz šīs dārgākās zemes Rīgā? Ņemot vērā, ka galveno finansētāju – trimdas latviešu maciņš kļūst arvien plānāks?

Pirmām kārtām – nav bažu par celtniecības izmaksām, jo *Nākotnes nams* tiks celts, izmantojot VNI peļņu. Dārga zeme? Tieši šī „dārgā zeme” jau arī izraisa palielinātu ekonomisko un līdz ar to politisko uzmanību. Tā notiks ar ikvienu objektu, kas Latviešu strēlnieku laukumā tiks celts.

(Turpināts 7. lpp.)

Latvian newspaper

LAIKSFrequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC**Latviešu nedēļas laikraksts**Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.usRedaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.usPar REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.
Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai inīciāliem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.
Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.usKandas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.
Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adrese
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com**LAIKS**50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
www.laiks.us!"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!Gada abonenti saņems bez maksas:
• četrus JAUNO LAIKS pielikumus;Laiks pa gaisa pastu Amerikā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00Laiks pa gaisa pastu Latvijā
Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00Laiks pa gaisa pastu Kanadā
Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs
Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00JAUNO LAIKS abonements četras avīzes
Gadā.....ASV \$20.00

Kanadā gadā.....ASV \$23.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Vai Tu jau pasūtīnāji Laiku 2016. gadam?

Paldies, ka pasūtīnāji – jo ikkatrs abonements

ir izšķirošs *Laika* nākotnei.

Lūdzu, pajautā saviem draugiem un radiem,

vai viņi jau pasūtīnājuši *Laiku*!Un pasaki viņiem, ka *Laika* turpmākā iznākšana

ir atkarīga no katra mūsu abonementa,

citādi mēs paliksim bez savas avīzes.

Jūsu ērtībām skat.

Abonēšanas kuponu šīs lapas kreisajā malā.

Vēl varat iegādāties skaistos

*Laika Mākslas kalendārus – 2016.*Rakstiet – rasma@laiks.us**Labdien!**

Mani sauc Zemgus Zaharāns. Pirmkārt, vēlos pateikties laikraksta LAIKS redakcijai par to, ka tā publicē manas karikatūras un bijusi tik labvēlīga, neatsakot ievietot arī šo sludinājumu. Tātad – jau piecus gadus Latvijā veik-

smīgi darbojas mana studija *Karikaturisti.lv*. Mēs nodarbojamies ar karikatūru zīmēšanu no fotogrāfijām. Parasti cilvēki tādas pasūta, lai dāvinātu radiem, draugiem un paziņām dažādos svētkos un jubilejās. Ir uzzīmētas jau vairāk nekā 3000 karikatūru. Patlaban esam izstrādājuši jaunuun labāk saprotamu produktu angļiski runājošu valstu iedzīvotājiem – *Pertoons*, jeb *Personalized Cartoon*, kas ir daudzkārt labāks dāvināšanai nekā tradicionālā karikatūra, jo netiek karikēta personāža seja, un atkrit bažas par to, ka jubilārs apvainosies. Piemērus var apskatīt te: www.pertoon.comMeklēju stratēģisko partneri/konsultantu/investoru Jūsu krastā, kas varētu palīdzēt uzsākt *Pertuņu* ekspansiju visā pasaulē.Ja Jūs ieinteresēja mans piedāvājums, rakstiet, zvaniet, būšu priecīgs atbildēt uz Jūsu jautājumiem zemgus.zaharans@gmail.com vai Zemgus Zaharāns, Ludzas iela 66-3, Rīga, Latvia, LV-1003 Skype – zemgus.zaharans Tālr. +371 28455969.

Uz sazināšanos!

RigaVen Travel Inc.

JAUNA TŪRE!

Braucam uz Portugāli

no 3. aprīļa līdz 13. aprīlim.

Zvaniet – INESE ZAKIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

ASV ievieš izmaiņas Bezvīzu ceļošanas programmas darbībā

Rīga, 2016. gada 22. janvāris – Šodien, 22. janvārī, stājas spēkā izmaiņas, ko paredz 2015. gada Likums Par Bezvīzu ceļošanas programmas uzlabošanu un teroristu iecelošanas novēršanu (*Visa Waiver Program Improvement and Terrorist Travel Prevention Act of 2015, turpmāk – likums*). ASV Muitas un robežsardzes dienests (*CBP/Customs and Border Protection*) katru dienu uzņem valsti vairāk nekā miljons pasažieru, un šī dienesta mērķis ir nodrošināt to personu iecelošanu valstī, kas ierodas likumīgos nolūkos, un ieviest visaugstākā līmeņa robežu drošības un aizsardzības standartus. Jaunais likums paredz, ka personām no noteiktām zemāk minētajām valstīm vairs nav tiesību iecelt un pre-

tendēt uz iebraukšanu ASV Bezvīzu ceļošanas programmas ietvaros (*Visa Waiver Program/VWP*):

- Bezvīzu režīma programmas dalībvalsts valstspiederīgie, kas iecelojuši vai uzturējušies Irānā, Irākā, Sudānā vai Sīrijā no 2011. gada 1. marta (ar atsevišķiem izņēmumiem, ja persona ceļojusi attiecīgās Bezvīzu režīma programmas dalībvalsts diplomātiskā vai militārā dienesta uzdevumā);

- Bezvīzu režīma programmas dalībvalstu valstspiederīgie, kam ir arī Irānas, Irākas, Sudānas vai Sīrijas valstspiederība.

Personām, uz kurām attiecas jaunā likuma ierobežojumi, jāprojām iespējams pieprasīt ASV vīzas, saskaņā ar vēstniecībās un

konsulātos spēkā esošajām procedūrām. Ja ASV vīza nepieciešama sakarā ar neatliekamu biznesa braucienu, ārstēšanās nolūkā vai citās ārkārtas situācijās, ASV vēstniecības un konsulāti ir gatavi paātrināt kārtībā izskatīt šādu pieteikumu.

No 2016. gada 21. janvāra tiem ceļotājiem, kam ir derīga ESTA atļauja (*Electronic System for Travel Authorization*) ceļošanai bez vīzām un kas reģistrējoties norādījuši, ka viņiem ir dubultā pilsonība ar kādu no četrām augstāk minētajām valstīm, ESTA atļauja tiks atcelta.

Jaunais likums paredz, ka Iekšzemes drošības ministram (*Secretary of Homeland Security*) ir tiesības atcelt likumā minētos ierobežojumus, ja šāds lēmums

ir ASV tiesībsardzības sektora vai nacionālās drošības interesēs. Šāds lēmums tiek pieņemts katrā individuālā gadījumā atsevišķi, bet ir vispārīgi atrunāts, ka attiecībā uz zemāk minētajām ceļotāju kategorijām varētu attiecināt lēmumu par ierobežojumu atcelšanu:

- Personas, kas ceļojušas uz Irānu, Irāku, Sudānu vai Sīriju kādas starptautiskas vai reliģiskas organizācijas uzdevumā vai pavalsts/pašvaldības norikojumā;

- Personas, kas ceļojušas uz Irānu, Irāku, Sudānu vai Sīriju tādas nevalstiskās organizācijas uzdevumā, kas nodarbojas ar humanitāras palīdzības programmām;

- Žurnālisti, kas ceļojuši uz Irānu, Irāku, Sudānu vai Sīriju, lai veiktu darba pienākumus;

- Personas, kas ceļojušas uz Irānu likumīgos biznesa darbības nolūkos pēc Vienotā visaptverošā rīcībasplāna (*Joint Comprehensive Plan of Action*) ieviešanas 2015. gada 14. jūlijā; un

- Personas, kas ceļojušas uz Irāku likumīgos biznesa darbības nolūkos.

Atkārtoti uzsveram, ka, piemērojot spēkā esošos normatīvos aktus un lemjot par to, vai ceļošanas ierobežojumi ir vai nav atceļami, katrs individuāls gadījums ESTA sistēmā tiek skatīts atsevišķi. Bez tam tiek turpināts analītiskais darbs, lai apzinātu, vai un kādā veidā lēmumi par bezvīzu ceļošanas ierobežojumu atcelšanu varētu būt attiecināmi uz Bezvīzu režīma programmas dalībvalsts valstspiederīgajiem, kam ir dubultpilsonība, un arī

Irānas, Irākas, Sudānas vai Sīrijas valstspiederība.

Visiem ceļotājiem, kas saņēms paziņojumu par to, ka viņiem turpmāk nav tiesību iecelt ASV Bezvīzu ceļošanas programmas ietvaros, ir tiesības iecelt ASV, uzrādot derīgu ASV ne-imigrācijas vīzu, ko piešķirusi ASV vēstniecība vai konsulāts. Šādos gadījumos ceļotājiem pirms brauciena uz ASV būs jāierodas uz vīzas interviju ASV vēstniecībā vai konsulātā, kas lems par vīzas piešķiršanu, izdodot to ceļotāja pasē.

Jaunais likums neaizliedz iecelošanu ASV vai tiesības pretendēt uz iebraukšanu ASV, un tas neattieksies uz lielāko daļu personu, kas izmanto Bezvīzu ceļošanas programmas priekšrocības.

Lai piemērotu likumā paredzētos izņēmuma gadījumus attiecībā uz personām, kas ceļojušas diplomātiskā vai militārā dienesta komandējumos, ir paredzēts, ka papildināts jautājumu saraksts reģistrācijai bezvīzu ceļošanai sistēmā ESTA tiks ieviests 2016. gada februāra beigās.

Informācija par vīzu pieprasīšanu lasāma adresē: travel.state.gov.

Aicinām tos ceļotājus, kam ir derīga ESTA atļauja ceļošanai uz ASV bez vīzām, pārliecināties par ESTA atļauju derīgumu īsi pirms ielānotā brauciena, apmeklējot ASV Muitas un robežsardzes dienesta interneta vietni: esta.cbp.dhs.gov.

Papildu informācijas saņemšanai lūdzam sazināties ar:

**ASV vēstniecība Rīgā,
PRESES UN KULTŪRAS
NODAĻA**

AndzansR@state.gov

Atvērta pieteikšanās ALAs vasaras prakses programmai Latvijā

Sākot ar janvāri līdz šī gada 31. martam, ārpus Latvijas dzīvojošie jaunieši aicināti pieteikties dalībai vasaras prakses programmā Latvijā, ko pagājušajā gadā izveidoja Amerikas latviešu apvienība sadarbībā ar Latvijas Kultūras ministriju. Prakses programmas dalībniekiem no ASV Amerikas latviešu apvienība (ALA) piedāvā stipendijas \$2500 apmērā.

Amerikas latviešu apvienības Kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe skaidro: „Pavadi vasaru Latvijā programma ir vienreizēja iespēja ārpus Latvijas dzimušiem un auguši jauniešiem pavadīt vasaru Latvijā un iziet praksi kādā no Latvijas kultūras vai izglītības iestādēm, un iegūt vērtīgu pieredzi, kas vēlāk noderēs akadēmiskā un profesionālā dzīvē.”

Programmas pirmajā darbības gadā tajā kopskaitā piedalījās 16 jaunieši no ASV un Kanadas. Ņemot vērā prakses programmas dalībnieku un prakses vietu ļoti pozitīvās atsaukmes, šogad nolemts līdzdalības iespējas programmā piedāvāt arī jauniešiem no citām latviešu mītnes zemēm pasaulē. Sadarbībā ar Latvijas Kultūras ministriju izveidotās programmas ietvaros jauniešiem ir iespēja strādāt tādas prominentās Latvijas institūcijās, kā Latvijas Nacionālā bibliotēka, Latvijas Valsts arhīvs, Latvijas Nacionālais Mākslas muzejs, Nacionālais Kino centrs, Etnografiskais brīvdabas muzejs, Latvijas Kultūras akadēmija u.c. Šogad pirmo reizi jauniešu prakses iespējas ir paplašinātas arī uz privātiem uzņēmumiem, kurū vidū ir jauno tehnoloģiju uzņēmumi *Draugiem Grupa*, *Tech Hub Rīga* un *Funderful*.

Pagājušās vasaras prakses programmas dalībnieks Dāvis Siliņš no Kanadas savās atsauksmēs rakstīja, ka viņa galvenā motivācija pieteikties dalībai prakses programmā bijusi iespēja ceļot pa Latviju un tajā pašā laikā iegūt

vērtīgu darba pieredzi. Viņam turklāt laimējies strādāt iestādē, kas viņu visvairāk interesējusi, tas ir, Nacionālajā Kino centrā. Savukārt Matīss Batarags, kurš pagājušajā vasarā strādāja Latvijas Valsts arhīvā, pēc programmas noslēguma rakstīja: „Nebiju bijis Tēvzemē kopš „Sveika, Latvija!” brauciena. Ieguvu labāku sajūtu par to, kāda Latvija īstenībā ir un cik grezna tā var būt nākotnē.” Jāatzīmē, ka dalība prakses programmā jauniešiem ne vien

das, vēstures un kultūras apguvi un nodošanu tālāk nākamajām paaudzēm, ALA visdažādākos veidos atbalsta 18 latviešu skolu un divu vasaras vidusskolu darbību ASV. Tāpat ALA ar dažādām stipendijām atbalsta dažādu latviešu nometņu norisi ASV. Pirms 18 gadiem tika izveidota „Sveika, Latvija!” izglītojošo ceļojumu programma pa Latviju Amerikas latviešu pusaudžiem vecumā no 13 līdz 15 gadiem. Bet „Pavadi vasaru Latvijā” programma ir pirmā

Aizvadītās vasaras prieki Latvijas laukos

nodrošinājusi iespēju apskatīt Latviju, bet arī vairākos gadījumos pavērusi jaunas iespējas. Tā, piemēram, Vanesa Putniņa no Minesotas pēc prakses noslēguma nolēma vēl pusgadu pavadīt Latvijā, lai studētu universitātē. Savukārt Emma Ikstruma pat saņēmusi darba piedāvājumu: „Likās, it kā katru dienu bija savs unikāls piedzīvojums. Kad es tur aizlidoju, es biju sajūsmināta, bet nezināju, ko sagaidīt. Latvijā mani sagaidīja daudz pārsteigumu – vislielākais bija beigās, kad man piedāvāja darbu – mācīt angļu valodu Pārdaugavā.”

Kopš latviešu iecelošanas ASV un Amerikas latviešu apvienības dibināšanas 1951. gadā, ASV ir izaugušas četras latviešu paaudzes. Lai veicinātu latviešu valo-

šāda veida programma, kas paver iespēju jauniešiem pēcskolas vecumā uzturēties un gūt profesionālu pieredzi Latvijā, veicinot viņu latviešu valodas apguvi un piederību Latvijai.

Kā to norāda ALAs Kultūras nozares vadītāja, šādu stipendiju programmu ALA varēja izveidot, lielā mērā pateicoties Elmāra Freiberga atstātajam testamentārajam novēlējumam. Šogad nolemts, ka ALAs stipendijas pieejamas prakses dalībniekiem no ASV, bet jaunieši no citām zemēm aicināti interesēties par stipendiju iespējām pie savām centrālajām latviešu organizācijām. Plašāka informācija par prakses programmu ir atrodamā Amerikas latviešu apvienības mājas lapā: www.alausa.org.

LASĪTĀJU BALSIS

Dziediet jaunu dziesmu – bet tikai senā meldijā...

Māc. OĻĢERTS ČAKARS

Par Juŗa Griņeviŗa, Latvijas Mūzika akadēmijas un Lutera akadēmijas docētāja, Rīgas Augšāmcēlšanās un Vāngāŗu draudzes ērgelnieka, rakstu „Jaunā Dziesmu grāmata” 24. oktobŗa *Laikā*.

Starp citu viņš raksta: „Mūziķu “komanda”, kur I. Sprances vadībā darbojas daudzi Latvijas baznīcu praktizējošie jaunāķas un vidējās paaudzes mūziķi, paveikuši milzīgu darbu dziesmu izvēlē, to autentisko variantu izpētē, jauno dziesmu repertuārā. Ne viena vien pazīstama melodija būs jāķorigē, atbilstoši tās vēsturiskajam pirmveidam, un nederēs vairs dziedāšana/spēlēšana autopilota režīmā – tā dziedot, dziesmas Debesis neķad nesasniedz.”

Esmu izbrīnījies par šo dīvaini mulsinošo domu: „...tā dziedot, dziesmas Debesis neķad nesasniedz.” Izķlausās, ka autors pieķaksta dziesmas oriģinālajai melodijai tādū pašu Svētā Gara iedvesmu, negrozāmību, ķādu cenšamies sasniegt, tulķojot Svētos rakstus, Bībeli. Tikai tā dziedot, dziesma sasniegs debesis?! Ak vai,

ķa tu nu pavēlc ķādu toni mazķiet ilgāk, vai ķabi neķāķot, dziedī ar bēmolī, ķur tas nav rakstīts... Debesis ķiet!!!

Jēzus evaņģelīķos asi nosoda ķeģāķistus, ķas bausķībā bija ievēduši ķilvēķu izgudrotus ķikumus... Tāķat nesaprotams ir rakstīķāja priķes par nabadzīķo dziesmu nošķrastu, parādās ķikai ķaila ķelodija. Tādū izķveidi līdz šim bijām redzēķuši ķikai ķiņķu un padziedāšanas grāmātās. Rakstīķāķs ķan ķauķas: “Visbūķiskākais trūkums, (ķas neķija 1990. g. izķdevumā), ķa ķem ķelodijas nav parakstīķis ķantu ķeksts, ķas ķoti apķrūķina jauno dziesmu dziedāšanu pat profesionāķiem.” Tāķat viņš ķiemīn:

“No draudzēm ķau dzirdēķi ķūķumi ķiespiest grāmātu ķielāķiem burtiem.”

ķā ne. ķeksti ķiespiesti ar 10 ķunktu burtiem, ķairumam ķecu ķilvēķu ķie nav salasāmi bez ķalīķelināmā ķtikķa ķēķas ķalīdzības. ķieķas, ķa ķaunās Dziesmu grāmāķas sastādīķāķi ķmaz domāķuķi par grāmāķas ķietotāķiem, dziedo ķo draudķi.

DACE
APERĀNE

Skandīgais un sparīgais Ņujorkas latviešu koris

Ņujorkas latviešu koris savas dinamiskās diriģentes Lauras Padegas Zamuras vadībā ir uzsācis Jauno gadu ar atjaunotu enerģiju un dziedāšanas prieku. Korā mēģinājumi parasti notiek katru svētdienu pēc dievkalpojuma Ņujorkas ev. lut. draudzes Jonkeru baznīcas telpās. Neskatoties uz to, ka koris bija sagatavojis plašu programmu Adventa koncertam decembrī, tas jau ir iesācis degsmīgi mācīties jaunas kořdziesmas savam gadskārtējam Pavasaŗa koncertam Katskiŗu vasaras nometnes īpaŗumā. Pavasaŗa koncertā piedalīsies ievērojams kamerkoris *Fortius* no Latvijas diriģentes Māras Marnauzas vadībā. *Fortius* tikai īsi pirms Ziemsvētkiem, 22. decembrī, nosvinēja savu 30 gadu radoŗas darbības jubileju ar svinīgu koncertu Rĩgas Sv. Marijas Magdalēnas baznĩcā. Uz Pavasaŗa koncertu svētdien, 29. maijā, vēl solĩjuŗies braukt un dziedāt 32 koristi no Otavas un Montrealas jauktajiem korĩem.

Laura Padega Zamura izteica lielu gandariŗumu par to, ka desmit gadu laikā, kopŗ viņa ir darbojusies korĩ kā diriģente, koristu sajūsma, iestudējot jaunu repertuāru, nav rimusi. Lielu prieku sagādājot tas, ka jauni dziedātāji ir papildinājuŗi, un turpina arvien papildināt, esoŗas koristu aprindas. Koristu spējas iestudēt stilistiski dažādas vai tehniski prasĩgas partitūras ir ļoti attĩstĩjuŗas, kas sniedz iespēju koncerta klausĩtājiem piedāvāt ļoti daudzveidĩgas un saturĩgas latvieŗu koŗmūzikas programmas. Œajā ziņā koŗa Adventa koncerts “Baltie spāŗni” bija spilgts piemērs.

Ņujorkas latvieŗu koris, 35 dziedātāju sastāvā, koncertā

dziedāja trīs izcilu latvieŗu laikmetĩgās koŗmūzikas komponistu – Ērika Eŗenvalda, Artura Maskata un Uŗa Prauliņa, Ziemassvētku kantātes; visas – Ņujorkas latvieŗu koŗa pasūtĩnājumi.

Koristus lieliski pavadĩja profesionālais Bronksas kamerorķestris, kurā citu starpā mūzicēja latvieŗu vijolniece – kon-

kas latvieŗu koŗa lielo un nozīmĩgo lomu latvieŗu mūzikas dzĩves uzturēšanā un attĩstĩtibā, kā arī Adventa koncerta tradĩcijas turpināšanā. Jāņa Lūsēna melodiskajā “Lūgŗanā Ziemassvētku vakarā”, solistu Sarmas Dindzānes *VanSant*, Lailas Liepiņas *Southard* un Silvĩjas Padegas Grendzes *a capella* dziedājums klusināti pavadĩja

rāns Laila Liepiņa *Southard* dzĩdri nodziedāja savas solo partijas.

Koncerta programmas centrā bija Artura Maskata jaundarbs “Ziemassvētku kantāte”, kas piedzĩvoja savu pasaules pirmatskaņojumu koŗa un kamerorķestrā liriskā interpretācijā. Kantāti ievadĩja īsa, tēlaina prelūdija un korālis, kam sekoja

Kad Artura Maskata brĩniŗķĩgais opus bija izskanējis, *Magnolija* saņēma īpaŗi siltus aplausus ne vien no klausĩtājiem, bet arī no pašiem korĩstiem.

Adventa koncerts noslēdzās ar Uŗa Prauliņa tematiski krāŗno kantāti “Ziemassvētki jaunajā pasaulē”. Tāpat kā daudzus citos savos opusos, tā arī Œajā U. Prauliņŗ ir ļoti veiksmĩgi apvienojis latvieŗu tautasmūzikas un laikmetĩgās mūzikas elementus, reizē saglabādam latvieŗu dānu jeb tautasdziesmu dziļāko būtĩbu. Soprāni un alti pilnskanĩgi nodziedāja savas partijas ikvienā kantātes daļā, taču vĩri arī bija savu uzdevumu augstumos, braŗi nodziedādami savas bieŗi ritmiski sareŗģĩtās daļas. Soprāns Laila Liepiņa *Southard* un alts Sarma Dindzāne *VanSant* nodziedāja savas solo pasāŗas ar siltu un simpātĩsku toni.

Lauras Padegas Zamuras vadībā, kamerorķestris spēlēja ar lielu precĩzĩtāti un koris gaviļēja.

Koncerta noslēgumā koristi sirsnĩgi sumināja diriģentu Andreju Jansonu, kurŗ bija klausĩtāju vidū. Jaunais koŗa priekŗnieks Mārtĩņŗ Putenis pateicās bijuŗai priekŗniecei Aijai Pelŗei par viņas izcilo darbu. Laura Padega Zamura, koris un kamerorķestris saņēma ovācijas un ilgstoŗus aplausus no koncerta apmeklētājiem, kurĩ pēc koncerta devās uz koŗa sagatavoto mielastu un tradicionālo Ziemassvētku tirdziņu.

Par Ņujorkas latvieŗu koŗa nākamĩem koncertiem un aktivitātēm, CD ierakstiem un jauno koristu pieteĩķanos ir iespējams lasīt koŗa mājaslapā: www.nylatvianconcertchoir.org Sirsnĩgs paldies Ņujorkas latvieŗu korĩm par lielo darbu latvieŗu koŗmūzikas labā! Lai skan!

Priekŗā labā pusē – diriģente Laura Padega Zamura // FOTO: Edgars Zāliŗe

certmeistare Una Tone un Silvĩja Padega Grendze.

Œĩ bija pirmā reizē, kad Laura Padega Zamura pilnĩbā diriģēja Adventa koncerta programmu, kopŗ galvenā diriģenta posteņa pāŗņemŗanas no koŗa ilggadĩgā mākslinieceskā vadĩtāja un diriģenta Andreja Jansona. Viņas izteiksmĩgā vadībā, korĩm un kamerorķestrim bija reti līdzsvarota un skaista kopskaņa. Koristi dziedāja ar lielu iedvesmu un emocionālitāti, kas aizkustināja koncerta kuplo apmeklētāju saimi.

Koncertu ievadĩja mācĩtājs Juris Saivars, izceldams Ņujor-

koristu uznāksanu un radija gaiŗu noskaņu koncerta sākumam.

Œo noskaņu turpināja veidot Ērika Eŗenvalda pacilājoŗā un skanĩgā kantāte “Ziemsvētku vakarā”, kurū koris nodziedāja ar dinamiski niansētiem frazējumiem Lauras Padegas Zamuras pāŗliecinoŗā interpretācijā. Katrs no trim kamerorķestrā solĩstiem – ģellists *Carlo Pellitieri*, obojiste *Setsuko Otake* un vijolniece Una Tone, liriski nospēlēja vienu pazĩstamu Ziemassvētku dziesmas melodiju un tās variācijās kantātes instrumentālajos posmos. Sop-

trīs romantiski impresionistiskas daļas – “Ziema” (Rūdolfa Blaumaņa dzeja), “Eglĩte, māsiņa” (Herberta Dorbes dzeja) un “Debesis” (Ineses Zandares dzeja). Niansētā instrumentācija un koŗa skanējums efektĩgi atspoguļoja R. Blaumaņa un H. Dorbes dzejā uzburtās ainavas. Ar savu harmonisko krāŗu paleti, Œīs daļas reizēm atsauc atmiņā mūziku no A. Maskata 2014. gadā uzvestās operas “Valentĩna”. “Eglĩtes, māsiņas” solo dziedājumā mūzikāli un skaisti nodziedāja viena no koŗa visjaunākajām dziedātājam – *Magnolija Garbarino*.

KULTŪRŽURNĀLISTES PIEZĪMES NO ŅUJORKAS

ELEONORA
ŒTURMA

Ziemsvētku atskaņas DV namā

Ņujorkas latvieŗu kopienā jau gadiem iegāies sabiedrības rĩkotos Ziemsvētkus bērniem un skolēniem svinēt pirmssvētku laikā, bet pieauguŗo organizācijām – kaut kad ap Zvaĩgznes dienu. Tā arī Ņujorkas Daugavas Vanagi un Vanadzēŗ Œogad Ziemsvētkus atzĩmēja 9. janvāri ar koŗi puŗķotu eglĩti savā namā, dziedot tradicionālas kopdziesmas, baudot runātus un mūzikālus priekŗnesumus un nobeidzot ar svētku maltĩti lejas stāvā pie kamĩna un arī bāra. Vienĩgi jānoŗēlo, ka paŗu svētku svinētāju nebija tik daudz, kā būtu gribējies. Toties bija ieradies Ziemsvētku vecĩtis – ne jau apaļĩgi izpolsterētā sarkanā Ziemsvētku vecĩŗa vamzĩ un ar

gaŗu baltu bārdi, bet gan korrektā, ar kaklasaiti rotātā uzvalkā un ar lielisku dāvanu kasti rokās. Slaidā „vecĩŗa” identifikācija – DV namā itin bieŗi redzētais un allaŗ sirsnĩgi gaidĩtais ciemiņŗ – Latvijas valsts vēstnieks Apvienotās Nācijās Jānis Maŗeĩks, un viņa dāvanu kastē – vesela kollekcija Latvijā veidotu filmu – kā vēsturiskās un dokumentālās, tā mākslas (spēles) filmas, DV kultūras programmas nodroŗinot uz gadu gadiem. Sūtĩnis bija lūgts piedalĩties programmā ar stāstĩjumu par patlabanējo starptautisko situāciju un Latvijas pakļautĩbu risĩnāmo problēmu gūzmai, klausĩtājus rosinot uz nopietnām pārdomām.

Koncertdaļā mūzicēja pazĩstamā vispusĩgā flautiste Ilona Kudiņa, Œoreiz sevi parādot dzeza mūzikas novadā – arī spēlējot klavĩeres – kopā ar lietuvieŗu cilmes kontrabasistu Ediju Kaimoviŗu (*Khaimovich*).

Tĩem mūzikas cienĩtājiem, kas interesējas par dažādiem mūzikas nozaroŗumiem, dzezu ieskaitot, koncerts izvērtās ļoti saistoŗŗ. Atklājās, cik lielu instrumentālo skaņkrāŗu daudzveidĩbu, ritmisko un harmonisko elementu dažādĩbu varam saklausīt tikai divu mūziķu kopspēlē. Dzeza mūzikas būtiskā sastāvdaļa – improvizācija abu mūziķu saspēlē tika izteiksmĩgi izmantota. Programmā dominēja paŗu mūziķu, it sie-

viŗki Ilonas Kudiņas, sacerējumi, bet dzĩrdējam arī komponista Jāņa Poriēŗa un Viktora Ritova kompozĩcijas. Ilonas Kudiņas daiŗradē vietumis ieskanējās latvieŗu tautas melodiju ievijumi; ik pa posmam mainĩtais flautas un klavĩeru izmantojums, reizēm arī stabule, un pat tautiskais māla svilpaunieks priekŗnesumam pieŗķĩra daudzkrāŗainu dažādĩbu, kas teicami sakļāvās ar kontrabasista Edija Kaimoviŗa skaņu rakstu. Vienĩgā personĩgā piebilde: kontrabasists – labskanĩgi dziedoŗa (dūcoŗa) toņa īpaŗnieks – bija sev ļoti skopi pieŗķĩris iespēju parādit instrumenta dziedoŗo labskanĩbu, pāŗāk konsekventi pieturēdamies pie dzezā pieņemtās

kontrabasa funkcijas – „strĩnkŗĩnātā” ritmiskā pulsējumā dominācijās. Kaut arī dzezs ir DV namā retāŗ dzĩrdēts mūzikas paveids, klausĩtāji abiem māksliniekiem veltĩja jo kuplus pateicības aplausus un arī ziedus.

Siltās vakariņas kamĩntelpā varēja dzĩzoties ar latvieŗu iecienĩto putrainu desu (ar piedevām), kā arī bagātĩgu saldumu galdu un kafiju. Valda Ćirksta ziņā bez kultūras daļas ir arī bāra vadība; tikām aicināti piedalĩties attapĩbas sacensĩbā par Œokolādes vēstures temu, balvās izpelnoties „paŗsacerētus” kokteĩļus. Vakars aizritēja dzĩvās sarunās ar māksliniekiem, kas abi, kaut arī baudĩjuŗi klasisko izglĩtĩbu, tomēr no sirds mil dzezu.

KRISTĪNE BEĶERE

Trimdas atbalsts barikādēm¹

Barikādes – tas ir viens notikums, viens pieturas punkts Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas procesā. Kritiskā saspīlējuma punkts, emociju augstākais punkts, savā ziņā pagrieziena punkts – iznākums jau nebija garantēts un varēja būt ļoti dažāds. Mēs šodien runājam par barikādēm, jo kopš tām pagājis jau gadsimta ceturksnis un ir īstais laiks atskatīties un vērtēt.

Latviešu trimda – pēc Otrā pasaules kara pasaulē izkļūdušie latvieši, kuri atstāja Latviju skaitā tuvu 200 tūkstošiem jeb 10% visas mūsu tautas. Viņi sevi sauca par trimdiniekiem, jo uzskatīja, ka ir ārpus savas zemes piespiedu kārtā un varēs atgriezties tajā tikai tad, kad tā būs atkal neatkarīga. Ne visi, bet liela daļa no šiem 10% apmetās uz dzīvi citās pasaulē valstīs, vešumā turējās kopā un kopā mēģināja darīt savos spēkos iespējamo, lai panāktu Latvijas nelikumīgi atņemtās neatkarības atjaunošanu. Un barikādes bija viens notikums, viens pieturas punkts, emociju augstākais punkts arī trimdinieku ilgajai cīņai – tajā, dzelzs priekšvara otrajā pusē, – par Latvijas neatkarību. Šī daļa latviešu, tālu prom no Latvijas, barikādes izdzīvoja un sajuta pavisam savādāk nekā latvieši šeit Latvijā – un arī viņu piedzīvotais un darītais ir daļa no mūsu vēstures, daļa no neatkarības atjaunošanas un daļa no Barikāžu vēstures.

Atmodas vēsmas trimdā vispār izgaināja tādu kā iestājušos rutīnu politiskajā darbā, kurai jau sāka just pat tādu kā bezcerības piegaršu. Trimda tobrīd gadu desmitiem, jau gandrīz pusegadsimtu – divreiz ilgāk, kā pagājis tagad laiks kopš barikādēm – mēģināja, kā vien iespējams, veicināt Latvijas neatkarības atjaunošanu. Mazāk politiski domāt noskaņotā daļa piegāja jautājumam pa savam – pēc iespējas saglabāt latviešu valodu un kultūru, saglabāt latvietību kaut vai ārpus Latvijas, lai, valstij atjaunojoties, būtu kur paņemt latvietības dzirksti. Politiski aktīvākie savukārt rakstīja vēstules, iesniegumus un peticijas politiķiem ASV, Austrālijā, Kanadā, Zviedrijā, pat tādās valstīs kā Argentīnā laiku pa laikam. Rīkoja publiskas demonstrācijas, koncertus, piemiņas sarīkojumus un dievkalpojumus, un teātra izrādes. Uzturēja latvietību un mēģināja kaut kā prezentēt Baltijas valstu problēmu uz ārpusi un panākt tās risināšanu. Bet tā jau gandrīz 50 gadus... un rezultāta īsti nav. Es varu tikai apbrīnot to nepadošanos un spītību, ar kādu trimda turpināja savus centienus. Ar Atmodas laiku viss pilnībā izmainās. Beidzot parādās reāla iespēja, ka kaut kas Baltijas valstīs varētu mainīties – sakustas pašas Baltijas valstis no iekšpuses. Daudziem trimdiniekiem tas bija ļoti negaidīti, un nemaz ne tik viegli bija pieņemt domu, ka Baltijas

valstu neatkarība varētu atjaunoties, pateicoties pašu Baltijas valstu iekšējiem notikumiem, nevis trimdas darbībai no ārienes. Tāda doma daudziem trimdā bija kas pilnīgi jauns, bet tas neliedza ar visu sparū mesties iekšā notikumu virpulī. Aktīvizējās trimdas 50 gadu laikā iesāktais. Ja ne tagad, tad kad gan?! – tas bija sauklis trimdā visā Atmodas laikā.

Skaidrs, ka saspringtā situācija Rīgā Barikāžu laikā 1991. gada janvārī dabiski rosināja vēl aktīvāk darboties. Uzbrukumi Viļņā un neziņa par to, kas varbūt jau notiek Rīgā, bailes, satraukums... Notikumu emocionālais svars bija tāds, kas ieinteresēja arī tos trimdas latviešus, kas varbūt mierīgākā ikdienā bija grūti iekustināmi kādām politiskām darbībām. Barikāžu notikumi bija emocionāli saistoši arī trimdinieku mītnes zemju sabiedrībai. Austrālijā baltiešu demonstrācija pret PSRS ar Austrālijas valdības pārstāvju piedalīšanos nejaušas sakritības rezultātā bija paredzēta un notika tieši 13. janvārī. Pēdējā brīdī pirms demonstrācijas saņemtas ziņas par notikumiem Lietuvā neizmērojami paaugstināja pasākuma aktualitāti un gūto sabiedrības ievēribu. Austrālijas televīzija vairākkārt demonstrēja Juŗa Podnieka Viļņā uzņemtos padomju tanku uzbrukuma kadrus, savukārt SBS radio Melburnā janvāra notikumu laikā piešķīra baltiešiem papildu raidlaiku. Pieminot Rīgā 20. un 21. janvāra notikumos bojā gājušos, Austrālijas latvieši Melburnā 27. janvārī noturēja piemiņas dievkalpojumu, kurš guva milzīgu ievēribu un kopā ar sīzietiem par notiekošo Baltijas valstīs tika plaši atspoguļots Austrālijas plašsaziņas līdzekļos². Līdzīgi arī citās valstīs, kur vien dzīvoja latvieši, – Lielbritānijā, Zviedrijā, Vācijā, Kanadā un citur – Barikāžu laiks trimdā arī bija aktivitātes un saspringta darba laiks.

Nozīmīgu darbu Barikāžu laikā veica latvieši Amerikas Savienotajās valstīs. Gan tādēļ, ka ASV atradās pasaulē lielākā un politiski aktīvākā latviešu kopiena, gan arī tādēļ, ka pasaules politikā ASV bija reālākais pretspēlētājs PSRS.

ALA izveidoja informācijas tālrūni, uz kuru zvanot bija iespējams saņemt jaunākās ziņas par notikumiem Latvijā. Tālrūnis darbojās nepārtraukti – 24 stundu režīmā pie tā kāds dežūrēja. Latvieši Amerikā tiek aicināti: "Pilnīgi un precīzi noskaidrot faktus par notikumiem Latvijā. Jau šīs krizes pirmajās dienās mūsu vidū ir izplatījušās nepareizas baumas. Mēs varam informēt citus tikai, ja esam paši pareizi informēti. Lūdzu katrā pilsētā nozīmēt vienu latvieti, kas katru dienu sazvānīs ALA informācijas līniju, tel. (301) 340-1112. Informācija, kuru šī līnija piedāvā, tiks papildināta pēc vajadzības."³

Amerikas latvieši tika aicināti nekavējoties reaģēt uz notiku-

miem Rīgā, informēt par tiem ASV Kongresa locekļus un pieprasīt rīcību Baltijas valstu jautājumā. Komunikācijā ar kongresa locekļiem baltieši aicināja ASV valdību spert ļoti konkrētus soļus situācijas uzlabošanai. Prasīja, lai ASV:

a) iesaldē un revidē visus ASV – PSRS līgumus par savstarpēju palīdzību;

b) sniedz tiešu finansiālu palīdzību Baltijas valstīm;

c) paceļ Baltijas valstu jautājumu Apvienotajās Nācijās un Eiropas Drošības un sadarbības konferencē;

Kristīne Beķere// FOTO: Ligita Kovtuna

d) militāra uzbrukuma gadījumā atsauc plānoto tikšanos starp prezidentu Bušu un prezidentu Gorbačovu.

Mūsu politiskajai sistēmai neierasti, bet ļoti amerikāniskajā tiešajā saiknē ar politiķiem viņiem raksturīgajā manierē vēlētaji tika aicināti turpināt apzvanīt savus kongresmeņus un tos informēt par jaunākajiem notikumiem Baltijas valstīs, pieprasīt aktīvu rīcību. ALA pat bija noirējusi speciālu pakalpojumu – vienveidīgas telegrammas nosūtīšanu prezidentam Bušam. Piezvanot uz norādītu tālrūni, prezidentam Bušam tika nosūtīta iepriekš sastādīta standarta telegramma ar prasību rīkoties Baltijas valstu lietā.

Latvieši arī rūpējās par Baltijas notikumu atspoguļošanu ASV presē.⁴ Tika veiksmīgi izmantots fakts, ka latvieši dzīvoja ļoti daudzās ASV vietās – cilvēki tika lūgti sekot ziņām vietējās avīzēs, tādējādi nosedzot ne tikai lielos laikrakstus, bet arī ziņu medijus uz vietām. „Ja par Latviju neparādās informācija, gādājiet, lai tāda parādītos. Rakstiet lasītāju vēstules un ievadrakstus. Lūdziet, lai arī amerikāņi kontaktē politiķus par Latvijas nākotni!”⁵

Norisinājās protesta demonstrācijas daudzās pilsētās, no lielām, kā 200 cilvēku demonstrācija Bostonā,⁶ līdz pat vairāk nekā 3000 dalībnieku pulcēšanās demonstrācijai Ņujorkā 19. janvārī.⁷ Baltiešu organizāciju vadītāji janvārī vairāk-

kārt tikās ar ASV Kongresa deputātiem,⁸ valdību un ASV prezidentu.⁹ Barikāžu laikā ALA darbs turpinājās nepārtraukti, 24 stundu dežūrās ALA birojā, organizējot ASV latviešu sabiedrību demonstrācijām, aizlūgumiem, vēstuļu un telegrammu akcijām. ALA cieši sadarbojās ar ASV Ārlietu ministriju izveidoto Baltiešu darba grupu, kuras uzdevums bija sekot līdzi notikumiem Baltijas valstīs un informēt par tiem ASV valdību. ALA saņēma arī Ārlietu ministrijas pārstāvja pateicību par darba grupas no-

viens no priekšnoteikumiem, lai kritiskā mirklī spētu sasparoties, koordinēties un darboties maksimāli efektīvi.

Barikādes ir viena epizode Atmodas laikā, un tā ir arī tikai viena epizode trimdas darbā ar mērķi atjaunot Latvijas republikas neatkarību. Trimda izmantoja visu savā rīcībā esošo līdzekļu arsenālu – masveida vēstuļu un telegrammu sūtīšanu valdības pārstāvjiem mītnes zemēs; preses monitoringu un Baltijas tematikas uzsveršanu medijos; demonstrācijas lielās un mazās pilsētās, piesaistot arī amerikāņus – atkal lai palielinātu spiedienu uz politiķiem un piespiestu tos rīkoties.

Svarīgākais trimdas atbalsts Barikāžu dalībniekiem ir sumējams vienā vārdā – informācija. Informācijas par to, kas notiek Rīgā, kas notiek uz barikādēm, izplatīšana valdībā, sabiedrībā, šo ziņu klātesamība medijos – tam bija milzīga nozīme. Par Baltiju šajā laikā rakstīja un ziņoja daudz. Un tajā, ka notiekošais Baltijas valstīs lielākoties Rietumos tika atspoguļots baltiešiem labvēlīgā gaismā, ir arī trimdas piensums.

Protams, nevar pārspīlēt un teikt, ka bez trimdas atbalsta un informācijas izplatīšanas Rietumos neviens nezīnātu un nesatrauktos par notikumiem Viļņā un Rīgā. Tā tas, protams, nav. Notikumi Baltijas valstīs kontekstā ar to iespējamām sekām Padomju Savienībā bija paši par sevi Rietumu medijiem un politiķiem pietiekoši pamanāmi un aktuāli temati.

Bet tāpat jāņem vērā arī pretējais – ja visi klusē un neiebilst, ir daudz vieglāk izvīrīt priekšplānā savu viedokli un savu notikumu redzējumu – PSRS noteikti nebūtu noskumusi, ja izdotos Baltijas barikāžu notikumus Rietumos prezentēt sev izdevīgā gaismā.

PAR AUTORI.

Kristīne Beķere. Studējusi Greifsvāldes universitātē Vācijā un 2009. gadā ieguvusi maģistra gradu vēstures zinātnē. Pievēršusies latviešu trimdas politiskās vēstures pētniecībai un 2011. gadā uzsākusi doktorantūras studijas Latvijas Universitātē. No 2012. gada diasporas pētniecības organizācijas *Baltic Heritage Network* viceprezidente. Latvijas Zinātņu akadēmijas Baltijas stratēģisko pētījumu centra pētniece.

1 Referāts nolasīts Rīgā, 2016. gada 15. janvārī

Latvijas Zinātņu akadēmijas rīkotajā konferencē “Barikādes: pilsoniskā pretestība prettautiskai varai un tās mācības”.

2 Liepiņa V. Austrālijas latvieši un Atmoda, 133.–134. lpp.

3 Uzsaukums Amerikas latviešiem. *Laiks*, 1991, 16. janv., 1. lpp.

4 Uzsaukums Amerikas latviešiem. *Laiks*, 1991, 16. janv., 1. lpp.

5 Uzsaukums.

6 Akmentiņš O. Baltieši demonstrē Bostonā. *Laiks*, 1991, 23. janv., 1. lpp.

7 *Laiks*, 1991, 26. janv., 1. lpp.

8 Apvienotās Baltiešu komitejas protests. *Laiks*, 1991, 23. janv., 1. lpp.

9 Pavlovskis V. Baltiešu centrālo organizāciju vadītāji apspriežas Baltajā namā. *Laiks*, 1991, 2. febr., 1., 6. lpp.

10 Tērauda A. ALA darbība Latvijas krīzes laikā. *Laiks*, 1991, 26. janv., 1. lpp.

VILNIS
BAUMANIS

Vašingtonas un apkārtnes latviešu sabiedrība pieradusi pie izklaidējošiem sarīkojumiem, ko raksturo draudzīga satikšanās un atspirdzinājumi. Bet tā prot novērtēt arī nopietnākus, izglītojošus pasākumus, par kādiem izvērtušies vietējās korporāciju saimes – Vašingtonas konventa un Studenšu korporāciju kopas – gadskārtējie, janvāra mēnesī rīkoti priekšlasījumu vakari par nozīmīgiem vēsturiskiem tematiem. Šī gada 16. janvārī prāvs skaits tautiešu noklausījās referātu par tematu, ko viens otrs vēlētos uz visiem laikiem ieslēgt kādā skapī, bet kas savā baigumā var arī fascinēt: proti, kas bija Viktors Arājs, un kā radās viņa vadītā policijas vienība, ko vaino tūkstošiem ebrēju iznīcināšanā Otrā pasaules kara laikā?

Klausītājiem jau no pirmā brīža iepatīkās referents: 33 gadus vecais *Central Florida* universitātes viesprofessors, vēsturnieks Richards Pļavnieks – Vašingtonas ev. lut. draudzes ērģelnieka Egona Pļavnieka dēls –, kas izvēlējies holokaustu Baltijā par savu galveno pētniecības lauku un savas doktora disertācijas tematu. Disertāciju viņš izstrādājis *North Carolina at Chapel Hill* universitātē, kur viņa darbu pārraudzījis viens no redzamākajiem holokausta pētniekiem Amerikā, profesors Kristofers Braunings (*Christopher Browning*). Braunings viņu rosinājis izsekot Viktora Arāja gaitām; līdz ar ko Arāja komanda veido nozīmīgu nodaļu disertācijā. Jaunais vēsturnieks cer, ka viņa disertāciju publicēs kāda universitātē, kas ļaus viņam pakāpties augstāk pa akadēmiskajām kāpnēm.

Angliski sniegtā brīvā un saistošā stāstījumā Dr. Pļavnieks lika manīt, ka viņš objektīvi iedziļinājies šai latviešiem sāpīgajā tematā un nav aizmirsis arī savu latvisko izcelsmi. Tātad, kas bija Viktors Arājs? Jauns, enerģisks cilvēks. 1930. gados dien Latvijas

armijā un strādā policijā. Studēties Latvijas universitātē, pat iegūdamas gradu. Kaut arī tobrīd visā Eiropā virmo ultranacionālisms, nekas viņa dzīvē nenorāda uz to, kas viņš kļūs pēc dažiem gadiem. Sākas karš, Latviju okupē un terrorizē komunisti. Kad 1941. gadā iesoļo vācieši, reizē ar viņiem Rīgā atgriežas Arāja draugs no karadienesta laikiem, baltvācietis Hanss Dresslers. Tas viņu iepazīstina ar vācu Drošības dienesta šefu Valteru

nais lidotājs Herberts Cukurs. Kā uzsvēra Dr. Pļavnieks, viņi pievienojās Arājam nevis tamdēļ, ka bija korporācijā, bet gan tamdēļ, ka pazina Arāju personīgi un domāja tāpat kā viņš.

Arāja komandas galvenie briesmu darbi saistās ar tūkstošiem ebrēju nošaušanu Rīgas apkārtnē – Biķernieku un Rumbulas mežos 1941. un 1942. gadā. Arāja vīri piedalās gan šaušanā, gan nošaujamo transportēšanā, gan apsardzē. Blakus šīm akcijām Rīgas

šības dienestam un saņēma pavēles no tā. Dažas akcijās, piemēram, Rumbulā, kur bija vislielākais upuņu skaits, vācieši šaušanu veica paši; Arāja vienība upurus nogādāja uz iznīcināšanas vietu.

Ebrēju likvidēšanas laikā Arāja vienībā ir ap 300 vīru, visi latvieši, no kuriem ar tiešajiem šaušanas uzdevumiem nodarbojas kāds simts. Vēlāk, kad vienību nosūta uz Krieviju un Baltkrieviju apkaļot partizānus, tās sastāvs pieaug līdz turpat 1 200 vīriem. Tur tai nākas cīnīties, ciešot arī zaudējumus. Vienība beidz pastāvēt 1943. gadā, sakarā ar Drošības dienesta pārkārtošanu, un atlikušie locekļi tiek iekļauti Latviešu leģionā. Karām beidzoties, Arājs nonāk Vācijā, britu zonā, kur viņš vairāk nekā 30 gadu slēpjas ar citu vārdu. Beidzot viņu atklāj, un 1979. gadā vācu tiesa Hamburgā viņam piespriež mūža cietumsodu. Viņš mirst cietumā 1988. gadā.

Rodas jautājums: kas lika latviešiem brīvprātīgi piedalīties šajās zvēribās? Kā norādīja Dr. Pļavnieks, vistiešākais iegansts daudziem bija tikko kā pārdzīvotās aizvešanas uz Sibīriju un citi komunistu briesmu darbi Baigajā gadā. Nacionāli noskaņoti latvieši, īpaši policijas darbinieki un armijas virsnieki, kam iepriekš nebija ļauts stāties preti komunistu okupācijai, jutās pazemoti un meklēja atmaksu. Šo noskaņojumu veikli izmantoja vācu propagandas iestādes, kas centās jo spēcīgi uzkrināt daudzos latviešos radušos maldīgo pārliecību, ka vairums čekas darbinieku bijuši ebrēji un ka ebrējs un komunisti būtībā ir viens un tas pats. Latviešus nebija grūti pārliecināt, jo liela daļa Latvijas ebrēju tiešām bija gaidījuši sarkanos ar atplestām rokām, zinādami, kas viņiem draud no vāciešiem. Līdz ar to, liekas, ka Arāja vīrus vairāk motivēja naidis pret komunistiem, nekā tīrs antisemitisms. Vācieši

arī varēja ziņot pasaulei, ka Latvijā notiek latviešu spontāna izrēķināšanās ar komunistiem. “Ja nebūtu bijusi padomju okupācija, tad Arājam būtu bijis daudz grūtāk savervēt sekotājus,” konstatēja referents. Bija jau arī daži citi iemesli, kamdēļ latviešu puīši iestājās Arāja vienībā. Tur bija nodrošināts atalgojums, kā arī laupīšanas iespējas tukšajos, dažkārt turīgu ebrēju dzīvokļos. Iedarbojoties arī grupas psiholoģija, un daudzos gadījumos vienkārša jaunu cilvēku dēkainība un nemiers. Kā teica Pļavnieks: “Pasaule būtu krietni mazāk ciešanā, ja tajā nedzīvotu atalgojums līdz divdesmitpiecīgiem vīriešiem.” Arī Viktors Arājs lielā mērā bija avantūrists.

Gatavojot disertāciju, doktors Pļavnieks gadiem ilgi vācis ziņas gan Vācijā, gan Latvijā, gan Izraēlā, gan Holokausta mūzejā Vašingtonā. Tekoši runādams vāciski un lasīdams arī krieviski, viņš daudz pētījis materiālus no tiesu prāvām – gan atzīdams, ka šādiem avotiem jāpieiet uzmanīgi, jo tie var būt tendenciozi. Īpaši tas attiecas uz bijušās PSRS dokumentiem. Bet, pēc Pļavnieka domām, nav arī prāta darbs mēģināt rehabilitēt Arāja līdzgaitnieku Herbertu Cukuru, kā tas manāms Latvijā, kur par Cukuru tikusi veidota dziesmu spēle, rādot viņu kā varoni. “Ār zemēs to neviens nesapratīs, vienalga cik slavens Cukurs bijis kā lidotājs,” teica Pļavnieks.

Priekšlasījumam beidzoties, jaunais vēsturnieks atbildēja uz daudziem jautājumiem, bet arī pēc tam klausītāji viņu ielenca un nelaida vaļā, kamēr pārējie dzirdēto pārrunāja, kavēdamies pie korporāciju saimes sarūpētiem atspirdzinājumiem. Par sarīkojuma izkārtošanu īpašs paldies pienākas Studenšu korporāciju kopas seniori Baibai Ozolai un Vašingtonas konventa oldermanim Knutam Ozolam.

Dr.phil. Richards Pļavnieks // FOTO: Laima Cigūze

Štālekeru. Štālekers tūlīt saskata Arājā isto vīru īpašas vienības formēšanai. Laikrakstā *Tēvija* tiek ievietots uzaicinājums: “Visi nacionāli domājoši latvieši – pērkonkrustieši, studenti, virsnieki, aizsargi un citi, kas grib aktīvi piedalīties mūsu zemes tīrīšanā no kaitīgiem elementiem, var pieiekties pie drošības komandas vadības, Valdemāra ielā 19.” Sākotnēji uz aicinājumu atsauca tikai ap simt vīru, bet ar tiem pietiek, lai sāktu pildīt baigo uzdevumu. Tā kā studiju laikā Arājs bija iestājies korporācijā Lettonia, tad viņam seko arī vairāki korporācijas biedri, to vidū arī slave-

pievārtē, viņi ar sabiedriskā transporta “zilajiem autobusiem” dodas uz provinces pilsētām, apšaudami ebrējus un psihiski slimos arī tur. Lēš, ka Biķernieku mežā un “zilo autobusu” akcijās Arāja vienība nošāvusi ap 26 000 ebrēju, kā arī atbalstījusi vēl 25 tūkstošu iznīcināšanu Rumbulā. Pēc dienas darba vienības locekļi parasti atalgoti ar degvīnu. Jādomā, ka šāvēji sevi apdullinājuši arī iepriekš – citādi grūti iedomāties, kā cilvēks spēj šādu darbu veikt. Kā norādīja referents, tomēr jāpatur prātā, ka Arāja komanda neko nedarīja uz savu roku, tā bija pilnīgi pakļauta vācu Dro-

KURSA DZĪVO!

Jaunā gada sagaidīšana Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā

Kursas latviešu vasaras vidusskolas gars ir dzīvs! Rietumkrasta Latviešu izglītības centra (RKLIC) valde aicināja bijušos kursiešus un draugus pavadīt četras dienas Izglītības centrā Šeltonā, sagaidīt Jauno gadu un turpināt svinības nākamajās dienās. Šogad Vecgada vakars iekrita ceturtdienā, un tā kursieši un ciemiņi varēja atbraukt no malu malām – gan no dienvid & ziemeļ-Kalifornijas, Oregonas, Nebraskas, Mičiganas, Čikāgas, pat no Kalgarijas Kanadā, un protams no Vašingtona štata, pavisam kopā 135! Vecgada vakarā ap pulksten sešiem viesi sāka pulcēties Centra lielajā ēdamzālē uz uzkodām un dzērieniem, un drīz priekšstelpa bija ļaužu pilna. Bija ciemiņi, kuri atnāca tikai uz Jaungada sagaidīšanas balli, vakariņām un uguņošanu, bet daudzi palika līdz svētdienai. Zēni bija uzpucējušies uzvalkos, meitenes skaistās kleitās un augstos papē-

Jaunā Kursas Direktore
Indra Ekmane

Markus Staško

Diana Nguyen

Jūlijs Pružinskis

žos. Iveta Āva, RKLIC sarīkojumu vadītāja, kuŗa tagad dzīvo Izglītības centra Latviešu ciemā, bija saorganizējusi šefpavārus ēdienu gatavošanai (malītes no ceturtdienas līdz svētdienas rītam), kā arī iespēju apmesties Izglītības centrā visu nedēļas nogali. Zāle bija dekorēta ar svētku spuldzītēm un gaismiņām, eglīti, skujām un

skaisti klātiem galdiem. Siltā un draudzīgā atmosfērā bija iespēja satikt daudz paziņu un kursiešu atkal zem viena jumta! Uz kodu galdā bija liela dažādība, bet visus

patikami pārsteidza rupjmaize (un baltmaize) ar latvisku aknu pastēti un milzīgais trauks ar ļoti garšīgiem pīrāgiem! Tik daudz pīrāgu nekad nebija redzēts latviešu sarīkojumos. Aleksandra Kramēna laipni pasniedza viesiem dzērienus, labprāt dodot ieteikumus.

Pēc uzkodām šefs Dainis Švarcs iznāca no virtuves un aicināja viesus pie galdiem, jo vakariņas esot gatavas. Pamazām visi atrada sev vietu, kad pēkšņi vienā ēdamzāles stūrī kursieši uzsāka Kursas/Mežotnes galda lūgšanas dziesmu, kam pievienojās visa zāle. Bija prieks atkal dzirdēt šo dziesmu. „Paldies saku Dieviņam par šo pilno istabiņu. Lai paēda, kas nav ēdis, lai padzēra, kas nav dzēris.” Dainā un viņa kundzes Lauras gatavotajās vakariņās bija pildīts cūkas cepetis, biezas šķēles ar daudz piedevām.

(Turpināts 9. lpp.)

Kas īsti notiek ar Nākotnes nama projektu?

(Turpināts no 1. lpp.)

Tāpat esam noskaidrojuši, ka finansiāli un ekonomiski Okupācijas muzejs problēmas valstij neradīs. Atliek vien politiskie motīvi...

Par tiem ir grūti runāt, ja nav juridisku pierādījumu, nevaru neko teikt par konkrētu personu ieinteresētību. Un būtu apļam visu reducēt uz architektu, piemēram, Zaigas Gailis patiku vai nepatiku. Ir kāds dziļāks pamats, ko diemžēl nevaru pierādīt. Taču ceru, ka Saeimai pietiks politiskās ieinteresētības, lai sakārtotu likumdošanu attiecībā uz Okupācijas muzeju.

Un izdosies panākt šā jautājuma izskatīšanu Saeimā steidzamības kārtā, kā tas, piemēram, savulaik bez problēmām notika ar likumu par lopu "košer" kaušanu...

Ne tikai. Arī ar kompensācijām tirgotājiem sakarā ar Krievijas tirgus slēgšanu. Ekonomiskos jautājumus parasti izlemj ļoti ātri.

Vai šis balsojums būs atklāts un mēs lasītājiem varēsim stāstīt par konkrētiem deputātu balsojumiem?

Jā, protams. Un esmu gandrīz pārliecināts par pozitīvu balsojumu, ja likums nonāks līdz Saeimas plenārsēdei. Tas būtu arī savā ziņā "loģiskais kompromiss" – ja pašvaldības, t.i., Rīgas būvvalde nevar pieņemt pamatotu un adekvātu lēmumu, valstij jārikojas pašai, neiesaistoties architektu savstarpējās nesaskaņās.

Šai pirmdienas dienasvidū, pēc sarunas ar Ritvaru Jansonu Saeimas telpās, dodos uz Okupācijas muzeju. Kopā ar mani muzejā ienāk pieci jauni cilvēki, četri puīši un jauna sieviete, nepārprotami svešzemju tūristi, un pievienojas tobrīd nedaudzajiem muzeja apmeklētājiem. Atminējos faktu, ka miljonais Okupācijas muzeja apmeklētājs savulaik bija krievu jauneklis no Pēterburgas... Okupācijas muzejs Raiņa bulvārī turpina dzīvot savā ierastajā ritmā. Jautāju direktoram **Gunāram Nāgelam**, kāda ir valdošā noskaņa laikā pēc negatīvajām ziņām. "Mūsu noskaņojumu varu raksturot kā kareivīgu," saka Gunārs. "Jo ir skaidrs, kas aiz visa tā stāv, ka ir spēki, kam nav izdevīgi tas, ko mūžs stāsta par okupācijas periodu Latvijā. Nav pat runas par padošanos – muzejs turpina strādāt. Vienīgi, ja esam nepiemērotās telpās, muzejs nevar pilnvērtīgi strādāt. Ir ekspozīcijas zāles, taču mūsu vērtīgie un bagātīgie krājumi iekonservēti glabājas ne jau tādos apstākļos, kādos tiem jāglabājas. Muzeju likums paredz, piemēram, klimatiskā režīma ievērošanu, kas dokumentiem un dažādu materiālu priekšmetiem ir atšķirīgs. Šobrīd to nevaram ievērot. Un tā nav tikai Okupācijas muzeja problēma – krājumu glabāšana ir problēma visiem Latvijas muzejiem."

Vai būvatļaujas neizsniegšana jums bija pārsteigums?

Nebija, jo notikumu gaita mūs

Gunārs Nāgels: "Mūzejs ir ķīlnieks! Ķīlnieks, kam it kā vienīgajam šis Nākotnes nama projekts ir vajadzīgs. Bet tas taču īstenībā ir vajadzīgs Latvijas valstij!"

tam bija sagatavojusi. Turklāt – Okupācijas muzejs jau nav ne projekta autors, ne pasūtītājs. Nedz arī izpildītājs – tas ir arhitektu birojs 5. iela. Mūzejs ir ķīlnieks! Ķīlnieks, kam it kā vienīgajam šis Nākotnes nama projekts ir vajadzīgs. Bet tas taču īstenībā ir vajadzīgs Latvijas valstij! Ko arī Valsts prezidents un valdība, kā arī valsts otrā persona – Saeimas priekšsēde, ir apliecinājuši. Viņi ir sabiedrības ievēlēti pārstāvji. Savukārt valsts Būvniecības likuma 4. pants paredz, ka 1) arhitektūrā jāievēro estētiskās, sociālās u.c. vajadzības; 2) pasūtītāja un sabiedrības vajadzības. Lūk, tieši sabiedrības vajadzības šobrīd tiek ignorētas. Vēl vairāk – Nākotnes nama projekts "pēkšņi" kļuvis tik neiederīgs Vecrīgas ainavā, ka pārtrumpojis visas sabiedrības intereses. Pat Rīgas galva Nils Ušakovs, kas taču pauž sabiedrības intereses un ir izteicis savu atbalstu projektam, izrādās, ir bezspēcīgs, jo nevar iejaukties birokratiskajā procesā attiecībā uz būvvaldi. Viena cilvēka – pilsetas galvenā architekta Gvido Prinča attieksme tiek stādīta pāri ne tikai sabiedrības interesēm, bet pat valsts likumdošanai.

Vai ar visā šai sīgā iesaistītajiem cilvēkiem esat ticies aci pret aci un runājies?

Jā, tostarp arī ar architektu Zaigu Gaili. Un man ir radies iespaids, ka viņi, kas nostājušies pret Nākotnes nama projektu, nesaprot muzeja būtību. Galu

galā ir noticis tā, ka pat otra lielākā Strēlnieku laukuma objekta – Laikmetīgās mākslas muzeja sponsori šis jezgas dēļ ir pieņēmuši lēmumu atteikties no Latvijas architektu pakalpojumiem. Tāpat ir izdarīts "lača pakalpojums" pašmāju arhitektiem.

Skaidrs, ka tiek likti mākslīgi birokratiski šķēršļi, par ko savās slejās jau esam skaidrojuši. Piemēram, komentējot Būvvaldes vadītāja I. Vircava "satamborēto" atbildi redakcijai uz sešarpuslapām. Vai mēģināts panākt kādus kompromisus?

Mūzejs ir gatavs uz daudziem kompromisiem, protams, ne visiem, bet tikai uz tādiem, kas nekompromitē muzeja darbību nākotnē. Šie kompromisi ir nodoti publiskām apspriedēm, kādas arī ir notikušas, ieskaitot informatīvo diskusiju š.g. 6. janvārī pie Rīgas galvenā architekta. Par to līdz pat šai dienai nav saņemts neviens atzinums. Bet, ja Būvvaldē tiktu iesniegts projekts ar pavisam jauniem tehniskiem risinājumiem, tad tas arī tiktu uzņemts kā jauns projekts, kuŗa izskatīšana jāsāk no sākuma. Bet laiks rit...

Kā zināms, Nākotnes nama projekta autors Gunārs Birkerts piekrit līdz zināmā robežai.

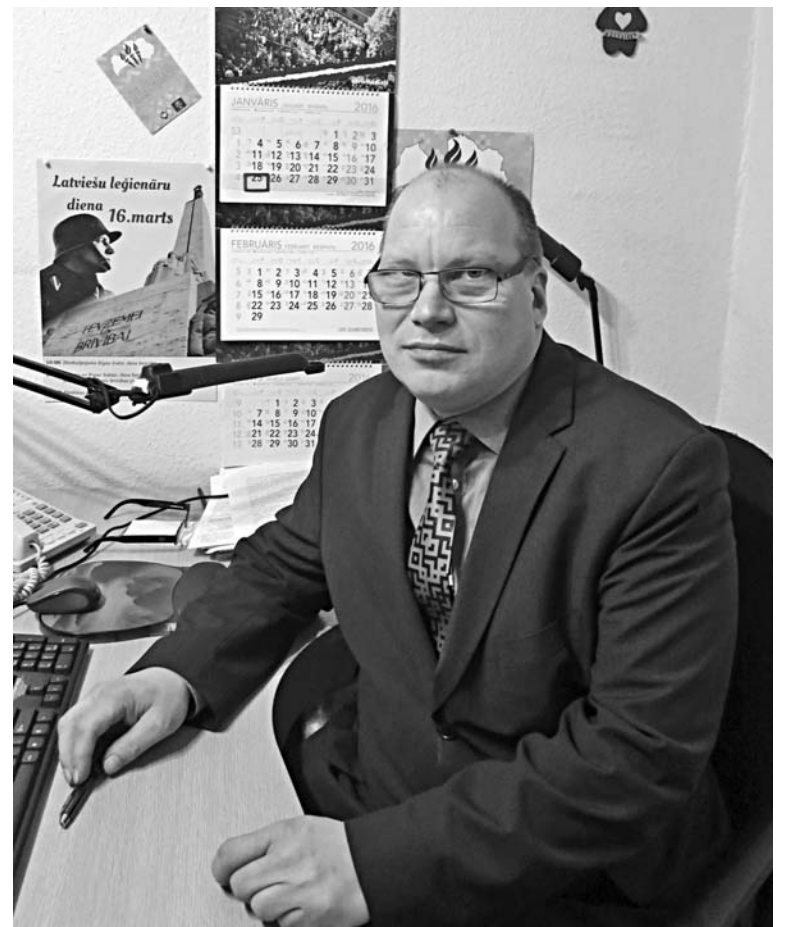
Galū galā Gunārs Birkerts ir pasaulslavens arhitekts, slavēnākais no latviešiem savā profesijā, 2015. gadā saņēmis augstāko profesionālo atzinību par *Gaismas pili*. Un viņš nav ar mieru likt savu vārdu zem projekta,

kas ir tālu no viņa elegantā Nākotnes nama risinājuma. Birkerts ir ar mieru palikt vien kā iecerces autors.

Jūsu kā Okupācijas muzeja direktora redzējums attiecībā uz tā uzturēšanu nākotnē?

Pirmkārt, Okupācijas muzeja atrašanās šai "dārgajā vietā", Strēlnieku laukumā, ir nostiprināta Zemesgrāmatā. Zeme, uz kuŗas tas atrodas, pieder valstij. Otrkārt, pieredze rāda, ka, muzejam atrodoties Strēlnieku laukumā, apmeklētāju plūsma ir ievērojami lielāka, līdz ar ko arī ieņēmumi ir ievērojamāki lielāki. Lēšam, ka pēc atjaunošanas apmeklētāju skaits varētu sasniegt 200 tūkstošus. Pēdējā darbības gadā Strēlnieku laukumā tas bija 160 tūkstoši.

jamu parakstu ar draudiem, kas izteikti Zaigai Gaili. Šai sakarā izmeklētāja man uzdeva jautājumus: vai pazīstu pilsoni Zaigu Gaili? – Jā gan, Zaigu un Māri Gaiļus pazīstu jau apmēram 30 gadu. Vai mums esot konflikts? – Nu, varbūt profesionālā ziņā ir, bet personiski – nē, nekādā ziņā! – Kad pēdējo reizi esam tikušies un vai es esot bijis Jelgavā aizvadītā gada novembrī – decembrī? – Nu, neesmu gan! – Tirdišana ilga apmēram vienu stundu, vēl apmēram tikpat ceļā turp un atpakaļ, tādas divas stundas no mana darba laika. Tāpat – ne tikai muzeja, arī policijas dārgais laiks tērēts... kam? Mans jautājums ir – kam tas ir izdevīgi? Arī Vaira Viķe-Freiberga intervijā Latvijas televīzijai

Ritvars Jansons: "Tieši šī "dārgā zeme" jau arī izraisa palielinātu ekonomisko un līdz ar to politisko uzmanību. Tā notiks ar ikvienu objektu, kas Latviešu strēlnieku laukumā tiks celts."

Vēlos uzsvērt, ka stāsts, ko vēsta Okupācijas muzejs, nav kāds raudu vai ciešanu stāsts – tas ir stāsts arī par pretošanos, gan ar ieročiem, gan nevardarbigu, līdz esam svinējuši uzvaru – atguvuši neatkarīgu Latvijas valsti.

Un visbeidzot – stāsts, kā mēdz teikt, "ārpus laba un ļauna" – jūs tikāt liecinieka statusā uzaicināts uz Kriminālpoliciju sniegt liecību par kādiem draudiem...

Jā, saņēmu pavēsti sakarā ar krimināllietu, kuŗai dots pat savs numurs. Saskaņā ar attiecīgā likuma 110. pantu, tiku brīdināts par lietas satura neizpaušanu, par ko nākas parakstīties. Bet tā kā neparakstījos, varu pastāstīt – kriminālpolicija saņēmusi kādu vēstuli ar neatšifrē-

runāja par politiskiem motīviem Okupācijas muzeja lietā.

Bet – pavisam novārtā ir atstāts jautājums par pieminekli represētājiem, kuŗa autors ir Kristaps Ģelzis. To paredzēts novietot 90 gradu leņķī pret Gunāra Birkerta iecerēto Nākotnes nama balto sienu...

Ir brīži, kad kaut kas tevi uzrunā gluži personiski. Aizvadītā gada nogalē mani uzrunāja kolēģa mākslinieks Kristaps Ģelzis, sakot – ir aizritējis laiks, un es skaidri redzu – tur neko nevajag darīt! Redziet, kopš Gunārs Birkerts uzzīmēja Nākotnes nama projekta skices, ir pagājis vairāk nekā 10 gadu. Pēc desmit gadiem mēs visi domājam citādi.

(Citāts no intervijas ar Z. Gaili nr. 19, 2015, 7. lpp.)

„Eiropas Savienība esam mēs paši”

Ar Eiropas Parlamenta deputātu Krišjāni Kariņu tikās Ligita Kovtuna

Kā vērtējat aizvadīto gadu savā darba dzīvē, būdams Eiropas Parlamenta (EP) deputāts, un kāds tas, jūsuprāt, bijis Latvijai?

Gads ir paskrējis vēja spārnēm un bijis notikumiem bagāts. Būdams savā frakcijā – Eiropas Tautas partijā – atbildīgais par rūpniecības, enerģētikas un pētniecības politiku, esmu turpinājis darbu pie tā, lai mūsu valsts intereses tiktu iekļautas visās gala vienošanās par likumdošanu manās atbildības jomās, ko veidoju ar citiem EP politiskajiem spēkiem.

Rudenī saņēmām ziņu, ka Krievijas *Gazprom* kopā ar vairākām lielām Eiropas gāzes kompanijām grasās paplašināt *Nord Stream* gāzes vadu zem Baltijas jūras. Tas nozīmētu, ka Krievija varētu izslēgt Ukrainu kā gāzes transitvalsti uz Eiropu, ne tikai smagi vājinot Ukrainas ekonomiku, bet vienlaikus nozīmīgi palielinot ES kopējo atkarību no Krievijas gāzes piegādēm. Lai apturētu šo projektu, ir nepieciešams liels politisks spiediens, un pirmie soļi jau ir sperti. Cīņa pret *Nordstream* ir sākusies. Nākamgad turpināšu darbu, lai šāds projekts netiktu īstenots.

Tāpat šogad tika panākta direktīvas pieņemšana pret naudas atmazgāšanu. Tajā man izdevās iestrādāt to, ka tiks izveidots Eiropas mēroga patieso labuma guvēju reģistrs. Aizvadītā gada 20. maijā EP deputāti gala lasījumā nobalsoja par manis virzīto likumu, un likums stājās spēkā jūnijā. Reģistrs tika izveidots divu gadu laikā. Tas nozīmē, ka „ofšoru” anonimitāte Eiropas teritorijā izbeigsies – tiesībsargājošās iestādes un bankas varēs piekļūt informācijai par patiesajiem uzņēmumu īpašniekiem, tādā veidā apgrūtinot dzīvi teroristu financētājiem, kā arī rupjiem nodokļu krāpniekiem.

Par Latviju runājot, – viens no nozīmīgākajiem notikumiem šogad bija mūsu valsts veiksmīgi novadītā Eiropas Savienības prezidentūra Ministru prezidentes Laimdotas Straujumas vadībā. Gan no valdības puses, gan no valsts pārstāvju puses Briselē, gan no EP deputātiem bija vērojama un jūtama augsta profesionālitate. Varam būt lepnī, ka šo darbu kopīgiem spēkiem veicām izcili. Likumdošanas ziņā viens no lielākajiem Latvijas prezidentūras sasniegumiem bija vienošanās par t. s. viesabonēšanas maksas izbeigšanu. Ceļojot pa Eiropu, sākot no šā gada aprīļa piemaksa par mobilā tālruņa izmantošanu ārvalstīs samazināsies četras reizes, bet no 2017. gada jūnija vidus īslaicīgiem ceļotājiem papildu maksa par mobilā telefona lietošanu citā valstī vairs nebūs.

Latvijā par ES līdzekļiem turpina būvēt ceļus, tiek sakārtota mazpilsētu infrastruktūra, nule atkal „atvērti” ES fondi attiecībā uz mežu apsaimniekošanu utt. Un tomēr joprojām dzīvs ir eiroskeptiķisms, tostarp inteliģences aprindās. Kāpēc?

Bieži esmu dzirdējis viedokli, ka „Brisele dalībvalstīm uzspiež” savus noteikumus. Brisele nav

nekas vairāk kā pilsēta, kurā atrodas centrālās ES institūcijas, kurās savukārt strādā dalībvalstu vēlēto ievēlētie deputāti. Nav kādas trešās varas, kas mums kaut ko uzspiež. Eiropas Komisija ir tikai izpildvara, kurā visbiežāk ierosina likumus, balstoties uz Eiropas Parlamenta ieteikumiem vai dalībvalstu galotņu sanāksmēs izteiktiem priekšlikumiem. ES esam mēs paši.

Krišjānis Kariņš // FOTO: Ligita Kovtuna

Šābrīža prioritāte ES enerģētikas politikā ir likvidēt energoizolētību – ja kādai valstij nav savienojumu, to izbūvēs par ES kopienas naudu, lai varētu piegādāt gāzi un elektrību. *Rail Baltica* projekts, kuŗa īstenošanai 85% tiek segti no ES budžeta, savienos Baltijas valstis un Centrālo Eiropu. Esam daudz strādājuši, lai Latvija saņemtu apjomīgas naudas summas no ES fondiem.

Mēs neesam bezspēcīgi, mēs reāli varam izmantot šo instrumentu, ko sauc par ES.

Eiroskepsi padziļina arī ES nevarība bēgļu jautājuma risināšanā.

Bēgļi plūdis neatkarīgi no tā, ir vai nav ES. Cilvēki no nabadzīgajiem un kaŗa plosītajiem Tuvaļiem Austrumiem un Afrikas dodas uz Eiropu labākas dzīves meklējumos. Bēgļiem Eiropa ir „apsolītā zeme”. Taču nav tā, ka ES nemeklētu risinājumus, lai apturētu imigrantu plūsmu. Nolemts, ka Turcijai piešķirs līdzekļus, ja tā izpildīs zināmus noteikumus. Ja bēgļu plūsmas samazinājums nebūs jūtams, Turcija nesaņems ES naudu. ES meklē, kādā veidā dalībvalstis varētu palīdzēt Grieķijai nostiprināt tās ārējo robežu. ES ir 28 spītīgi neatkarīgas dalībvalstis, kuŗas sadarbojas uz līguma pamata. Bet ES ir 28 drošības dienesti, kuŗi greizsirdīgi nedalās ar informā-

ciju, jo baidās, ka kaimiņš to var noplūdināt. Mēs gribam vienu kopīgu drošības dienestu, kas varētu darīt mūsu dzīvi drošāku. ES apvienotie bruņotie spēki būtu mūsu drošības garantants. Skepsi pret ES savā ziņā vairo tas, ka nav jūtams, ka mūsu savienība ir pietiekami cieša. Agrāk, kad bēgļu plūsma tik ļoti nebija skārusi lielu daļu ES valstu, neviens par to nelikās zinis. Tagad visi saprot,

tās milzu priekšrocības, ko viņi gūst no atvērtajam ES robežām.

Atgriežoties pie jūsu frazes – „ES esam mēs paši” – Latvijā, kas nav tikusi galā ar imigrantu integrāciju, tomēr solidarī jāiesaistās jaunu bēgļu uzņemšanā un integrācijā. Ko tad isti varam darīt „mēs paši”?

Patiešām cilvēki ir noraizējušies, kas notiks ar bēgļiem un nācījas identitāti. Kopš neatkarības atgūšanas mēs kā sabiedrība un visas mūsu valdības pēc kārtas neesam piedāvājuši nevienam reālu risinājumu, ko darīt attiecībā uz tiem imigrantiem, kas Latvijā ieradās PSRS laikā. Daudzi no viņiem joprojām nav integrējušies Latvijas sabiedrībā. Par to liecina balsojums referendumā par krievu valodu kā otrā valsts valodu – par to nobalsoja vairāk nekā 273 tūkstoši iedzīvotāju. Daudzi ir atteikušies pieņemt mūsu valsts pavalstniecību, līdz ar to atteikušies pieņemt Latviju kā suverēnu valsti. Kļūda ir tā, ka mēs šo divkopienu valsts faktu paildzinām, uzturot divvalodu skolu sistēmu. Esmu uzaudzis ārzemēs un labi saprotu, kas ir integrācija un kas ir asimilācija. Integrācija nozīmē, ka cilvēks ar jebkādu ģimenes vēsturi, reliģisko vai citu pārliecību ir motivēts sadzīvot ar citiem. Dzīvojot Amerikā, man latviešu valoda bija dzimtā valoda. Piecu gadu vecumā mani sūtīja uz bērnu dārzu, lai es apgūtu angļu valodu. Turpmākos divpadsmit gadus es pavadīju skolā starp amerikāņiem, biju vienīgais latvietis klasē, bet pēc sestās klases – vienīgais latvietis visā skolā. Tas neietekmēja manu latvisko identitāti, jo latviešu kopienai bija sava sestdienas skola, tautiskās dejas, koris, maksķerēšana, balles... Latvijā bērns var uzaugt, ne tikai mājās, bet arī skolā runādams krievu valodā, būdams tikai starp līdzīgajiem krievvalodīgajiem un skatoties televīzijas pārraides krievu valodā, īsi sakot, – dzīvojot Latvijā it kā citā valstī. Tā ir liela problēma, ka visi bērni Latvijā netiek audzināti vienotā publiskajā telpā valsts valodā, kultūrā.

Kad mans tēvs ieradās ASV, viņam bija vairāk par 30 gadiem. Ne viņš jebkad spēja domāt kā amerikānis, ne arī runāt gluži kā amerikānis, un tas nav nekāds pārsteigums, jo pieaudzis cilvēks, kas nav uzaudzis amerikāniskajā kultūrā un mācījies amerikāņu skolā, nevar uztvert visas vaibstiem. Tas iespējams vien no bērnu dārza vecuma.

Ja Latvijā sabiedrības integrācija būtu sekmīgi īstenota, tad mums nebūtu jābaidās no bēgļiem, jo mēs būtu droši, ka viņu bērni izaugs tādi paši kā mūsu bērni, tikai ar citādiem sejas vaibstiem. Viņi runātu latviski un nebūtu problēmu saprasties. Jāatzīst, ka sekmīgu integrāciju neesam spējuši panākt vairāk nekā divdesmit gadu laikā, un arī patlaban nav nekādu impulsu, ka mēs grasāmies kaut ko mainīt. Mums joprojām ir bailes no Kremļa dumām. Bet to var mainīt bez radikālām reformām – nav jāizģērbjas kailsalā, lai parādītu, cik liels patriots esi, bet vajadzētu sākt pakā-

peniski pāriet uz izglītību valsts valodā, sākot no bērnu dārza. Par savu naudu, lūdzu, dari, ko gribi, bet par nodokļu maksātāju naudu jābūt izglītībai valsts valodā! Diemžēl Latvija to vēl nav sapratusi un turpina par nodokļu maksātāju naudu izglītēt bērnus krievu valodā.

Pozitīva ievirze ir ārpus lielajām pilsētām, jo tur vairs tikpat kā nepastāv divplūsmu skolas. Tādas ir tikai Rīgā, Daugavpilī, Jūrmalā, Ventspilī, Liepājā un vēl dažās pilsētās. Mēs neļaujam šo skolu skolēniem kļūt par latviešiem. Jābeidz sabiedrības šķirošana latviešos un krievos. Lai katrs patur savu etnisko identitāti, savu dzimto valodu, kas ir svēta lieta, bet lai visiem ir pieejama latviskā kultūra, jo Latvija ir dibināta kā nacionāla valsts.

Aizvadītā gada Valsts svētkos, 18. novembrī, viesojos Londonā, Latvijas vēstniecībā, kur bija ieradušies aptuveni 300 latvieši, kas strādā Lielbritānijā un no kuŗiem ap 90% darbā uz Lielbritāniju atbraukuši nesen. Arī viņi ir sapratuši, ka Lielbritānijā bez maksas tu kļūsi par britu, bet latvietības saglabāšana ārpus Latvijas ir „maksas pasākums” un no vecākiem prasa milzu pūles.

Visbeidzot jautāšu jums kā autoram ES likumam, kas samazina monopolu ietekmi enerģētikā un liek pamatus vienotai Eiropas enerģētikas ārpolitikai, – ko isti nozīmē „stīvēšanās” starp Aigara Kalviša vadīto „Latvijas Gāzi” un LR ekonomikas ministriju? (K. Kariņš savulaik – 2004–2006. g. – bija ekonomikas ministrs A. Kalviša vadītajā valdībā. – L. K.)

Visā pasaulē gāzes cena slīd uz leju, bet Latvijā tā joprojām ir piesaistīta naftas cenai, kuŗa jau vairāk nekā gadu ir sarukusi un ir uz pusi lētāka, nekā bija pirms gada. Tas nozīmē, ka gāzes cenai arī vajadzētu būt uz pusi lētākai. Bet tas tā nav noticis, jo „Latvijas Gāze” ir atkarīga no Krievijas uzņēmuma *Gazprom*, ar kuŗu tai ir līgums. „*Gazprom*” kontrolē „Latvijas Gāzes” lēmumus un dod Latvijai mākslīgi lielu cenu.

„Latvijas Gāze” uzstāj uz šo 1997. gadā valdības „dāvāto” divdesmitgadīgo monopolu. Šis monopols, kas darbojas kā *Gazprom* filiāle Latvijā, dara un darīs visu, lai aizkavētu tirgus atvēršanu. Tas izmanto iebiedēšanas taktiku, sak, patlaban ir labi, bet, ja būs konkurence, tad būs slikti. Bet nepasaka, ka būs slikti esošajam monopolismam, nevis patērētājam. Tas taču ir elementārs tirgus likums – jo lielāka konkurence, jo produkts lētāks! Mēs redzam, kā šis princips darbojas Lietuvā – lai noturētos šis valsts tirgū, *Gazprom* pārdod gāzi lētāk par tur uzbūvētā sašķidrinātās gāzes termināla cenu.

Šogad Eiropas Savienībā (ES) gaidāmi izšķiroši lēmumi, lai nodrošinātu pēc iespējas vienotu gan elektrības, gan gāzes tirgu, sakārtojot nepieciešamo likumdošanu. Latviju plānots ieslēgt vienotā Ziemeļvalstu tirgū, lai izvairītos no viena vai otra piegādātāja cenu diktāta.

Ņudžersijas latviešu skolas tikšanās ar Kristapu Porziņģi

LIENE TETERE – KILGIŠOVA

*Ja brīnumam tic, tas piepildās.
Ja brīnumu gaida, tas atnāk.
Ja brīnumā dalās, tas sagādā prieku!!!*

Un tā Ziemassvētku brīnums šogad tiešām atrada ceļu uz abām

drēbes Latvijas patriotiskajās krāsās vai KNICKS NR. 6 krekli, kā arī bija pat sagatavoti vairāki plakāti un paņemti līdzī Latvijas karogi, uz sešām uzzīmēti Latvijas karogi, lai parādītu mūsu lielo atbalstu un

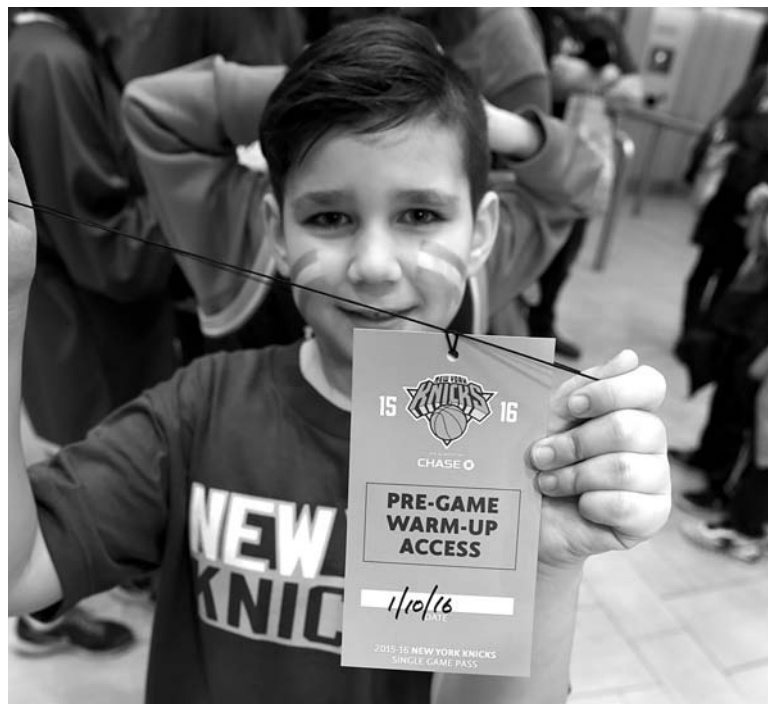
redzēt gan pretinieku komandas spēlētājus, gan pašmāju zvaigznes. Pēc neilga laika mūs aizveda tikties ar Kristapu. Sākumā valdīja tāds kā neliels apmulsums. Ļoti gaidītais brīdis pēkšņi kļuva par

arī ēšanas talons. Arī par to liels paldies no mums.

Dienas beigās visi bija ļoti gandarīti par brīnišķīgo iespēju un dāvanām. Milzīgs paldies Kristapam, Kristapa ģimenei un pārē-

jiem, kuri gādāja, lai mums būtu tik lielisks, neaizmirstams vakars.

Mēs un visa Latvija ļoti lepojamies ar Tevi, Kristap! Turam ikškus par katru Tavu spēli. Lielu jo lielu veiksmi Tev arī turpmāk!

Ryan Jaber // FOTO: Edgars Zālite

Njujorkas apkaimes latviešu skolīnām, atnesot satriecoši labas ziņas no Latvijas goda konsula Njujorkā D. Dēliņa kunga, ka Kristaps Porziņģis vēlas piedāvāt Bronksas un Ņudžersijas latviešu

prieku par visas Latvijas lepnumu Kristapu. Uz spēli bija ieradusies oficiāla grupa, kurā bija 16 skolnieki, 2 skolotāji un 2 vecāki, kā arī 11 neoficiālie līdzjutēji: bērnu vecāki, divi brāļi un vecmāmiņa.

Ņudžersijas latv. skolas grupa kopā ar Kristapu Porziņģi pirms spēles // FOTO: Edgars Zālite

pārsteigumu. Drīz bērni atpazina un visi aplenca Kristapu, saņemot viņa autografus. Kā mazu paldies, mēs uzdāvinājām mūsu skolas gada grāmatu "Vācelīte" un kreklu ar mūsu skolas logo.

Kristaps bija patīkami pārsteigts, ka tik daudz bērnu un visi runāja latviski. Redz, mēs arī ar

Skolēni saņem Kristapa autografus // FOTO: Edgars Zālite

Latviešu skolas līdzjutēji pirms spēles // FOTO: Edgars Zālite

skolēniem brīvbiļetes uz 3 KNICKS basketbola spēlēm, ar iespēju redzēt un tikties ar viņu pašu.

Biļetes uz spēlēm janvārī un februārī tika draudzīgi sadalītas starp skolām. Pirmā no šīm trim NY KNICKS spēlēm, kurā apmeklēja 20 cilvēku liela grupiņa no Ņudžersijas latviešu skolas, lai justu līdzī Kristapam Porziņģim, notika 10. janvārī.

Kas par spēli! Kas par uzvaru! Bērniem tas bija liels brīnišķīgs pārdzīvojums. Mazam un lielam basketbola spēles mīļotājam un iesācējam bija iespēja baudīt un, protams, katru reizi uzgavilēt par Porziņģa labajiem panākumiem. Skolēniem mugurā bija vai nu

Daudziem bērniem tas bija vispār pirmais gājiens uz basketbola spēli. Pateicoties Kristapa dāsnībai, mums bija dota tik lieliska iespēja apmeklēt MSG un klātienē redzēt un vērot to, par ko runā nu jau visā pasaulē.

Pats lielākais piedzīvojums mums visiem tomēr bija ne jau redzēt spēli, bet gan iespēja satikt pašu zvaigzni no Latvijas, kas nu jau īsā laikā kļuvusi par daudzu amerikāņu favorītu Njujorkas, Ņudžersijas un citos apkārtējos štatos. Mums bija ekskluzīva iespēja ierasties pāris stundas agrāk un skatīt abu komandu iesildīšanos. Sēdējām mēs lejā, gandrīz pie paša laukuma, kur bija iespēja

kaut ko viņu pārsteidzām! Mūsu tikšanās beidzās ar kopbildes tapšanu. Viena no tām pat tika ievietota Kristapa Porziņģa Facebook lapā, kur viņu jau ir apskatījuši vairāk nekā 3,5 tūkstoši līdzjutēju.

Kad atgriezāmies vietās, mūs sagaidīja vēl viens liels pārsteigums. Mums visiem tika dāvanas ar NY KNICK komandas krekliem, maisiņiem un sporta cepurēm, kā arī klāt bija piesprausts tāds pats Latvijas karodziņš kā tiem cilvēkiem, kuri tovar par mums rūpējās. Tā bija ļoti patīkama nianse. Patīkami arī, ka par mums parūpējās, lai mēs nebaidītu spēli ar tukšiem vēderiem. Katram kopā ar biļeti tika iedots

KURSA DZĪVO!

(Turpināts no 6. lpp.)

Bija arī kūkas un kļiņģeris, kas veidoja skaitli 2016. Pēc vakariņām kursieši izsauca Daini, Lauru un Ivetu Āvu no virtuves un uzsāka Kursas „paldies” dziesmu „Še ir laba saimīniece”. Dziedāja visa zāle. Viesiem palika silti ap sirdi, jo šai vakarā atkal varēja sajūst Kursas garu!

Pēc vakariņām Jūlijs Pružinskis apmeklētājus iepazīstināja ar Indru Ekmani, Kursas vasaras vidusskolas jauno direktori. Kursiešiem Indra ir pazīstama, bet ne visi zināja, ka viņa būs Kursas jaunā vadītāja, un ziņu uzņēma ar lielu prieku un aplausiem. Balle sākās ar Indras vadītu polonēzi Maijas Riekstiņas klavieru pavadījumā. Dina Mačs, gāja apkārt un neļāva nevienam sēdēt, visiem bija jāpiedalās! Pēc tam sekoja dažāda deju mūzika – DJ Jūlija Pružinska un Markusa Staško vadībā. Esot dejots vēl četras no rīta! Vairums dejojā un svinētāju bija jaunākā un vidējā paaudze. Mēs, vecākā paaudze, tā ap 70+, pazudām un turpinājām svinēt savās naktsmājās un ugunošānu pusnaktī redzējām tikai pāri koku galotnēm. Skats esot bijis lielisks, stāstīja kursieši.

Nākošā rītā bija vēlas Jaungada brokastis Jāņa Šulca vadībā. Ēdām Kārļa Grendzes žāvētu lasi ar piedevām, arī desiņas un olu sacepumu

– atkal bagātīgs galds. Aleksandra mums pasniedza *Mimosa* vai *Bloody Mary* dzērienus. Katrai ēdienu reizei bija cita pavāru komanda – vakariņas Jaungada dienā gatavoja Arnis Lūsis un Daina Birnbauma, sestdien brokastis gatavoja *Trejdeksniša* meitenes Monika Hanley un Jūlija Faltēna (ar palīgiem), pusdienās bija Maijas Atvaras gatavotā zirņu zupa un Ivetas Āvas čili, bet vakariņas gatavoja Līsa un Andris Pružinskis un Līda un Edmunds Leiši.

Pa dienu Izglītības centra baļķu māja bijusi stāvgrūdām pilna ar laudim, kuri spēlēja novusu, biljardu vai kārtis; televīzijā varēja skatīt sporta spēles. Jaungada dienas vakarā esot bijis varens dziesmu kašs. Dalībnieki sadalīti 2 grupās, komiteja ar Lolitu Ritmani-Mattson, Maiju Riekstiņu un Jāni Šulcu uzdevuši tematū dziesmām – piemēram: ūdens, lācis, ozols, zirgs, utt., un 30 sekundēs grupai bijis jāuzsāk dziesma, ko tad komiteja novērtēja, dodama punktu. Dziedājuši pāris stundas un gājis jautri!

Skaistas bija šīs dienas Rietumkrasta Izglītības centrā, ievadot Jauno gadu! Kaut zeme bija sasalsusi, mežā un ceļa malās balts sniegs, iekšā telpās valdīja cilvēku sirds siltums un prieks.

V. R.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas *de iure* 95. gadadiena

26. janvārī atceramies Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas *de iure* 95. gadadienu jeb tā devēto Diplomātu dienu.

Uzrunājot viesus svinīgajā sarīkojumā Ārlietu ministrijā 25. janvārī, ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (*attēlā*) sacīja: "Latvijas Republikas starptautiskās atzīšanas *de iure* 95. gadadienas priekšvakarā Latvijas ārlietu dienests saskaras ar līdzīgiem starptautiskās politikas izaicinājumiem, kas bija aktuāli mūsu ārlietu dienesta dibinātājiem – Zigfrīdam Annai Meierovicam un pirmajiem diplomātiem. Latvijas dalība NATO un Eiropas Savienībā liekas pašsaprotama, taču arī turpmāk Latvijas diplomātiem būs jāpieliek visas pūles, lai Latviju nostiprinātu eiroatlantiskajā saimē."

Sarīkojuma laikā ministrijas vestibilā Latvijas uzņēmuma *Groglass* inovatīvā stikla vitrīnā varēja aplūkot oriģinālo dokumentu no Latvijas Nacionālā archīva – Francijas premjermiņstra un ārlietu ministra, Sabiedroto valstu Augstākās padomes 1921. gada 22. – 26. janvāra sēžu vadītāja Aristīda Briāna 1921. gada 26. janvārī parakstīto notu par Latvijas valsts atzīšanu *de iure*.

Tiekas ar Eiropas Savienības un kandidātvalsts vēstniekiem Latvijā

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs 21. janvārī par godu Nīderlandes prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē piedalījās Nīderlandes Karalistes ārkārtējā un pilnvarotā vēstnieka Latvijā Pītera Jana Langenberga (*Pieter Jan Langenberg*) organizētajās ES un kandidātvalsts Turcijas vēstnieku darba pusdienās. Ministrs atbildēja uz plašu jautājumu loku, tostarp par gaidāmajiem starptautiskajiem izaicinājumiem 2016. gadā.

Rinkēvičs pauda Latvijas atbalstu Nīderlandes prezidentūras izvirzītajām prioritātēm – Eiropas programmas migrācijas jomā īstenošanai, izaugsmes stimulēšanai, eirozonas stabilitātei, vienotā digitālā un pakalpojumu tirgus saliedēšanai. "Šogad ir

Latvijas prezidentūras laiks Baltijas Ministru padomē, kuŗas laikā esam izvirzījuši trīs prioritārās jomas – drošības stiprināšanu reģionā, tostarp sadarbību aizsardzības plānošanā, valstu robežu stiprināšanā, labi pārvaldītas migrācijas un patvēruma politikas īstenošanā, kiberdrošībā, sadarbību efektīvas stratēģiskās komunikācijas veicināšanā, transporta un enerģētikas infrastruktūras attīstību," sacīja Rinkēvičs.

Atceras Barikāžu dienas

Visā Latvijā ar dažādiem sarīkojumiem tika svinētas Barikāžu aizstāvju atceres dienas. Arī Doma laukumā, atminoties tā laika notikumus, tika iedegts piemiņas uguns (attēlā).

Nelielais laukums starp Zigfrīda Annas Meierovica bulvāri, Torņa un Smilšu ielu vairs nav anonims – tam piešķirts **1991. gada barikāžu laukuma nosaukums**. Laukuma atklāšanas sarīkojums notika Vecrīgā, pie ēkas Torņa ielā.

Simboliskā datumā un laikā – barikāžu atceres 25. gadadienā – viens no Rīgas laukumiem iegūst 1991. gada barikāžu laukuma nosaukumu. Nosaukums būs iekļauts arī tūristiem paredzētos bukletos. Laukumā ir izvietotas arī nosaukuma zīmes un informatīva plāksne. Tā vēstī: *Laukums nosaukts par godu 1991. gada 13. – 27. janvāra notikumiem, kad Latvijas iedzīvotāji apstāvēja Latvijas Republikas Augstāko Padomi, valdības iestādes, radionamu, televīziju, Rīgas telefona un telegrafa centrāli un tiltus, lai novērstu bruņotu apvērsumu, kas bija vērstas pret neatkarības atjaunošanu.*

Piedalās barikāžu piemiņas sarīkojumos

Aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis un Nacionālo bruņoto spēku komandieris ģenerālleitnants Raimonds Graube piedalījās barikāžu piemiņas sarīkojumos. Kopā ar aizsardzības nozares vadību piemiņas sarīkojumus apmeklēja arī ASV spēku Eiropā komandiera vietnieks ģenerālmajors Viljams Geilers (*William Gayler*) un ASV 4. kājnieku divīzijas komandiera vietnieks brigādes ģenerālis Džeimss Mingus (*James Mingus*). Ģenerālmajors Geilers un brigādes ģenerālis Mingus apmeklēja

arī Ādažu bazi, kur tikās ar ASV karavīriem, kuŗi pilda dienesta pienākumus Latvijā operācijas *Atlantic Resolve* ietvaros.

Latvieši Londonā atceras barikāžu laiku

23. janvārī Daugavas Vanagu fonda namā Londonā pulcējās mūsu tautieši, lai pieminētu un atcerētos notikumus, kas Latvijā risinājās pirms 25 gadiem – barikāžu laiku. Dažs pats bija iesaistīts notikumos dzimtenē, bet citi ar satraukumu gaidīja ziņas no Rīgas. Latviešu Nacionālās padomes Lielbritānijā (LNPL) un Daugavas Vanagu fonda Londonas nodaļas sarīkojumā nācās meklēt papildu krēslus, jo ieradās vairāk apmeklētāju, nekā plānots. Bija ieradies arī Latvijas vēstnieks Andris Teikmanis ar kundzi un vēstniecības darbiniekiem. Tika rādīti videomateriāli par barikādēm, dziedāja Londonas latviešu koris, rakstniece Guna Roze stāstīja par savu grāmatu "101. kilometrs. Padomju kauna zona". Jaunā paaudze šādu terminu nemaz nezina, taču savulaik 101. kilometrs nozīmēja, ka padomju varai nevēlami disidenti, represijas cietušie un arī sabiedrības padibenes nedrīkstēja dzīvot tuvāk par 100 kilometriem no republiku galvaspilsētām. Sanākušo vidū bija cilvēki, kuri barikāžu laikā cīnījās par Latvijas neatkarību otrpus dzelzs priekšvara, gan sakopojot informāciju, lai nodotu tālāk britu medijiem, gan dodoties demonstrācijās, lai vēstītu pasaulei par notiekošo.

"Sarīkojam demonstrāciju 20. janvārī Trafalgara laukumā. Tas bija brīnišķīgi! Tur bija daudz cilvēku, laukums bija pilns, mums runāja ne tikai mūsējie cilvēki, sūtņi un tā tālāk, bija arī disidents Vladimirs Bukovskis un dzejniece Irīna Ratušinska, tur dziedāja ukraiņu koris, mūsu koris, mēs visi dziedājām, mēs raudājām, mēs apkāpām cits citu," atceras LNPL priekšsēde un Londonas latviešu koŗa diriģente Lilija Zobens.

Lilija Zobens

"Un vai tad kaut kas parādījās ziņās? Medijos? Nekā! Jo tajā pašā dienā bija liela demonstrācija uz ielām pret iejaukšanos Golfā kaŗā, un tad tur gāja ar plakātiem, ar skaļiem saucieniem un bija skaļš troksnis. Mēs to manījām, protams, visi skatījās tikai uz to, par to ziņoja ziņas. Par mūsu skaisto demonstrāciju Trafalgara laukumā – ne vēsts. Tā ka mēs jutāmies šausmīgi vilušies, ka britiem nebija tāda interese par to vispār un par mūsu tautas

ciešanām," turpina Lilija Zobens. Fakts, ka Baltijā gāja bojā cilvēki, emigrācijas latviešiem bija milzīgs šoks.

"Man vienkārši sirds apskrējās, jo es pazinu Andri Slapiņu. Es atceros, kā 1990. gada Dziesmusvētkos, kad viņš filmēja koru un es ar viņu vēl jokojos – tu skrien ar savu kameru un skaties dziedātāja degunā, un tā bija tā pēdējā reize, kad es ar viņu tikos, Dziesmusvētku laikā, Meŗaparka estrādē," stāsta Lilija Zobens.

Tika apspriests arī kāds priecīgs notikums – otrs Londonas latviešu koŗa diriģents, Lilijas Zobens dzīvesbiedrs Leslijs Īsts nupat kā nominēts Lielbritānijas karalienes apbalvojumam par mūŗa ieguldījumu jaunās mūŗiķu paaudzes skološanā. Viņš pieļauj, ka ticis nominēts šim apbalvojumam, arī pateicoties viņa ilggadējai darbībai latviešu mūŗikas popularizēšanā.

"Esmu ielūgts Bakingemas pīli 19. februārī, un es noteikti ņemšu līdzi savu sievu un abas meitas. Man nav ne jausmas, vai saņemšu savu apbalvojumu no karalienes personīgi, taču es ļoti ceru, ka tā tas būs," saka Londonas latviešu koŗa diriģents, Britu koriģentu asociācijas vadītājs Leslijs Īsts. Kā jau ierasts, atceres sarīkojums beidzās ar barikāžu laika atmiņu stāstiem, draudzīgām sarunām un tasi kafijas.

Latviešu diaspora Ukrainā atceras barikāžu laiku

20. janvārī Latvijas vēstniecības darbinieki un tautieši, kas dzīvo Ukrainā, Latvijas vēstniecības Ukrainā telpās svinēja 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienas 25. gadadienu.

Uzrunājot klātesošos, Latvijas vēstnieks J. Poikāns uzsvēra, ka šodien ir simboliska diena un starp viesiem ir daudzi, kas bija šī vēsturiski nozīmīgā notikuma aculiecinieki. "Ja mēs paši aktīvi nepiedalītos tajā laikā barikādēs, kas palīdzēja izcīnīt un nosargāt neatkarību, tagad mēs nevarētu lepoties par savu neatkarīgo valsti," – akcentēja vēstnieks. Tautieši noskatījās Ārlietu ministrijas veidotās ceļojošās izstādes "Tā mēs gājām uz neatkarību" elektronisko versiju, kas veidota kā vēsturiski dokumentāla liecība par Latvijas neatkarības atgūšanas periodu, atspoguļojot pašus nozīmīgākos tā brīŗa Latvijas vēsturiskos momentus. Vēstniecībā arī notika A. Graubes spēlfīlmas "Sapņŗu komanda" demonstrēšana.

Piebalgs plāno kandidēt uz Vienotības priekšsēŗa amatu

Bijuŗais eirokomisārs, Vieno-

tības valdes loceklis Andris Piebalgs (*attēlā*) nākamajā partijas kongresā plāno kandidēt uz politiskās organizācijas vadītāja amatu. Piebalgs aģentūrai LETA apliecināja, ka partijas kongresā plāno būt viens no kandidātiem uz politiskā spēka vadītāja amatu, jo viņam ir šim amatam nepieciešamā pieredze un arī vēlme kļūt par priekšsēŗi. Viņš gan uzskata, ka nav jāriķo ārkārtas kongress, bet partijas priekšsēŗa vēlēšanām jānotiek ikgadēŗa kongresā, kas notiks gada beigās. Piebalgs to argumentē ar to, ka kongresam nav jābūt sasteigtam, – tam nepieciešams nopietni sagatavoties, jo tas noteiks turpmāko *Vienotības* stratēģiju.

//Foto:LETA

Kopumā jaunās valdības veidošanu Piebalgs vērtēja kā "smagu procesu", jo partijām ir daŗādi viedokļi atsevišķos jautājumos, tomēr tas ir pietiekami konstruktīvs, īpaši, ņemot vērā darbu pie valdības deklarācijas.

Partijas *Vienotība* līderi Solvitai Āboltīņai ir jāatkāpjas no partijas vadītāŗas amata, tikai tā būtu iespējams partijas restarts situācijā, kad *Vienotība* ir zaudējusi arī valdības veidošanas iespēju. Tā LTV raidījumā *Rīta Panorāma* teica Rīgas domes *Vienotības* frakcijas priekšsēŗe Sarmīte Ēlerte. Viņas ieskatā lēmums gāzt savu premjēŗu, lai pēc tam pazaudēŗu Ministru prezidenta amatu, bija muļķīgs.

Okupācijas mūŗeŗa lietā – finānciāli un politiski zemteksti

Bijuŗais Valsts prezidente Vaira Viķe-Freiberga Okupācijas mūŗeŗa piebūves lietā saskata politisku un finānciālu zemtekstu. Intervijā Latvijas Televīzijai Vaira Viķe-Freiberga stāstīja, ka ilgus gadus Okupācijas mūŗeŗis ticis uzturēts par trimdas latvieŗu naudu. Tikai vēlāk ieguvis oficiālu statusu. Līdz šim lieliski kalpojies Latvijai, stāstot ārzemju viesiem par okupāciju. Viņasprāt, mūŗeŗis politiski nepatīk Rīgas domei, bet finānciāli – tiem, kuri grib savu biznesu, attīstot pie Strēlnieku laukuma Grēcinieku ielā viesnīcu, pret kuŗu Rīgas domes institūcijas nav iebilduŗas. Vaira Viķe-Freiberga: "Līdz šim ir dzirdēŗa tikai noliedzōŗa attieksme pret Birkerta projektu. Tas tomēr ir diezgan dīvaini, jo, teiksim, būsim godīgi, no visiem Latvijas arhitektiem, kas Latvijā dzimuŗi, ja raugāties, kam ir vislielākā reputācija pasaulē – tas ir Birkerts! Tas nav neviens no padomju laika mūŗu arhitektiem.

(Turpinājumus 11. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 10. lpp.)

Tātad – ja ir runa par profesionālo kompetenci un reputāciju, tad ir skaidrs, ka Birkerts stāv krietnu galvastiesu pāri citiem, kas tagad kritizē viņa projektu un saka, ka tas nekam neder! Un es baidos, vai tur nav kaut kādi politiski apsvērumi. Es redzu, ka tur ir finansiālās intereses – it kā tas traucē kādam projektam tūri estētiski – kādam komerciālam projektam, kas būtu ticami. Tā tas varētu būt, bet es baidos, ka aiz šīs finansiālās, tā sakot, šī iegana jeb pilnīgi nesaprotamā arhitektoniskā, estētiskā iegana tur slēpjas vienkārši nepatika un nevēlēšanās, ka mums šis Okupācijas muzejs tiek pilnveidots un kļūst tik nozīmīga daļa no Rīgas centra. Šī iniciatīva it kā nāk no profesionālas arhitektu grupas, bet viņi, protams, vēlas apturēt iepriekšējos lēmumus, kas jau tika pieņemti par šīs piebūves būvniecību. Un es domāju, te nu varbūt sakrīt politiskās intereses un finansiālās. Es ļoti šaubos, ka tas ir tikai jautājums par arhitektūru un par estētiku. To es pilnīgi kā iespējamību noraidu. Vismaz savā izpratnē.”

ASV vēstniece apmeklē Daugavpili

No 20. līdz 21. janvārim ASV vēstniece Latvijā Nensija Petita oficiālā vizītē apmeklēja Daugavpili, kur tikās ar Daugavpils pilsētas galvu Jāni Lāčplēsi (*attēlā*), pilsētas domes pārstāvjiem, kā arī vietējiem izglītības un kultūras nozares ekspertiem.

Vizītes laikā ASV vēstniece N. Petita apmeklēja vairākus Daugavpils muzejus, kā arī viesojās Latgales Centrālās bibliotēkas ASV Informācijas centrā.

Nensija Petita savas oficiālās vizītes otrajā dienā Daugavpili tikās ar Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes vadību (*attēlā*) un apmeklēja aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centru “Daugavpils”. Vizītes ietvaros ASV vēstniece viesojās Daugavpils poļu kultūras centrā un Latgales Centrālās bibliotēkas ASV Informācijas centrā.

Novēl labas sekmes Latvijas virsniekiem Lietuvā

18. janvārī Latvijas vēstnieks Lietuvā Einars Semanis sveica 14 Latvijas virsniekus, uzsākot mācības brigādes līmeņa virsnieku kvalifikācijas paaugstināšanas kursā, ko organizē ģenerāļa Jona Žemaiša (*Jonas Zemaitis*) vārdā nosauktā Lietuvas Militārās akadēmija pulkveža Raimunda Matuļa (*Raimundas Matulis*) vadībā.

Savā uzrunā vēstnieks E. Semanis novēlēja labas sekmes kursa dalībniekiem. Vēstnieks arī uzsvēra šādu kursu lielo nozīmi Baltijas valstu militāro spēju un sadarbības veicināšanā.

Aplūkojami gruzīnu alfabēta noslēpumi

Oficiālās vizītes laikā Latvijā Gruzijas parlamenta priekšsēdis Dāvids Ušupašvili un viņa vadītā delegācija tikās ar Saeimas priekšsēdi Ināru Mūrnieci un Saeimas priekšsēdes biedri Inesi Libiņu-Egneri.

Gruzijas parlamenta priekšsēdis Dāvids Ušupašvili atklāj gruzīnu valodas alfabēta izstādi

Gruzijas parlamenta priekšsēdis Latvijas Universitātē (LU) piedalījās apaļā galda diskusijā un LU vēstures muzejā atklāja gruzīnu alfabētam veltītu izstādi, kā arī apmeklēja Jūgendstila muzeju un sniedza intervijas vairākiem Latvijas plašsaziņas līdzekļiem.

Latvija veiks iemaksu Sirijas bēgļu atbalstam

Ministru kabinets apstiprināja Ārlietu ministrijas izstrādāto rīkojuma projektu “Par finanču līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””. Saskaņā ar šo rīkojumu Latvija

veiks iemaksu 50 000 eiro apmērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā komisāra bēgļu jautājumos Reģionālā reaģēšanas plāna palīdzības fondā Sirijas bēgļu atbalstam. Tādējādi Latvija solidāri ar pārējo starptautisko sabiedrību sniegs ilgtermiņa atbalstu, lai risinātu humānītārās vajadzības Sirijā un tās kaimiņvalstīs (Ēģiptē, Irakā, Libānā, Jordānijā un Turcijā). Par šo iemaksu Latvija paziņos 2016. gada 4. februāra donoru konferencē “Atbalsts Sirijai un reģionam (*Supporting Syria and the region*)”, kas notiks Londonā. Donoru konferencē rīko Vācijas, Lielbritānijas, Norvēģijas un Kuveitas valdība, kā arī ANO. Donoru konferences mērķis ir atrast ilgtermiņa risinājumus Sirijas humānītārajai krīzei, sniegt atbalstu Sirijas bēgļu izglītošanai un nodarbinātībai Sirijas kaimiņvalstīs, kā arī stiprinot šo valstu nacionālās sistēmas bēgļu uzņemšanai.

Noies 1700 km pa Lielo Himalaju ceļu

23. februārī ceļotāji no Latvijas Vladimirs Žilkins un Anastasija Bosiha dosies uz Nepālu, lai sāktu pārgājienu pa Lielo Himalaju ceļu. Četru mēnešu garumā viņi plāno paveikt 1700 km ar kopējo augstuma kāpinājumu 150 000 m.

Lielais Himalaju ceļš ir viens no garākajiem augstkalnu maršrutiem pasaulē, kuŗa garums sastāda 4500 kilometrus. Ceļš iet pāri Indijai, Nepālai, Butānai un Tibetai. Lielu interesi par ceļu tagad izrāda cilvēki no visas pasaules, jo oficiāli tas tika atklāts pavisam nesen, tikai 2011. gadā. Šobrīd vairākus Lielā Himalaju ceļa posmus nogājuši tikai 64 cilvēki, turpretī Everestā uzkāpuši vairāki nekā 7000 alpīnistu.

Kareras Rīgā uzstāsies kopā ar Kauņas simfonisko orķestri

20. februārī *Arēnā Rīga* savas atvadu tūres *A Life In Music* laikā uzstāsies izcilais spāņu tenors Hosē Karerass kopā ar Kauņas simfonisko orķestri, kuŗu diriģēs maestro Dāvids Himeness Karerass.

Pasauleslavenā tenora īpašajā koncertprogrammā sakopoti operdziedātāja izcilākie hiti, tostarp skaistā laikmeta kompozīcijas, operu ārijas, operešu un mūziklu fragmenti.

Rundāles pils raksturota kā safrānzeltēna Versaļa

Rundāles pils iekļuvusi britu laikraksta *The Daily Mail* veidotajā tūrisma ceļveidī, kas veltīts britu raidorganizācijas BBC miniseriāla “Kaŗš un miers” filmēšanas vietām.

Britu laikraksts *The Daily Telegraph* Rundāles pili raksturojis kā safrānzeltēnu Versaļu

“Man nešķiet, ka esmu redzējis tik pārsteidzošu celtni: milzīgu, safrānzeltēnu Versaļu,” paudis laikraksts. Savus lasītājus tas informējis par Rundāles pils celtniecību, kā arī vēsturiskajām pārmaiņām, kuŗas tā piedzīvojis. Pastāstīts par pils interjeru un to, kādēļ tā bijusi piemērota britu seriāla “Kaŗš un miers” uzņemšanai.

Apskatāmi latviešu plakāta Gustava Kluča darbi

21. janvārī Latvijas ģenerālkonsule Sanktpēterburgā Irina Mangule Valsts muzeju un izstāžu centrā *ROSFOTO* apmeklēja izstādi “Fotomontāža konstruktīvisma plakātā”, kuŗa apskatāmi vairāki Gustava Kluča darbi. To tapšanā autors izmantojis novatorisko fotomontāžas metodi.

Izstādes apmeklējuma laikā ģenerālkonsule I. Mangule tikās ar Sanktpēterburgas Valsts muzeju un izstāžu centra *ROSFOTO* ģenerāldirektoru Zacharu Kolovski un pārrunāja turpmākās sadarbības iespējas, tostarp režisora Pētera Krilova dokumentālās filmas “Gustavs Klucis – nepareizais latvietis” demonstrācijas iespējas.

Spēlē izcilais somu čellists Marko Ilonens

Latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncertā 23. janvārī Lielajā

ģildē klausītājus gaidīja tikšanās ar čella zvaigzni – Marko Ilonenu, kas atskaņoja šī gada jubilāra Pēteru Vaska Pirmo čellkoncertu kopā ar Liepājas Simfonisko orķestri diriģenta Jāņa Liepiņa vadībā.

Marko Ilonens (*attēlā*) kopā ar Tampere filharmoniekiem un diriģentu Džonu Storgordu ir spoži ieskaņojis Vaska Pirmo čellkoncertu izdevniecības *On-dine* paspārnē. Marko Ilonens ir viens no izcilākajiem savas paaudzes somu čellistiem un vairāku starptautisku konkursu laureāts – 15 gadu vecumā bijis somu nacionālā čellu konkursa finalists; 1990. gadā bijis Skandināvijas čellu konkursa Turku 2. vietas ieguvējs un Maskavā notiekošā Čaikovska konkursa finalists un laureāts; 1996. gadā ieguvis 1. vietu Ņujorkas Atskatājmakslinieku ģildes konkursā. Viņš kā solists un kamer-mūziķis uzstājies gan dzimtajā Somijā, gan tādās valstīs kā Japāna, Austrālija, Jaunzēlande un ASV.

Pārsteidz mākslinieces Jurjānes darbs

Vācu aktieris Ulrihs Matess, kuŗš atveido galveno lomu Dāvja Šimaņa filmā “Pelnu sanatorija”, ir ļoti apmierināts gan ar filmēšanas gaitu, gan filmas rezultātu, bet īpaši viņu pārsteigusi filmas māksliniece Kristīne Jurjāne. Viņš jau pirms dalības šajā filmas projektā zināja Jurjāni un viņas darbu no režisora Alvja Hermaņa izrādēm, taču mākslinieces padarītais darbs filmā viņu pārsteidzis. Īpaši sajūsmā aktieris ir par Jurjānes darbu filmā atveidotās sanatorijas interjerā iekārtojumā. Matesam ļoti patīcis filmas scēnārijs, bet tajā pašā laikā viņš jutis, ka darbs būs grūts. Darbs ar Šimani bijis ļoti viegls, jo viņi ļoti labi sapratušies, arī filmas operātors Andrejs Rudzāts ir īsts meistars.

Ziņas sakopojis
P. KARLSONS

LAIKU UN VIETU MIJĀS

Pirms 100 gadiem: Centrālāzijas tautu sacelšanās pret “balto caru” un Krievijas patvaldību

VĒROJUMI UN PĀRDOMAS

FRANKS GORDONS

Tas, kas Pirmā pasaules kara pētniekiem varbūt šķiet nenozīmīgs epizods, salīdzinot ar armēņu genocīdu, patlaban Centrālāzijas pēcpadomju novados un it īpaši Kazachstānā ir traģiska lappuse šo tautu likteņgaitās. Pirms 100 gadiem, 1916. gada vasarā, cariskās Krievijas kara spēks, lietojot artileriju un nopostot veselus ciemus ar to iedzīvotājiem, nežēlīgi apspieda sacelšanos, kuņas iemesls bija cara Nikolaja II rīkojums attiecināt likumu par obligāto karaklausību arī uz imperijas islāmīģajiem pavalstniekiem, kuņi līdz tam no tās bija atbrīvoti (daļēji viņu politiskās neuzticamības dēļ). Cara imperijai bija vajadzīga ne tikai lielgabalu gaļa, bet arī bezmaksas darbaspēks, un dzirkstele, kas lika uzliesmot dumpim, bija cara ukazs, kas paredzēja piespiedu kārtā iesaukt visus “*inorodčeskich*” (cittautiešu) vīriešus vecumā no 19 līdz 43 ga-

dziem “zemes darbiem” (galvenokārt tranšeju rakšanai) piefrontes joslā, kas tolaik sniedzās no Daugavas līdz Karpatiem. 10 miljoni islāmīģo, kas apdzīvoja cara imperijas guberņas Centrālāzijā – Turkestanā un it īpaši t.s. “Lielo stepi” – kazachu (to lauk oficiāli kirgizu) ciltis, var teikt, jau “bez tā” ienāda carisko administrāciju, pērķamo krievu ierēdniecību, arvien lielākā skaitā ieklūdinātos krievu kolonistus (*poselenci*) un īpaši kazakus, kas “stāvēja imperijas sardzē” un nicināja tos, kas nav pareizticīgie.

Te jāatgādina, ka 1914. gada oktobrī Vācijas un Austroungārijas aliansei pievienojas Osmaņu imperija, kuņas valdniekam – turku sultānam – bija teoloģiski pamatots pasaules musulmaņu kalifa tituls, un turku aģenti prata aģitēt!

Vārdu sakot, 1916. gada 4. jūlijā Samarkandas apgabala Ho-

džentas pilsētā sākās sacelšanās un 17. jūlijā Turkestanas kara apgabalā tika izsludināts ārkārtas stāvoklis, jo pretestības vilni apturēt vienā rajonā neizdevās. Imperijas islāmīģos īpaši saniknoja tas, ka taisni viskarstākajā ražas novākšanas laikā vīriešus gribēja atraut un sūtīt uz tālo piefrontes joslu, kas tiem bija sveša un absolūti vienaldzīga. Kazachi, uzbeki, uiguri nebūt negrasījās ne tikai mirt, bet pat sviedrus liet “baltā cara” labā.

Grūti aprēķināt nemiernieku pareizo skaitu – viņu bija vismaz vairāki simttūkstoši. Pret viņiem vērsās 30 000 krievu karavīru, kuņas vadīja ģenerāļi Kuropatkins, Suchomlinovs un Folbaums (baltvācu cilmes).

Nemierniekiem bija savi vadoņi – Džangildins, Kasimhodža un Amangaldi Imanovs (kad es 1941. gada rudenī mācījos Almaatas krievu plūsmas 1. vidusskolas 6. klasē, Amangaldi Imanovs skaitījās “puslīdz bolševiks” –

F. G.). Pagastu, pēc tam aprinču limeni tika ievēlēti chani. Nemiernieku bruņotajām vienībām (galvenokārt jātniekiem) bija savs vēlēts orgāns – *Keness* (Sapulce), kas tiecas ievākt nodokļus.

Sacelšanās tika brutāli apspiesta. Kritušo nemiernieku skaits aplēsts kā vismaz 350 000, bet tiek minēts arī skaitlis 600 000. Precīzi mēs to laikam nekad nenošaidrosim. Ar artileriju tika apšaudīti veseli ciemi, kuņu iedzīvotājus “plāva” ar ložmetējiem.

Nemiernieku naidis, kā jau teikts, bija vērstis arī pret krievu kolonistiem: nogalināti 2325 šo pateizticīgo zemnieki, galvenokārt sievietes un bērni, jo vīri bija frontē.

Spēku samērs bija tik nevienlīdzīgs, ka krievu korpuss (30 000 vīru) zaudēja tikai 97 kritušos!

Bailes no represijām pamudināja 500 000 kazachus (pusmiljonu!) doties uz Ķīnu. Pats

iedzīvoju līdzīgu situāciju.: 1942. gada rudenī, atrazdamies kā kara bēglis Ajaguzā – Turkestanas-Sibirijas (*Turksib*) dzelzceļa mezglā, visapkārt dzirdēju sarunas, ka tūkstošiem kazachu jauniešu, kas negribēja “mirt par Staļinu” un kuņiem Hilers bija pie vienas vietas, dezertēja un ar pavadoņu palīdzību bēga uz Ķīnu, precīzāk – uz šīs valsts Sinczaņas provinci. Tā pati aina bija vērojama arī 1932. – 1933. gada Lielā bada laikā, kad bolševistiskās kolektīvizācijas iznākumā kazachu tauta zaudēja no 1 līdz 2 miljoniem cilvēku – limenis tuvojās Ukrainas golodomoram. Arī tad kādiem 100 tūkstošiem kazachu izdevās bēgt uz Ķīnu.

Kazachstanas Republikas prezidents Nursultans Nazarbajevs, pieminot 1916. g. traģēdijas simtgadi, paredz norises, kas atgādina, ka šīs tautas dumpja apspiešanai bija genocīda raksturs.

SALLIJA BENFELDE

Tirgus turpinās. Ministru prezidenta amata kandidāts no Zaļo un zemnieku savienības (ZZS) Māris Kučinskis domā, ka valdība būs gatava un par to varēs balsot 11. februārī. Premjera amata kandidāts arī paziņojis, ka “Vienotībai” būs pieci ministri, savukārt “Vienotība” jau vairs necinās par tieslietu un satiksmes ministru amatam, bet ir pieprasījusi Veselības un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības (VARAM) ministrijas. Tās abas gan līdz šim ir Nacionālās apvienības ziņā, un Kučinskis, lai nezaudētu vismaz vienu stabilu partneri valdības veidošanas procesā, ir apsolijs, ka NA saglabās savā pārraudzībā esošās ministrijas un arī ministrus varēs nemainīt. Pieļauju, ka vēlētajiem ir vienalga, kurš saimniekos VARAM, Finanču vai Ekonomikas ministrijā, jo tās ir visai specifiskas tautsaimniecības nozares, tāpat grūti arī teikt, ko vēlētajiem domā par to, ka tieslietu ministrs ir tik vērtīgs, ka viņam, par spīti visām nebūšanām tieslietu jomā, jāpaliek savā amatā. Mazi pārsteigumi kandidātu izvēlē vai jaunu amatu radīšanā droši vien vēl ir iespējami, bet lieli satricinājumi laikam gan nav gaidāmi.

Tomēr traģiski izskatās NA un Kučinska vēlme paturēt amatā veselības ministru Gunti Belēviču, kuņa vadītā ministrija jaunajā gadā izcēlusies ar divām iniciatīvām, par kuņam grūti saprast – smieties vai raudāt. Pirmā ir teorētiski apsveicamā vēlme skolās, slimnīcās un pan-

sionātos aizliegt neveselīgu pārtiku. Praksē tas izvēršies par kaut ko tik absurdu un muļķīgu, ka Ministru kabinets nupat attāpies, ka noteikumi jāgroza, turklāt steigšus. Neiedziļinoties visos aizliegumos, minēšu tikai vienu no tiem, kas Latvijā izraisījis pamatīgu rezonansi. Proti, nedrīkst lietot produktus, kuņos izmantoti aromatizētāji un krāsvielas, bet tas nozīmē, ka nedrīkst izmantot arī dabiskās krāsvielas un aromatizētājus, jo šīs vielas nav sadalītas maksīgās un dabiskās izcelsmes vielās. Tāpēc trakums ir sanācis ar sieru – no vienas puses, noteikumi paredz zināmu siera daudzumu, kas bērniem jāsaņem nedēļas laikā, bet, no otras puses, tas nav iespējams, jo siera dzeltenā krāsa tiek panākta ar beta karotīna palīdzību. Kā zināms, beta karotīns ir dabiskais pigments, kas sastopams gaiši dzeltenos un oranžos, kā arī tumši zaļos augļos un dārzeņos. Tas ir burkānos, spinātos, salātos, tomātos, sarkanajos piparos, brokoļos, ķirbjos, greipfrūtos, plūmēs, persikos, melonēs, aprikozēs, hurmā, ērkšķogās, mellenēs, upenēs. Tātad vismaz teorētiski neveselīgi ir visi minētie dārzeņi un augļi, arī prasības par sieru nav izpildāmas. Protams, minētie dārzeņi un augļi nav aizliegto produktu sarakstā. Par to varētu smieties un stāstīt to kā anekdoti, bet Pārtikas un veselības dienestam (PVD) regulāri jāveic pārbaudes skolās, bērnudārzos, pensionātos utt. un jāraksta protokoli un jāuzliek sodi, ja noteikumi

nav ievēroti. Protams, PVD kā likumpaklausīga iestāde to arī dara.

Otrs lielais jaunums ir, ka no šī gada ģimenes ārstiem noteikti ierobežojumi pacientu nosūtīšanai uz analizēm, bet vairākiem specifiskiem izmeklējumiem noteikti apmaksas papildnosacījumi – piemēram, uz šīm analizēm var nosūtīt tikai ārsts speciālists. Tas nozīmē, ka vispirms pacients aiziet pie ģimenes ārsta, kurš viņu nosūta pie speciālista, pie kuņa nereti jāgaida rindā mēnešiem. Piemēram, jau sen Latvijā (un arī Eiropā) sirds un asinsvadu slimības kā nāves cēlonis ir pirmajā vietā. Tagad sirds un asinsvadu slimniekam, lai veiktu analīzes, kuņas stāvokļa kontrolei viņam jāveic vairākas reizes gadā, būs jāstāv rindā pie kardiologa. Kardiologs nav pieejams visās Latvijas pilsētās un ciematos, bet tas savukārt nozīmē, ka pacientam jābrauc uz tuvāko pilsētu, kuņa kardiologs pieņem, un rinda būs vēl garāka. Droši vien vietā ir paskaidrot, ka ir analīzes un izmeklējumi, kuņas apmaksā valsts, un ar ģimenes ārsta nosūtījumu pacientam ir jāmaksā vien lielāks vai mazāks līdzmaksājums. Cilvēki bieži vien, lai tiktu līdz diagnozei vai vajadzīgajām izmaiņām ārstēšanās procesā, negaidīja mēnešiem garajās rindās, bet saģabināja naudiņu un izmeklējumu, specifiskās analīzes vai konsultācijas pie ārstiem speciālistiem veica par pilnu maksu, jo tad rindu tikpat kā nav. Protams, arī tagad pacients var mak-

sāt pilno cenu un negaidīt rindās, bet ir izskanējusi ziņa, ka tādā gadījumā pacientam pilnā cena būs jāmaksā arī turpmāk un viņam nepienāksies valsts daļēji apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi. Ar vārdu sakot, vai nu gaidi rindās un ceri, ka nenomirsi, pirms tiks pie diagnozes vai ārstēšanās, vai meklē naudu, kuņas nav. Vēl jāpiebilst, ka ministrs, protams, pats nerakstīja skandalozos “veselīgās pārtikas” noteikumus, bet noteikt skaidrus kritērijus, pēc kuņiem pārtika vērtējama, viņam kā vadītājam gan vajadzēja. Par analizēm un izmeklējumiem, kuņas vairs nedrīkst rakstīt ģimenes ārsti, un par to, ka vienreiz samaksājušam pilnu cenu, turpmāk tas būs jādara vienmēr, jāteic, ka tā ir ministra ideja, ko viņš, sapelnījis naudu farmācijas biznesā un nenojaušot, ko nozīmē knapa pārtikšana, pauda jau pagājušajā gadā.

Raugoties šajos jaunumos un tirgū ap valdības veidošanu, jāvaicā, vai politiķi kaut reizi sev ir uzdevuši jautājumu, kam ir domāta valsts? Atbilde šķiet skaidra un saprotama – cilvēkiem taču! Jā, valsts var dot naudu tikai tik, cik tai ir, tā nevar maksāt visu un visiem, bet finanču ekonomēšanai minētajā veselības aprūpē liek domāt par kaut kādu abstraktu veidojumu, kura finanses mēģina kaut kā nebūt līdzsvarot, aizmirstot, ka veselības aprūpe ir cilvēkiem, nevis abstraktām vienībām tabulās. Neapšaubāmi, ka sabiedrībā, kuņa nav pārtikusī un tu-

rīga, veselības aprūpe ir lielais uzdevums, kas brīžiem atgādina leģendāro Sizifu ar savu kalnā neuzveļamo akmeni. Tikmēr cilvēki mirst, un mīlestība pret savu valsti dilst.

Gan jāteic, ka tik drūms jau viss gluži nav, veselais saprāts vēl nav nogrimis Daugavas dzelmē. Cerību stariņš laikam parādījies partijai „Vienotība”, kuņas vadītāja Solvita Āboltiņa acīmredzot ir sapratusi, ka nevarēs partiju vadīt mūžīgi, ja negrib tās drīzu galu. Jau publiski izskanējis, ka partijas kongresā tiks ievēlēts cits vadītājs un ļoti iespējams, ka kongress notiks nevis rudenī, kā tas paredzēts, bet ātrāk. “Vienotības” valdes loceklis, bijušais eirokomisārs Andris Piebalgs ir paudis, ka Āboltiņa ir bijusi partijas priekšgalā ilgu laiku, un tik lielā periodā “vadītājs nevar palikt neaizskarams”. Tāpat arī Piebalgs ir paziņojis, ka vēlas pretendēt uz “Vienotības” priekšsēdētāja amatu. Desmit eirokomisāra amatos nostrādātie gadi Eiropas Savienībā neapšaubāmi Piebalgam ir devuši labu pieredzi un plašāku skatījumu uz norisēm ne tikai Latvijā, Eiropā, un viņš nav iesaistīts mūsu zemē valdošajā lietu kārtēšanas veidā “savējais savējam”. Tiesa gan, bažas varētu būt par to, ka, tik ilgi dzīvojot ārpus Latvijas, citā vidē, Piebalgs varētu nepārzināt savstarpējās politiskās intereses un saistības. Tādā situācijā būs vajadzīgs stingrs partijas atbalsts, lai lēmumi tiktu pieņemti sabiedrības un valsts, nevis atsevišķu grupējumu interesēs. Bet to rādīs laiks.

Kam domāta valsts?

JURIS
GRĪŅEVĪČS

Pateicoties izcilā mūzikologa Arnolda Klotiņa iecerei, šogad jau desmito reizi skanēja Latviešu simfoniskās mūzikas Lielkoncerts ar trīs profesionālo orķestru piedalīšanos. Kā allaž bija gan ieskats iepriekšējo gadu desmitu mūzikā, gan arī jaundarbs, pārstāvējot gan vecmeistarus – šā gada jubilārus Romualdu Kalsonu (80) un Pēteri Vasku (70), gan arī jaunākās paaudzes pārstāvi Kristapu Pētersonu (dz. 1982. gadā).

Nacionālā simfoniskā orķestrā sniegtā pirmatkaņojumu piedziņo viņa simfonija "Miegs". Latviešu mūzikas kontekstā mūziķu izvietojums foajē, balkonā un zālē ir ļoti reti sastopams, unikāla ir divu diriģentu (Andris Poga un Guntis Kuzma) nodarbināšana.

Simfonijas "Miegs" romantiskā koncepcija skar irracionālo, ārpus apziņas pastāvošo, turklāt saistībā ar tumsu, jo parasti cilvēki tomēr guļ naktīs, tumsā protams, neizslēdzot iespēju arī ... koncerta laikā. Šī koncepcija īstenota ar mūsdienīgiem kompozīcijas līdzekļiem, piemēram, sonoriku u.tml. Pati tēma izslēdz formas skaidrību, loģiku, jo cilvēks sapņus nespēj kontrolēt. Līdz ar to komponista uzdevums ir vienkāršs, bet reizē arī visai sarežģīts, jo kaut kādai loģikai tomēr jābūt.

Diemžēl, kā gandrīz vienmēr tādā skaņu rakstā, telpiskos efektus izjūt ierobežots klausītāju loks, tie, kuŗi atrodas akustiski

visizdevīgākajās vietās. Novatorisks efekts ir papīra lapas plēšana (kuŗai gan nesejoja ūdens šalkoņa! Joks.). Tomēr šaubos, vai tālāk sēdošie to spēja saklausīt. Kaut arī 35 minūšu laikā neizmīgu, tomēr skaņdarbam par labu nāktu būtisks isinājums un telpiskuma vienkāršošana, kā arī aprobežošanās ar vienu diriģentu, kas turklāt arī samazinātu izmaksas.

Protams, gandrīz neiespējami ir vērtēt mūziķu sniegumu jaunā darbā, tomēr likās, ka strādāts ir rūpīgi, un arī dinamiskais līdzsvars apmierināja.

Gaidot Pētera Vaska 70. gadu jubileju, otrās daļas programmā tika iekļauts *1. koncerts čellam ar orķestri* (1994), veltīts tā pirmajam atskaņotājam lietuviešu izcelsmes čellistam Dāvidam Ģeringam. Mūzicēja Liepājas simfoniski jaunā maestro Jāņa Liepiņa vadībā, bet solo partiju atskaņoja somu mūziķis, čellists Marko Ilonens. (Viņš šo skaņdarbu ierakstīja arī studijā ar Tampere simfonisko orķestri.) Salīdzinājumā ar "dzīvo" sniegumu ieskaņojumā rezultāts ir labāks īpaši skaņējuma balansā ziņā, jo liepānieki brīžiem visai "sekmīgi" pārmāca čellu ar pārmērīgu skaļumu. M. Ilonena tonis nav īpaši plašs, bet tembrāli izteiksmīgs un, orķestrim nedaudz apvaldot temperamentu, vietām veidojās jauka saspēle. Toties orķestra metālpūšāmie, reprezen-

Margarita Vilsone

tējot draudīgos tumsas spēkus, kas cenšas iznīcināt cilvēcisko, bija uzdevumu augstumos, kaut arī nespēja uzveikt (tāda ir komponista iecere) čella humāno dziedājumu, kas noslēguma *Cantus II* "bezgalīgā" melodijā apliecina cilvēciskuma uzvaru. Pētera Vaska mūzika nekad nav depresīva. Jaunā diriģenta sniegums kopumā bija veiksmīgs, kaut arī, iespējams, emocionāli pārlietu objektīvs, bet neizslēdz arī citādu vērtējumu.

Koncerta trešajā daļā šā gada jubilāra Romualda Kalsona operas "Pazudušais dēls" fragmentu montāža, sniedzot visai uzskatāmu ieskatu operas galveno personāžu mūzikālajos raksturojumos. Nacionālās operas un baleta kori, orķestri un solistus vadīja vecmeistars Aleksandrs Viļumanis, kuŗa vadībā pirms gandrīz 20

Jānis Liepiņš

gadiem notika pirmuzvedums un arī studijas ieraksts. Izaugusi jauna klausītāju paaudze, kuŗai sveša ir šī viena no latviešu visnozīmīgākajām operām, bet arī zinātājiem bija lieliska iespēja atmiņām un kādreizējo iespaidu konfrontācijai ar 2016. gada skatījumu. Atskaņojums bija rūpīgi iestudēts, un kļūmju nebija. Kā vienmēr, sevišķi spoži sevi apliecināja koris (kormeistars Aigars Meri), kaut arī, iespējams, lauku kroga dzērājiem atbilstošāks būtu "nošņurcītāks" skaņējums. Solisti Margarita Vilsone, Andžella Goba, Nauris Puntulis, Juris Adamsons, Krišjānis Norvelis, Michails Čļpajevs savās lomās jutās droši. Īpaši jātēvīnē A. Gobas sniegums

Ažas lomā – dziļi reālistisks, vokāli teicams sniegums, kas rada jau operas skatuves iespaidu. Arī uz Lielās Ģildes estrādes Operas orķestris, it īpaši pūtēji, mēģināja valdīt pār solistiem un kori, ko diriģents nemaz nemēģināja ierobežot, droši vien, būdams pragmatiskis, saprotot šādas rīcības neizdošanos. Kopumā tā ir visu Latvijas orķestru problēma, kas neļauj mums ierindoties Eiropas elitē, jo tieši *piano* dinamikā īsteni atklājas mūziķu mākslinieciskās iespējas.

Rezumējot – koncerts bija interesants un vērtīgs. Liekas, pienācis laiks teorētiski vispārināt šo Lielkoncertu ieguldījumu latviešu kultūrā.

EDUARDS
SILKALNS

Necik sen, tūrisma veicināšanas kampaņas ietvaros uz Gruziju, aizstiklotās afixu novietnēs Rīgas ielās bija skatāma šaura, oļiem klāta plūdmale un tūlīt aiz tās lielpilsētām raksturīgas vairākrāstu ēkas. Angļiem ir paruna par ogļu vešanu uz Ņūkāslu, kas taču ir – vai vismaz agrāk bija – Anglijas redzamākais ogļrūpniecības centrs. Vai tad Gruzijā nav gana daudz skaistu dabas ainavu, ar kuŗām palepoties? Kāda bija jēga mazāk pievilcīgu jūrmalu reklamēt tādā pilsētā, kuŗas tuvumā ir viena no skaistākajām jūrmalām pasaulē, pat ja klimatisku apstākļu dēļ tās daļumam un ērtības intensīvi izmantot var tikai dažus mēnešus gadā?

Ne jau pilsētas Jūrmalas (ko senāk sauca par Rīgas Jūrmalu) jūrmalai vien veltīta Pētera Struberga šarmantā grāmatīņa **Jūrmalas sirds atmiņu lokos**. Tā ir par Latvijas visvairāk izstiepto (30 km garumā) pilsētu Jūrmalu, bet visizteiktāk par šīs daudzdaļīgās pilsētas "sirdi" – Majoriem. Paša autora atmiņas sniedz atpakaļ līdz bērnbai, 1949. gada vasarai, kad viņš ar vecākiem un brāļiem apciemojis Majoros dzīvojošo vecmātes brāli Kārli Priedi. Tad nu vadlīnija, kas vijas cauri labai tiesai grāmatas, ir ar onkuli Kārli pa Jūrmalu veiktās pastaigas, onkulim Kārlim pildot informācijas

avota lomu par to, kādi bijuši Majori un īpaši tās galvenā iela, ēkas tās abās pusēs un cilvēki, kas tur dzīvojuši arī pirmajā Latvijas neatkarības periodā. Pa informācijas kripatai attiecas pat uz cara laikiem, bet viskuŗlāk saprotamā kārtā vēstīts par padomju gadiem to tuvības dēļ, laika ziņā, mūsu laikam un autora personīgo atmiņu dēļ.

Grāmata ir mozaikveidīga. Tā sastāv no sīkiem maziem gabaliņiem, daudziem tikai garāka anekdota garumā, kas lasāmi vienai nālgai kādā secībā. Ne visiem šiem gabaliņiem obligāti jāizstāsta kaut kas būtisks par Jūrmalu, autors atļaujas arī pa novirzei un ekskursam. Gabaliņā ar virsrakstu **Lietas, kas negāja pie sirds** Strubergs pastāsta par Annas tantes aizrautību ar kazas pienu un kazas sieru, kuŗus viņš savukārt nevar ciest. Gluži kā Jaunsudrabiņam **Baltajā grāmatā** gāja ar silķēm! Arī gabaliņam **Kreppāpīra vainadzīni, šašliki un riepu uguns kuri** nav tieša sakara ar Jūrmalu, tas pastāsta par Jāņu svinēšanas veidiem padomju gadu Latvijā vispār. Tomēr tas ērti seko gabaliņam **Ligošana pēcķaņa gados**, kas ietver autora atmiņas par Jāņiem tieši Jūrmalā.

Pēterim Strubergam piemīt prasme pagātnē iejusties. Atmetot burtu "s" vārdā "Jūrmalas" grāma-

tas virsrakstā, sanāktu citas, bet ne nepareizas nozīmes virsraksts: būtu runa par autora sirds atmiņām, jo viņš tiešām raksta, kā saka, no sirds un spēj aizkustināt ikvienu, kam arī pašam kādas bērnbības vai jaunības atmiņas no Jūrmalas. Viņa cilvēki liekas kaut kā dabiski saauguši ar savu vidi un liekas tai piederam, pat ja zinām, ka tiklab gleznotājam baskājim Irbītim, kā arī Rainim un Aspazijai galvenais darbalauks bija Rīga. Lejūtīgie cilvēki, bet arī ēku un vietu ieskicējumi visam liekas piešķiram kādu nomainīgumu, mūžīgumu auru.

Ka nomainīgums un mūžīgums ir tikai ilūzija un māņi, liecina tabula **Jomas ielas namu vēsture** grāmatas beigās. Tur redzam, piemēram, ka pēc adreses Jomas iela 8 cara laikā bijis krogs "Elite", Latvijas laikā tā vietā stājusies vasarnīca, padomju laikā tur bijusi pilsētas poliklinika, pēc tam pretgaisa aizsardzības pazemes patvertne, bet mūsdienās šai vietā esot tikai tukšs laukums. *Omnia mutantur*, viss mainās!

Struberga atmiņas par braukšanu ar "čukčukbāni" no Rīgas uz Jūrmalu 1949. gada vasarā mīļi sasauca ar manējām no 1944. gada vasaras, pēdējās vasaras dzimtenē pirms došanās bēgļu gaitās. Struberga vecāku izvēlētais ceļā mērķis bija Majori un onkulis

Ar onkuli Kārli pa Jomas ielu

Pēteris Strubergs, *Jūrmalas sirds atmiņu lokos*, apgāds "Jumava" 2015. g., 200 lpp.

Kārlis, kamēr mani vecāki bija izvēlējušies vasaru pavadīt manas mātes uz Sibīriju aizvesto vecāku ipašumā Mellužos. Tēvs strādāja Rīgā, mēs citi katru darbdienu vakaru gājām viņam pretim uz staciju. Kāds prieks tad bija ieraudzīt pie iepriekšējās stacijas, Pūmpuriem, pacēlušos dūmu mutuli, kas rādīja, ka vilciens tūlīt būs klāt!

Arī tagad, vecumdienās, laiku pa laikam iznāk ar vilcienu aizbraukt līdz Mellužiem, jo tie ir pamata dzīvesvieta manai meitai ar ģimeni. Tagad gan par vilciena tuvošanos liecina vienīgi tā starpešu gaismas.

Izskatās, ka Strubergs būs puikas gados bijis tā laika braukšanas biļešu – taisnstūra formas cieta kartona gabaliņu – krājējs. Arī es biju sakrājis veselu sīku koferi ar biļetēm, tikai pazaudēju to (vai mamma tieši pazudināja!), kad devāmies bēgļu gaitās. Kad skatos (24. – 27. lpp.) ugunsdzēsēju fotoattēlos, nāk atmiņā, kā 1944. gada vasarā – bija taču pēdējais ķaņa gads! – pažarnieki Mellužu tirgus laukumā apkārt stāvošajai tautai demonstrēja, kā *notes* brīdī reaģēt uz sprāgstbumbām un uz degbumbām. 32. lappusē uzeju Valsts svētku dievkalpojuma dziesmu lapiņu Dubultu baznīcā 1936. gada 18. novembrī. Tieši pusgadu vēlāk piedzimu es un jūlijā šai pašā baznīcā tiku kristīts. Divaini re-

dzēt, ka lapiņas apakšā nodrukāti mūsu Valsts himnas vārdi. Visādas nezināšanas mēdzam pierakstīt mūsdienu cilvēkiem, bet grūti iedomāties, ka 1936. gadā kādam dievlūdzejam būtu vajadzējis himnas vārdus nolasīt no lapiņas.

Patlaban uz pasažieru visvairāk izmantotās Latvijas dzelzceļa līnijas, Jūrmalas līnijas, notiek būvdarbi. Tiek rekonstruētas staciju platformas, lai atvieglinātu pasažieriem iekāpšanu vagonos. No zemes virsas nozudusi dažā varbūt pieticīga, bet milīga pietātne ēciņa, lai vietā nāktu kas modernāks. Presē parādījušās dažādas sūdzības, ka tiekot iznīcinātas būvēsturiskas, saudzēšanu pelnījušas vērtības. Dzīve iet uz priekšu. Mellužu plūdmale, kur 2014. gada vasarā bija pieejamas vienīgi bērniem domātas šūpoles un slidkalniņš, šī gada vasarā jau varēja lepoties ar "aktīvās rekreācijas" joslū un ar "pasīvās rekreācijas" joslū un ar atspirdzinošu dzērienu un uz kodu telti.

Pagātni varam atsaukt grāmātās un fotoattēlos. Uzlieciet brilli, atšķiriet Struberga grāmatas 94. lappusi, aplūkojiet Jūrmalas plūdmale pag. gs. 40. gados uz mutes apgāztās zvejnieku laivas un uz koka vabām izkārtos tiklus! Ja vien esat pietiekami seniorīgs seniors, jūsu nāss uz galvošanu samātīs darvas smārdū.

Ar piezemēti spārnotām sajūtām

Baiba Rubesa par Rail Baltica un latviešiem

LĪVA MELBĀRZDE (*Dienas Bizness*)

(Turpināts no Nr. 3)

Reizēm ir sajūta, ka ne Latvija, ne Lietuva īsti neapzinās to, ka šīs valstis pasaulē joprojām pārāk maz pazīst. Mēs esam ļoti mazi, līdz ar to ir jautājums, vai mēs protam veidot alianses un kooperācijas, kas ir izdevīgas konkrētas biznesa nozares attīstībai un investīciju piesaistei. Piemēram, Norvēģija pārtikas industrijā šādu taktiku realizēja ļoti veiksmīgi. Vairumā ir spēks.

Mēs arī redzam, ka arvien vairāk Latvijas *start-up* un inovāciju uzņēmumi gūst lielu starptautisku finansiālu atbalstu un atsaucību, kas ir ļoti pozitīvi. Daudziem ārzemniekiem, kas atbrauc uz Rīgu, tieši patīk, ka tā nav megametropole, bet ir pietiekami liela un dzīvīga ar visumā ļoti labiem dzīves apstākļiem. Tam gan ir pretrunā, piemēram, veselības aprūpes sistēma. Vērtējot atzīmju skalā, es teiktu, ka šeit ir labi, esam tai skalai pa vidu, bet varētu būt arī ievērojami labāk.

Kuras, jūsuprāt, ir tās jomas, kurās mēs varētu būt ļoti spējīgi?

Isā atbilde: ar dizainu un stiprām tehniskām inovācijām ir iespējams dot pievienoto vērtību jebkuram produktam vai pakalpojumam. Man patīk, piemēram, iecerētais projekts Liepājas kaļavā, izveidot mūzikas ierakstu centru, taču kaut kur šis projekts pazuda. Domāju, ka ar attiecīgu vērienu un atbalstu šī vide būtu bijusi pievilcīga radošām mūzikas inovācijām. Paskatāties, ko ir paveikušas Cēsis, kas arvien vairāk piesaista cilvēkus un uzņēmējus. Protams, Cēsis ir tuvāk Rīgai, tāpēc arī Liepājai vajag ar Rīgu ātrvilciena savienojumu, lai ceļā starp abām pilsētām nav jāpavada četras stundas.

Runājot par attīstību, ir jāskatās uz mūsu jaunāko paaudzi un to, kas viņus iedvesmo. Es pēdējos divus gadus pavadīju *start-up* pasaulē, un man ir milzīga cieņa pret mūsdienu trīsdesmitgadniekiem, kas virtuāli vai reālītātē burā pa pasauli, veidojot fantastiskas, jaunas programmatūras un uzņēmumus daudzām pasūtītājiem pasaulē. Jautājums ir, vai mēs patiešām šiem ļoti spējīgiem cilvēkiem atvieglojam sadzīves un inovāciju nosacījumus, lai viņi vēlētos palikt Latvijā? Es apgalvošu, ka lielākā daļa to nevēlas, un to apliecina arī pētījumi. Kamēr mēs dzīvosim sabiedrībā, kurā ir milzīga nevienlīdzība un katrs nabadzības dēļ skatās otra makā, ar šo dzīves modeli jaunākiem cilvēkiem nebūs viegli sadzīvot. Diemžēl mums visā pasaulē ir tiešām daudz ļoti spējīgu ļaužu, kas Latvijā nevēlas atgriezties, jo viņi šeit neredz sava potenciāla realizācijas iespēju. Es nezinu, kā šo apburto loku pārtraukt, izņemot vienu ļoti saliedētu valdību ar atbilstošu atbalstu Saeimā, kas spēj pieņemt un īstenot arī nepatīkamus lēmumus. Bez šiem nepatīkamajiem lēmumiem nekas nemainīsies un mēs šādā

veidā arī turpināsim. Viens no šiem jautājumiem ir tikt skaidrībā par to, ko nozīmē izcila izglītības sistēma no bērnudārza līdz vismaz ģimnazijas beigām. Kāpēc, lai viens cilvēks, kuŗš mīt Berlīnē, Ņujorkā vai Losandželosā, kur ir parasti arī patīkamāki laika apstākļi, gribētu Latvijā atgriezties, zinot, ka šeit bērniem netiks nodrošinātas tikpat labas iespējas, kā tur, kur viņš atrodas pašlaik? Protams, arī citur ir trūkumi, bet ir jāsaprot, kas nepieciešams, lai nodrošinātu Latvijai patiesu izrāvienu. Ir jāsaprot arī, ka šejienes sabiedrība nav draudzīga, atvērta un uz sadarbību vēsta, vairāk tiek strādāts ar elkoņiem.

Baiba Rubesa: “Es vēl arvien gribētu redzēt Latviju kā atvērtu un plaukstošu sabiedrību.”

Vieta, kā zināms, tukša nepaliek. Ja šeit nebūs latvieši, iespējams, būs bēgļi. Kā jūs redzat šo bēgļu jautājumu Eiropā?

Mani apbēdina attieksme, primāri cenšoties norobežoties no bēgļu un migrantu problemātikas risināšanas. Bēgļu un migrantu straume nepierims, tieši pretēji, tā gadu gaitā pieaugs. Es domāju, ka pašlaik notiekošais ir vēl tāda atkāpe, pirms bēgļi pa istam sāks klauvēt pie mūsu un Eiropas durvīm. Jau gadiem ir zināms, ka būs lielas cilvēku pārvietošanās. Pirmkārt, tās notiks klimata pārmaiņu dēļ. Nesen dzirdēju, ka Teksasā ir bēgļi tāpēc, ka tur, kur agrāk bija aramās zemes, vairs nav ūdens. Līdz ar to cilvēki meklē citu dzīves telpu. Ja ir ūdens nepietiekamība, pieaug arī bēgļu migrācija notiek pilnīgi dabīgi. Savukārt no Pekinas cilvēki mūk, jo tur nav tīra gaisa ko elpot. Cits aspekts ir dažādu cilšu un reliģiju kari, kas īpaši spilgti redzami Āfrikā un kas tur notiek jau paaudzēm. Līdz ar to ir jāpieņem, ka bēgļu un migrantu būs, vai tas patīk, vai ne. Jautājums, vai Latvijas iedzīvotājiem iekšā ir stiprums un spēja noturēt savu kultūru savas valsts robežās, daloties tajā ar citiem. Tas ir stāsts par valodu un tradīcijām. Ir sajūta, ka jaunajā paaudzē latviešu tradīcijas zināmā mērā atdzimst. Bet tikpat nozīmīga ir mūsu uzvedība pret citiem cilvēkiem un tur mēs neesam tie pievilcīgākie – esam viensētnieki, kas īsti citiem ne-

uzticas. Protams, ir riska jautājumi bēgļu sakarā, piemēram, par džihādīstiem klātbūtni bēgļu straumē. Taču visi bēgļi noteikti nav teroristi. Kad mēs iestājamies ES, cik daudz kriminālo elementu no mums nonāca Rietumeiropas valstīs, kur mūs pārsvarā pazīst tieši no šīs puses? Līdzīgi ir jāskatās uz teroristu procentuālo īpatsvaru starp bēgļiem. Interesanti, ka lielākā daļa pēdējā laikā identificēto teroristu ir Eiropā dzimuši un auguši. Mums ir jāpieņem, ka šajos gados drošības sajūta Eiropā mainīsies. Man personīgi vairāk rūp, kas notiks, ja būs karš visā Ukrainā? Kas notiks, ja Krievijā izcelsies pilsoņu karš, par ko ar-

Vienu daļu no Volkswagen izmešu skandālā iesaistītajiem ļaudīm es pazīstu. Notikušais ir tiešas sekas uzņēmuma korporatīvās pārvaldības neievērošanai un augstprātībai. Domāju, ka biznesa skolās vēl ilgu laiku lasīs lekcijas par šo konkrēto gadījumu. Man nav šaubu, ka arī citos autouzņēmumos varētu būt līdzīgi apstākļi. Taču, ja ir tā, kā *medijos* pārķepumi ir aprakstīti, tad, manuprāt, augstākā Volkswagen vadība nevarēja šo manipulācijas faktu nezināt. Volkswagen ražošanas tehniskās iemaņas ir ļoti augstas, taču vismaz uz laiku tirgus šī uzņēmuma automašīnām, visticamāk, samazināsies. Arī RB Rail pārvaldības ceļš būs tikpat izaicinājumiem bagāts, kāds tas ir Volkswagen. Izmeklēšanas iespaidā arī citos autouzņēmumos, jo šīs lietas neatrodas izolēti no pārējās pasaules.

Kādā veidā ir savienojamas kopā ļoti atšķirīgās Eiropas valstu ekonomiskās spējas?

Tur ir tā lielā maģija! (Smejas) Lietas nekad nav 100% vienādas. Patiesībā, ES nevarēja uzņemt Austrumeiropas valstis. Kad tas tika izdarīts, neviens pa istam nezināja, kā šis joks būs nofinancējams un kā tas darbosies. Taču austrumeiropieši mainīja to, kā Rietumeiropa uz sevi skatās un to, kādas ir Eiropas vērtības. Esot lielā kopienā, ir jāpalīdz tam, kam ir grūtāk, līdzīgi tas ir ticis darīts Kanādā starp dažādām provincēm. Grieķija dzīvoja pāri savam mēram, bet grieķu ir ievērojami vairāk nekā latviešu, taču gan jau arī grieķi izķepurosies.

Latvijā daļai cilvēku liekas aizvainojoši, ka mēs krīzes laikā savilkām jostas, kamēr grieķi turpina dzīvot diezgan vieglo roku...

Tas ir kulturālu atšķirību jautājums. Es neapskaužu Latvijas iedzīvotājus, īpaši vecākās paaudzes cilvēkus par to, ka ir piedzīvotas n-tās valūtas un n-tās valdības. Nav stabilitātes un saprašana par to, cik ilgi turpināsies augšupeja un cik ātri nāks lejupēja. Šī nestabilitāte sajūta zemāpziņā ir iesēdusies tik cieši, ka cilvēki dzīvo ar pārliecību, ka viņi naudu grib šeit un tagad – un pārmaiņas jāveic šeit un tagad bez gaidīšanas. Jāpateicas Valdim Dombrovskim un Andrim Vilkam par ļoti skaidru nostāju finanču izmantošanā krīzes laikā: ka jābūt šādi, nevis citādi. Es zinu, ka bija sāpīgi, bet tas bija pareizi, taču šis process ar nepilniem diviem miljoniem cilvēku bija daudz vieglāks nekā ar ievērojami vairāk miljoniem Grieķijā, kas tik straujus “augšā – lejā” pēdējos 20 gados nav piedzīvojuši. Turklāt gan Grieķijā, gan Itālijā valdošās oligarhijas saknes ir ilgas un dziļas. Nekad nevajag par zemu oligarhu ietekmi. Grieķijā liela daļa problēmu ir saistītas ar to, cik ģimenēm kas pieder. Līdzīgi tas ir Spānijā. Un parasti tā ir vien saujiņa cilvēku, par ko šajā kontekstā ir runa.

Latvijā ir izdevies krīzi pārvarēt? Mums bija veiksmes stāsts?

Principā ir izdevies, lai gan vēl kādu laiku parādi būs jāmaksā, bet par to, kāda situācija ir izvei-

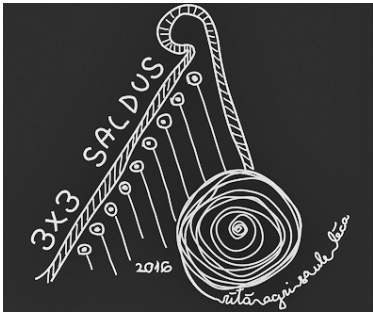
dojusies, esam visi vienlīdz atbildīgi. Tas labais ir tas, ka atkal atrodamies mierīgākā attīstības līmenī, lai arī augšupeja nenotiek pēc “gāzi grīdā” principa. Taču ir žēl, ka krīzes pārvarēšana tika nosaukta par veiksmes stāstu, jo psiholoģiski veiksmi saista ar kaut ko taustāmi grandiozāku. Tomēr veiksmē ir, ka sliktākais tika novērsts un sliktākais būtu tas, ja valsts būtu bankrotējusi un pensionāriem, skolotājiem un citiem no valsts maka atkarīgiem darbiniekiem nebūtu, ko samaksāt. Tas nebija veiksmes stāsts tādā ziņā, ka politika un lēmumu pieņēmēju loks nav īpaši mainījies, līdz ar to ar augšupeju ir grūtāk. Turklāt pēc krīzes iestājusies nevienlīdzība panākusi to, ka sabiedrībai joprojām ir grūti izlemt, kurai pasaules malai mēs vēlamies piederēt, jo mēs visu laiku svārstāmies, no vienas puses gribot piederēt rietumiem, taču patiesībā jūtoties ērtāk austrumos. Igaunijā ir skaidri redzams, ka viņi uzvedas un rīkojas kā ziemeļvalsts. Ja mēs šīs vērtības pieņemtu, tad nenotiktu īpatnējas diskusijas par tikumības temu vai to, uz kādiem tirgiem skatīties. Austrumu tirgi ir liels mūsu stiprums, bet strādāšana rietumos prasa pilnīgi citu kultūru nekā strādāšana austrumos. Un jautājums ir par to, vai mēs vēlamies latviešu ģimeņu atgriešanos no Rietumiem vai ne? Kamēr cilvēkiem netiks samaksāts atbilstoši tam, kā viņi strādā, vismaz ar Eiropas vidējiem ienākumiem, atgriešanās nenotiks. Tāpēc es ļoti ceru, ka man izdosies radīt spēcīgu komandu transnacionāla uzņēmuma vadīšanai, kas būs tiešām mūsdienīgs uzņēmums, turklāt mūsdienīgums pēc 10 – 15 gadiem noteikti tiks definēts savādāk nekā šobrīd.

Kāda ir jūsu vizija par Latviju, sagaidot valsts simtgadi? Kādiem procesiem būtu jānotiek un kā mums pašiem jājūtas?

(Klusē). Es vēl arvien gribētu redzēt Latviju kā atvērtu un plaukstošu sabiedrību. Latvisku sabiedrību valodā un vērtībās. Jo vairāk cilvēki viens otram palīdz un viens ar otru sarunājas, jo labestīgāka un patīkamāka kļūst sabiedrība. Vairāk sarunāties, nevis būvēt robežas. Mēs esam multikulturāla vide, lai gan latviešiem to nepatīk atzīt, jo mēs jūtamies apdraudēti. Diez vai mēs līdz 2018. gadam panāksim nopietnu pagrieziena dzimstību. Jautājums ir, vai mēs varam ko tādu izdarīt, lai katastrofāli zemās dzimstības fenomenu apgrieztu? Skaidrs, ka tas nebūs iespējami vienīgi ar “tīrasiņu” latviešiem. Mums vajadzēs pieņemt citus ļaudis, pieņemot arī to tautiešu spēku, kas ir ārzemēs. Jautājums ir par Latvijas pievilcību un valsts pievilcīgums nav nodokļu režīms, tas ir jautājums par to, vai ir patīkami šeit būt. Tas ir stāsts par cilvēku savstarpējo mijiedarbību un to, kā mums kļūt laimīgākiem pašiem sevi, kas ir ļoti grūti valstī ar augstu nabadzību. Savelkot to visu kopā, domāju, ka Latvijai stāv priekšā gana smagi pārmaiņu gadi.

NOVADU ZIŅAS

EĢIJA KRŪMIŅA

3x3 ir pasaules latviešu kultība, kas pulcē kopā latviešus no trim pusēm – Latvijas, Austrumiem un Rietumiem, lai satiktos trīs paaudzēs – bērni, vecāki un vecvecāki – un stiprinātu īsti latvisku garu.

Latvijā ik vasaru nedēļas garumā notiek divi pasaules latviešu ģimeņu saieti "Trīsreiztrīs".

2016. gada vasarā pirmais no saietiem risināsies Ingus Krūmiņa (kopā ar sievu Egiju, bērniem Gustavu un Paulīni un draugu grupas) vadībā Saldū no 3. jūlija līdz 10. jūlijam. Saldus 3x3 turpināsīm kopt latviskās un ģimeniskās vērtības, domāt un dzīvot zaļi. Klaida latviešiem, dzīvojot dažādās zemēs, ir atšķirīga dzīves pieredze, bet šeit, 3x3, mēs būsim visi kopā, gan no rietumu zemēm, gan no Krievijas – pat Sibīrijas, lai saprastu, kas mūs šķir un kas mūs vieno, lai apzinātos to kopīgo pamatu, kādēļ mēs, arī dzīvojot zemeslodei otrā pusē, joprojām uzskatām sevi par latviešiem. Kopā dziedāsim, dzīvosim un priecāsimies.

Par otro 3x3 gādās Bitinieku ģimene, kas arī notiks skaistajā

un bagātajā Kurzemē, Pelčos no 24. līdz 31. jūlijam.

Saldus 3x3 saieta mājvieta būs Saldus novads, kas pats sevi raksturo kā medus piliens Kurzemē. Saldus novadā ir laba vides kvalitāte – novadam ir izteikta dabas vide un lauku ainava ar laukiem un mežiem, kas nodrošina labu gaisa kvalitāti un bioloģisko daudzveidību. Turklāt Saldus pilsēta ir viena no zaļākajām pilsētām Latvijā, kurai raksturīgi parki, skvēri un bagātīgi apstādījumi. Par to pārliecināsimies arī saieta laikā, jo daļa no vakara sarīkojumiem notiks Kalnsētas parka estrādē, kas atrodas turpat, netālu no Cieceres internātpamatskolas. Vasarās te risinās pilsētas sarīkojumi, brīvdabas teātra izrādes, koncerti, festivāli, kā arī novada Dziesmu un deju svētki. Viens no atpazīstamākajiem festivāliem, protams, ir "Saldus saule".

Ar Saldus novada domes un ļaužu atbalstu un atsaucību 3x3 dalībnieki varēs izmantot mājīgās Cieceres internātpamatskolas telpas.

Cieceres internātpamatskola atrodas Saldus pilsētā. Tā dibināta 1960. gadā kā internātskola uz 1938. gadā celtās skolas bāzes. Sagaidot internātpamatskolas 50 gadu jubileju, 2010. gadā ēkas fasādi pilnībā renovēja, un ēku (kā vēsturisku pieminekli) atkal grezno vēsturiskais uzraksts – Cieceres pagasta 15. maija pamatskola. Cieceres internātpamatskolas mērķis: veicināt skolēnu harmonisku veidošanos un attīstību, sekmēt izglītojamo skolēnu atbil-

dīgu attieksmi pret sevi, ģimeni, sabiedrību, apkārtni un valsti. Arī nāksnosim mājīgajā internātpamatskolā.

Tā kā saieta pamatā ir latviskums un saieta pamattēma būs Dziesmu kamolīts, arī Saldus 3x3 liela daļa ieviržu būs veltītas folkloras un seno latviešu amatu apguvei. Saiets piedāvās interesantas un saistošas nodarbības bērniem un pieaugušajiem visos vecumos. Kamēr bērni nodarbināti savās ievirzēs (bēbišu skola, 1/2x1/2), pieaugušie var apmeklēt ievirzes, kas viņiem interesē: no politikas, vēstures un psiholoģijas līdz folklorai, teātrim un latviskai virtuvei. Nometnē būs arī iespējams apgūt rotkalšanu, aušanu, pišanu, kokles darināšanu, ādas apavu darināšanu vai kādu citu daiļamatu. Ievirzes vadīs pazīstami tautieši no visām pasaules malām. Neatņemama daļa no katra 3x3 ir uzsvārs uz latviešu dziesmām – gan baudot to citu izpildījumā, gan pašiem dziedot, spēlējot. Visi kopā mēģināsim satīt 3x3 dziesmu kamolīti, lai pēcāk, gada laikā, atceroties vasaru, katrs savās mājās to varam šķetināt, izdziedāt un stiprināt sevi. Vispasaules latviešu ģimeņu saietā būs arī plaša kultūras programma, kurā redzēsim gan trīsreiztrīsnieku, gan Saldus novada ļaužu, gan viesu varēšanu un talantus. So vienu nedēļu veltīsim savu sakņu un savas piederības apziņas stiprināšanai, mēģināsim tās laikā izkristalizēt – ko mums katram nozīmē būt latvietim, ko mēs

Pošamies uz Saldus 3x3

domājam un ko mēs darām, lai jūtamies īsti latviski. Piedāvājam jums nedēļu būt kopā ar sirdsmīļiem cilvēkiem pasaules skaistākajā vietā Latvijā.

Ārņemju dalībniekus lūdzam pieteikties līdz 1. maijam pie Līgas

Rupertes, e-pasts liga3x3@iserv.net, 2141 Brunsink N.E., Grand Rapids, MI 49503, USA, tel. (616)456-8023. Dalības maksa ir US\$ 350 personai (bērniem līdz 7 gadiem pusceņa), bet nepārsniedzot \$800.- kodolģimenei.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpili 20. janvārī Sv. Pēteru katoļu baznīcā notika dievkalpojums un aizlūgums par Latviju. Pēc tam 1991. gada barikāžu dalībnieki, sabiedrības pārstāvji un skolu jaunatne devās gājienā uz centrālo Vienības laukumu, kur tika iedegts piemiņas ugunskurš. Starp barikāžu aizstāvjiem Rīgā bija dažādu paaudžu un nacionālības cilvēki arī no Latgales un Daugavpils – 125 apbalvoti ar Barikāžu piemiņas zīmi.

Rēzeknē 21. janvārī pieminēja 1991. gada janvāra barikāžu 25. un Rēzeknes atbrīvošanai no lieliniekiem – 96. gadadienu. Bija apskatāma Zemessardzes ekipējuma izstāde, un notika dokumentālās filmas "Četros no rīta mežā" pirmizrāde. Savukārt Latgales Kultūrvēstures muzejā visu janvāri skolēni var uzzināt par vēsturiskajiem notikumiem mūzejpedagoģiskajā programmā "1991. gads – barikāžu laiks".

Latgales tūrisma asociācija "Ezerzeme" no 12. līdz 17. janvārim piedalījās **Nīderlandes lielākajā tūrisma izstādē Vakantiebeurs 2016 Utrechtā**. Latvijas stendā piedalījās arī Daugavpils Marka Rotko mākslas centrs, Rīgas tūrisma attīstības birojs, Latvijas Kempingu asociācija, Kurzemes un Vidzemes tūrisma asociācija. Izstādi apmeklēja Latvijas vēstniece Nīderlandē Ilze Rūse un Latvijas goda konsuls Nikolāss Šoltens (*Nicolaas Scholtens*).

Lielvircavas ev. lut. baznīcai 16. janvārī svinēja 420 gadu jubileju. Svētku dievkalpojumu vadīja Liepājas diecēzes bīskaps P. Brūvers, Jelgavas iecirkņa prāvests O. Laugalis, Jelgavas Sv. Vienības draudzes mācītājs R. Kokins (kalpojās šeit agrāk) un draudzes mācītājs J. Tālums. Baznīcas 400. jubileju nesvinēja, jo bija caurs jumts un nebija altāra. Savu darbu baznīcas atjaunošanā ziedoja arhitekte Aija Ziemeļniece, Rīgas Amatniecības vidusskola un vairāki citi.

Folkloras draugu kopa "Skandinieki" un Ikšķiles Brīvā skola radījuši grāmatu ar CD "Kokles dziesma dvēselei", kurā var atrast padomus, stāstus un 21 dziesmu ar notīm. Tās ir dažādu novadu un grūtības pakāpes melodijas. Grāmata domāta ikvienam, kurš no pašiem pamatiem vēlas apgūt kokles spēli. Grāmatu var iegādāties, sazinoties pa e-pastu: kokle@brivaskola.lv, vai grāmatnīcās.

Zemgalē janvārī apbalvojumu "Latvijas Eksportprece 2015" saņēma tikai divi Dobeles uzņēmumi – viens no lielākajiem sveču ražotājiem Eiropā *Baltic Candles Ltd*, par eksporta tirgus attīstību Skandināvijas valstīs. Eksportē 96% produkcijas. Stearina sveces ieguvušas Skandināvijā populāro videi draudzīgo *EKO SWAN* zīmi. Otrais uzņēmums ir AS *Spodrība* – 2015. gadā paplašinājuši jauno ekoloģisko kosmētikas līdzekļu eksportu uz Igauniju, Lietuvu un Islandi.

Krāslavas Latgales kulinārā mantojuma centrs Latvijas Tūrisma forumā tika atzīts par 2015. gada Eiropas izcilāko tūrisma galamērķi – *European Destinations of Excellence (EDEN)* uzvarētāju. Konkursa tēma bija „Tūrisms un vietējā gastronomija”. Kulinārā mantojuma centrs (dibināts 2013. g.) atrodas Krāslavas grāfu Plāteru pils kompleksā un apvieno 32 Latgales reģiona ēdināšanas uzņēmumus, viesu mājas, atpūtas bāzes un mājražotājus.

Dagdas vidusskolā 19. janvārī notika konkurss "Angļu valodas runājošās valstis", kas bija veltīts Kanadai, kur mīt daudzi latvieši. Konkurss piedalījās 7. – 9. klašu skolēnu komandas no Andzeļu un Asūnes pamatskolas, Dagdas un Ezernieku vidusskolas. Skolēniem vajadzēja sagatavot informatīvo materiālu par Kanadu un par to pastāstīt angļu valodā. Konkurss atraisīja pārliecinošāku runāšanu svešvalodā.

Rēzeknē 22. janvārī atklāja atjaunoto Zaļo sinagogu (Krāslavas ielā 5), kas bija arī projekta "Rēzeknes zaļās sinagogas restaurācija, iekļaujot koka arhitektūras mantojuma centra un ekspozīcijas par ebrēju kultūras mantojuma izveidi" nobeigums. Darbi tika uzsākti 2013. gada 14. decembrī, ieguldot kopvisam 711 437 eiro.

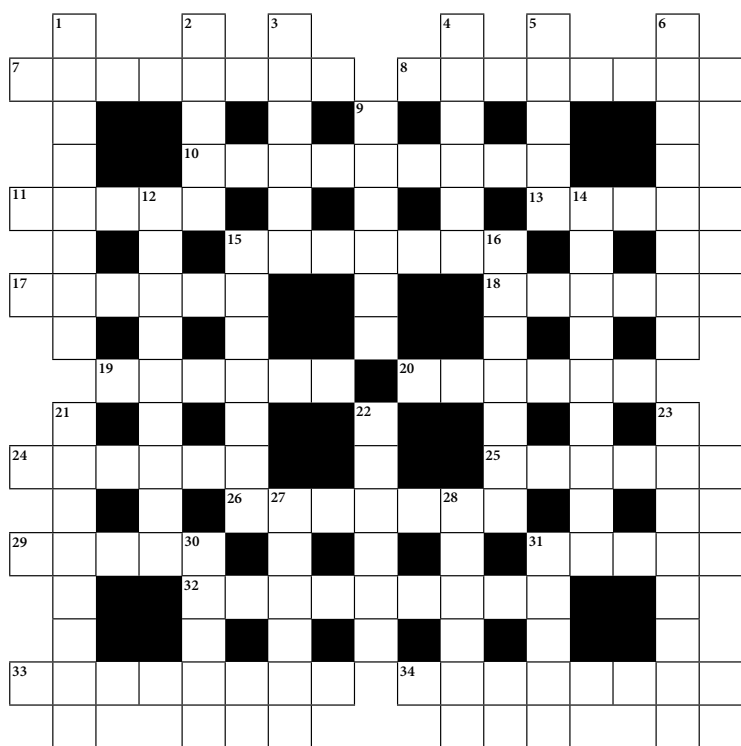
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas (RTA) Mūžizglītības centrs no 1. februāra līdz 28. maijam sadarbibā ar Latvijas Universitātes (LU) Konfūcija institūtu rīkos ķīniešu valodas kursus. Tos vadīs skolotāja no Ķīnas. Pēc kursu beigšanas izsniegs RTA Mūžizglītības centra apliecību. Lai saņemtu ķīniešu valodas prasmes sertifikātu, būs jākārtos eksāmens LU Konfūcija institūtā.

Jelgavā no 5. līdz 7. februārim Pasta salā notiks 18. Starptautiskais Ledus skulptūru festivāls "Pasaules brīnumi", kurā piedalīsies 30 tēlnieki no Somijas, Dānijas, Serbijas, Francijas, Polijas, Latvijas, Lietuvas un Krievijas. To rīko Jelgavas pilsētas dome un pašvaldības iestāde "Kultūra". **5. februārī plkst. 18** notiks festivāla atklāšana, ar mākslinieku apbalvošanu un kultūras programmu.

Īsziņas sagatavoja VALIJA BERKINA

Sastādījusi DAIGA KALNS (ASV)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Pilsēta Ziemeļvidzemē. 8. Divu dalībnieku galda spēle. 10. Liela laiva ar plakana dibenu un seklu iegrimi. 11. Liels, dekoratīvs dārzs. 13. Pabiezā zīda drāna ar mikstām plūksnām. 15. Lipīga infekcijas slimība. 17. Stārķveidīgo dzimtas putni. 18. Balsojot apstiprināts. 19.

Maizes kukulis. 20. Atlobīties (par krāsu, mizu). 24. Slinka, kūtra. 25. Palēnām aiziet bojā. 26. Vietas, kur savienojas upes un strauti. 29. Plēvspārņu dzimtas kukaiņi. 31. Jūras zivs ar garu ķermeni un smailu purnu. 32. Domstarpības, nesaskaņas. 33. Netikt līdz. 34. Pretstats, kontrasts.

Stateniski. 1. Jocīgs, kuriozs. 2. Pēc noplaušanas ataugusi zāle. 3. Ierīce radioviļņu uzveršanai. 4. Audumu dekorēšanas tehnika. 5. Muldas maizes mīcīšanai. 6. Apliecība par mācību iestādes beigšanu. 9. Kārs, alkātīgs. 12. Imperija, monarhija. 14. Atlimēt vēstuli. 15. Speciāli uzdevumi kādā citā valstī. 16. Neliels žubišu dzimtas dziedātājputns. 21. Paveids, versija. 22. Bezrūpīgi, bezbēdīgi. 23. Cinga. 27. Garlaikot. 28. Apsildīšana. 30. Mācību iestāde. 31. Vācele vētīšanai.

Krustvārdu mīklas Nr. 03 atrisinājums

Līmeniski. 6. Astra. 7. Ikona. 9. Caps. 11. Hēra. 12. Zilonis. 13. Odesa. 14. Pauze. 15. Eskorts. 18. Īdens. 20. Spēja. 22. Dilonis. 24. Oslo. 25. Iglu. 27. Traheja. 39. Marss. 30. Kalpi. 31. Nostūma. 35. Stils. 37. Smēde. 39. Versija. 40. Irbe. 41. Kule. 42. Kvota. 43. Grīns.

Stateniski. 1. Vasks. 2. Praids. 3. Skriet. 4. Jahta. 5. Bagdāde. 8. Gruzija. 10. Solo. 16. Kalpaks. 17. Randevū. 19. Nasks. 21. Polka. 22. Dot. 23. SIA. 26. Valters. 28. Spīdola. 32. Olekts. 33. Tāss. 34. Majori. 36. Lieks. 38. Maksa.

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piektdienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koža mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Brīvo Latvju biedrības nams (531 North 7th St, Philadelphia, PA 19123).

30. janvārī 16:00 filma „**Vec-tēvs**” un saviesīgs vakars. Jaunā Rīgas teātra/ **Viļa Daudziņa** monoizrāde, kas nofilmēta Bostonā. Sižetā Latvijas skaudrā vēsture:

divi vectēvi kaņģojuši pretējās frontēs – viens leģionā, otrs pie sarkanajiem. Vakariņas \$15. Būs saviesīgā stunda ar ziemas dzimšanas dienu atzīmēšanu. Ieeja viesiem \$5, biedru vecinātājiem \$3, biedriem \$0. Saviesīgs vakars neformālā gaisotnē pie letes un lejas zālē. Gaidām visus!

2. februārī 11:00 pensionāru kopas saiets. Programmā valdes ziņojumi, nākotnes darbība un humoristiska filma „**Dzīmlairūdi rallallā**” par pensionāriem Latvijā, kā arī dzimumdienu svinēšana pie kafijas galda. Viesi arvien laipni gaidīti.

21. februārī 12:00 FBLB gada sapulce. Biedrības valde sirsnīgi aicina piedalīties atskaitē par pēdējā gada notikumiem un jaunā kalendāra plānošanā. **Lūdzam reģistrēties sapulcei un sniegt ieteikumus pārrunām pirms sapulces, lai tos iekļautu dienas kārtībā!** Visi biedri laipni lūgti piedalīties! Talkas darbu un vietu

dažādās komitejās netrūkst. Arī viesi gaidīti! Valdes/revīzijas komisijas vēlēšanas notiks tikai pa pastu.

ŅUJORKA (NY)

31. janvārī Jonkeros notiks **Latvijas Nacionālās Operas ģildes** izloze. Ģildes izloze, kā arī pilnsapulce bija plānota Kultūras dienās, un Kultūras dienas ir pārceltas uz 31. janvārī!

Ņujorkas latv. dr. baznīca (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

31. janvārī 11:30 pēc dievk. **Kultūras dienas**. Koncertēs **THEIA klavieru trio; Aija Rēķe** (vijole), **Daniel Dickson** (čells), **Han Nah Son** (klavieres). Programmā latviešu un cittautu komponistu kameriemuzika. **Dace Aperāne** referēs ar muzikāliem piemēriem no sava klaviermūzikas albuma „**Skaņas un atskaņas**”. Godinās laureātus, kuriem piešķirti Latvijas Republikas ordeņi un ALAs atzinības raksti. Ieeja \$ 20. Info: Baiba Pinne, tālr.: 917-270-4786, e-pasts: pinnis@banet.net

The new York Estonian House (243 East 34th Str (between 2nd& 3rd Ave) New York 10016.

6. februārī 16:00 dokumentāla filma **“The Story of Baltic University”** par Baltijas universitāti Hamburgā (Vācijā), kas pastāvēja no 1946. g. līdz 1949. g. Šogad svinēs 70 gadus kopš Baltijas universitātes dibināšanas, kad tā vēra durvis latviešu, igauņu un lietuviešu studentiem, kuri izbēga no Padomju okupantiem. Filmas garums 52 min. Sekos saruna ar filmas režisoru. Pieņemšana pēc izrādes. Ieeja \$10, bērniem jaunākiem par 16 g.v. – brīva.

Ņujorkas DV nams (115 W 183rd Str, Bronx NY 10453).

7. februārī 15:00 Ņujorkas Dāvgavas Vanadzdes aicina visus karsto siržu īpašniekus vienoties jautrai un **sirsnīgai ballei!** ...apsveiksim **Viju Vētru** viņas 93 gadu jubilejā ar fragmentu no dokumentālās filmas un tradicionālo „**Sveču**” deju.

(Turpinājums 18. lpp.)

Latviešiem piederоšs uzņēmums

PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

Latviešu Federālā Kreditsabiedrība Ņujorkā

4 Riga Lane, Melville, N.Y. 11747
Tel: 631-254-2130
e-pasts; LFCU@verizon.net

Birojs atvērts sestdienās no 9 līdz 10 no rīta.

Citās reizēs zvanītāji lūgti atstāt ziņu.

Aizdevumi biedriem arvien vēl par 4% (ar galvotāju).

Var sazināties ar Brigitu Klausu, tel. 631-643-5847 vai

Veru Siliņu, tel. 631-862-7302

PĒRK

Iegādāsimies domājamās daļas no lauksaimniecības vai meža zemēm. Īpašums var būt apgrūtināts ar juridiska rakstura sarežģījumiem.

e-pasts: NI@epasts.eu.

Tālr.: 24606060

Sludinājumu un reklāmas
pieņemšanas punkts
internetā
www.307.lv

www.307.lv

VESELĪBAS

APDROŠINĀŠANA

uz īsu vai ilgāku laiku
LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

SLUDINĀJUMI

Latvijas un ASV kopuzņēmums

“BALVINAMI”,

LV Reģ. Nr. 40003640547,
pieāvā apsaimniekot vai
nopirkt Jums piederоšu
daudzdzīvokļu namu vai
tā daļu Latvijā.
Zvaniet: 845-462-3317 (NY).

PĒRK DZINTARA IZSTRĀDĀJUMUS

Apaļas un ovālas
krelles, lielus kulonus
un brošas,
lielus dzintara gabalus.

Tālr.: 727-421-9658

E-pasts:
latgalerija@gmail.com

Iznākusi jauna grāmata

DIEVA ATSKĀRTA

Dieva dainu sakārtojums un apcere
Marģers Grīns

Cena: \$24, ieskaitot pasta izdevumus ASV

M. Grīns 6635 Arbor Way Parma, Ohio 44134
dievaatskarta@gmail.com

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS Simtgades Testamentāro novēlējumu fonds THE AMERICAN LATVIAN ASSOCIATION CENTURY BEQUEST FUND

Novēlot kaut mazu daļu savā testamentā šim ALAs nākotnes fondam, mēs liksim stipru un paliekošu pamatu latvietības uzturēšanai ASV, mēs celsim un sargāsim latvju tautu, valsti un kultūru.

ALA dara daudz, un mums visiem jāgādā, lai tā savu darbu turpinātu vēl ilgus gadus nākotnē mūsu nākamajām paaudzēm!

400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850.
Tālr.: 301-340-1914, e-pasts: alainfo@alausa.org

Amerikas latviešu apvienības valde

IZDEVĪGI
APDROŠINĀJUMI
JUMS
UN
JŪSU
ĢIMENEI

www.LRFA.org 215.635.4137 info@LRFA.org

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas** un arī naudas pārsūtījumi (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Prof., Dr. hist.
ĒRIKS
JĒKABSONS

(Turpināts no Nr. 3)

Drīz pēc nogalinātā bandīta foto publicēšanas avīzēs ar vietējās latviešu kopienas locekļa, kāda Rūdolfa Ošes palīdzību noskaidrojās, ka tas ir Edmunds Gūtmanis, kuŗš bija ieradies no Latvijas pirms apmēram diviem gadiem. Liecinieki identificēja viņu kā nežēlīgāko no uzbrucējiem. Viņš bija skrienot šāvis uz tiem, kas mēģināja laupītājus aizkavēt, mudinot abus līdzinātājus pārlādēt revolveri. Noskaidrojās, ka pēc ierašanās ASV Gūtmanis kādu laiku pastrādājis vizlas raktuvēs Ņuhempšīrā, tad ieradies Bostonā un ar šeit jau dzīvojošo latviešu atbalstu atradis darbu pilsētas ozolu mūķeņu (tauriņveidīgs kaitēkļu paveids) iznīcināšanas dienestā, kur pat kļuva par priekšstrādnieku. Taču padotie sūdzējušies par viņa slīko raksturu, turklāt kļūdušas baumas par dzimtenē izdarīto slepkavību.

Vienlaikus un drīz pēc tam priekšpilsētā notika vēl vairāki bruņoti incidenti, tostarp uzbrukumī policistiem, divus nogalinot, un visur saistībā ar to atkal izskanēja latviešu vārds. Policija izmeklēja arī vairāku itāļu saistību ar uzbrukumu minētajam krogam, turklāt liecinieki sniedza pretrunīgas liecības. Galu galā aizdomas par itāļiem tika atmestas, un visi aizturētie atbrīvoti, pilnībā paliekot pie „latviešu versijas”. Iedzīvotāji dzīvoja bailēs, ielās dežūrēja policisti, policija arī pastiprināti sekoja Bostonas latviešu kopienas dzīvei, cerot, ka bēgļi vērsīsies pēc palīdzības. Pa tam laikam latvieša Kristapa Sprūdes (*Spruhde*) dzīvokļa virtuvē *Jamaica street* 48 tika atrasti divi mēteļi – viens ar ložu caurumiem piedurknē, piesūcies ar asinīm. Tā vietā bija paņemti saimnieka un viņa brāļa mēteļi.

Netālu no Gūtmaņa liķa tika atrasta latviešu valodā rakstīta zīmīte, adresēta Leontīnei Mauriņai (*Mauren*), kas, liekas, dzīvoja pie latviešiem Rozenvaldiem netālu no liktenīgā kroga (zīmītē vēstīts par ielenkumu, nespēju

nama iemītnieki, taču bez rezultāta. Noskaidrojās, ka 20 gadus vecā L. Mauriņa bija precējusies ar Jūliju Eichu, taču pēc vīra došanās uz Rietumiem darba meklējumos, lietojusi savu meitas uzvārdu.

skaidrojās, ka E. Gūtmanis un viņa līdzvainīgie latvieši saistīti ar latviešu laikraksta „Taisnība” izdevēju Jāni Valteru (*Walter*), kuŗš dzīvoja turpat *Jamaica Plain* rajonā. Pēdējais liecināja, ka E. Gūtmanim nav bijis naudas un

latviešu kopienai, pieļaujot, ka abi varētu meklēt tajā palīdzību, nu jau – lai atstātu ASV. Tāpat tika noskaidrots, ka visi trīs, kā arī L. Mauriņa, aktīvi darbojušies latviešu anarchistu organizācijā, turklāt E. Gūtmanis bijis tās vadītājs. Un tieši ekstrēmā anarchisma uzskatos meklējams izskaidrojums nežēlīgajam uzbrukumam (uzskats, ka drīkst paņemt negodīgā ceļā no sabiedrības izkrāptus līdzekļus). Atklājās, ka P. Plaude ieradies Amerikā kopā ar savu brāli, un abi dzīvojuši namā iepretī Kristapa Sprūdes mājai, kur vēlāk tika atrasti mēteļi, tad viņiem pievienojusies arī Leontīne Mauriņa, kas bijusi iemīļusies Pēteri Plaudē. Naudu ieguvuši, ne tikai strādājot kaitēkļu iznīcināšanas darbā, bet arī uz nomaksu iegādājoties mēbeles un apģērbus, bet, nesamaksājot to vērtību, pārdodot tālāk. Kad lieta atklājusies, P. Plaude uz kādu laiku aizbēdzis uz Filadelfiju. Savukārt L. Mauriņa latviešu kopienā raksturoja kā radikālu anarchistu. Izmeklēšanas gaitā radās aizdomas, ka uzbrukumā piedalījās arī Pēteris Svare, kuŗš stāvējis sardzē ārpusē, tāpēc tika uzsākta arī viņa meklēšana. Tāpat tika meklēta L. Mauriņa, novērojot arī viņas vecāku māju. Vietējie latvieši, kuŗi līdz ar uzbrukumu krogā spēji bija kļuvuši atpazīstami Bostonas sabiedrībā (2. augustā vietēja presē pat tika publicēts plašāks raksts „Latvieši, un no kuriens viņi nāk”), skaidroja, ka trīs uzbrucēji un L. Mauriņa jau vairākus mēnešus iepriekš izslēgti no vietējās latviešu organizācijas (Bostonas Latviešu strādnieku biedrības) sakarā ar „asinskāriem uzskatiem”, baidoties, ka tie var diskreditēt „likumpaklausīgos biedrus”.

(Turpināts nākamajā Nr.)

THE LETTS, AND WHERE THEY COME FROM

SECTION OF RUSSIA IN WHICH THE LETTISH PEOPLE LIVE

izlaupties, nenogalinot pussimt policistu, un gatavību to darīt). Turpat netālu policija atrada sieviešu kabataslakatiņu ar iesūtiem iniciāļiem „L.M.” (vēlāk gan tika pieņemts, ka šīs lietas izkritušas Gūtmaņa līdzinātājam P. Plaudem). Policija ar tulka palīdzību nopratināja Rozenvaldus, taču tie noliedza paziņanos gan ar Gūtmani, gan Mauriņu, tomēr kaimiņi pastāstīja, ka pie Rozenvaldiem bieži viesojas „krievi”, un starp tiem – arī jauna, skaista sieviete. Policija devās uz viņas dzīvesvietu *Union* avēnijā 43, taču jaunās dāmas tur vairs nebija (pēdējo reizi viņa bija redzēta dienā, pēc tam pazudusi). Tika aizturēti un nopratināti daži cita

Policija nonāca pie secinājuma, ka pēc uzbrukuma krogā trīs vīri patvērušies kapsētā, bet nākamā dienā divi no viņiem, E. Gūtmanim tur paliekot, devušies pārtikas meklējumos, kad arī tikuši pamanīti. Šie divi izkļuvi no kapsētas brīdī, kad 4.00 no rīta sākās uzbrukums kapsētai galveno vārtu rajonā, un, pārējiem policistiem steidzoties uz vietu, no kuŗas bija dzirdami šāvienu, uz brīdī neapsargāts palicis kapsētas tālākais stūris. Acīmredzot tieši šeit divi vīri pārlēca pāri sētai un aizbēga, turklāt vienu no viņiem jau patālāk no kapsētas ievēroja policists, izraisījās apšaušana, taču tam izdevās aizbēgt.

Sekojošajā izmeklēšanā no-

viņš namā notikušā piecu vīru apspriedē uzbrukuma naktī paziņojis, ka dodas veikt „lielceļa laupīšanu tumšā *Jamaica Plain* ielā”. Tika konstatēts, ka viņa līdzinātāji ir tautieši un kolleģi no kaitēkļu iznīcināšanas komandas – Pēteris Plaude un Andrejs Jēkabsons (*Jekapson*). Abi latvieši, gaišsoms matiem, vecums – trešajā gadu desmitā. Turklāt liecinieki fotouzņēmumā atpazīna, ka abi ir 22. jūlijā pilsētas ielās notikušās apšaušanas dalībnieki, turklāt Plaude – „lielais vīrs”, kas šāva, bet Jēkabsons – tas, kuŗš, skrienot blakus, pārlādēja viņam revolveri. Abi dzīvojuši arī Filadelfijā, tāpēc turienes policija tika brīdināta pievērst uzmanību vietējai

BANDITS RETURN TO SCENE OF SHOOTING

Plaude and Jekapson Seen in Jamaica Plain, Wednesday.

MISS LEONTINE MAUREN, Who is Being Sought by the Police in Connection With the Year Investigation.

Both Known to Witness.

Woman Tells of Crime Pact.

Fourth Yeggman Is Sought.

Two Young Women Held By the Police.

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 17. lpp.)

Noskatisimies kādu jautru latviešu skatāmgabalū. Mūsu filmu kolekcija ir papildināta ar fantastisku latviešu filmu izlasi, kā arī ar multfilmām bērniem. Izpēlēsim jautru viszinišu konkursu ar balvām; ēdīsim, dzersim un dziedāsim! Ieeja pret ziedojumu, sākot ar \$15. Info: Marija Zilvinskis *Maher*, tālr.: 908-277-1251.

Ņujorkas latv. federālā kredītsabiedrība (4 Rīga La, Melville NY).

7. februārī 11:30 Salas sarīkojumu zālē notiks kredītsabiedrības gada sapulce. Dienas kārtībā: valdes pr-tāja, kasieŗa, aizdevumu un revīzijas komisijas ziņojumi, vēlēšanas un dažādi jautājumi. Pēc sapulces cienasts.

12. februārī Metropolitēna operā uzstāsies izcilais latviešu soprāns *Kristīne Opolais* operā „*Manon Lescau*”. Info: www.metopera.org

12. martā 20:00 *Church of St. Luke in the Fields* (487 Hudson Street at Christopher Str, New York 10014) kamerkoris *Cantori*

New York uzstāsies ar *Maijas Einfeldes* kompozīciju „*At the Edge of the Earth*”. Biļetes var iegādāties: www.cantorinewyork.com Pieaugušiem \$25, senioriem \$20, studentiem un bērniem \$5.

SIETLA (WA)

Sietlas latv.sab.centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125), www.seattlelatviancenter.com

31. janvārī 12:00 Kursas Draudzīgā Aicinājuma sarīkojums pēc dievk. Groziņi kopējam ēdienu galdam.

9. februārī 12:00 pensionāru pusdienas. Filma „*Dieva putniņi*” 2. daļa.

14. februārī 12:00 pēc dievk. Draudzes Dāmu komiteja rīko zupas pusdienas par labu LELBA jaunatnes labdarības projektam „*Mīlestība mammām*”.

15. februārī 19:30 *Ivetas Apkalnas* ēģelmūzikas koncerts *Benaroya* koncertzālē Sietlā.

ST. PĒTERSBERGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēkai turpmāk nebūs noteikts darba laiks, sakarā ar lasītāju skaita samazināšanos. Par vēlmi apmeklēt bibliotēku zvanīt **Mārai Prāvs**, tālr.: 727-851-9414.

4. februārī 10:00 biedrības valdes sēde.

13. februārī 17:00 *Sirsniņu balle*, kuŗā sirdi ieliksmojošu, romantisku programmu *Vladimira Hohlova* vadījumā izdziedās lielisks **pārsteiguma viesis!** Pēc koncerta vakara mieļastam mūsu labākā saimniece **Mārite Rubīns** ar visu savu sirds siltumu uzklās izcilu bufetes galdu. Pēc brīnišķīga koncerta un gardām vakariņām būs iespēja izlocīt kājas **Ilmāra Dzeņa** un **Pēterā Ozola** spēlētos deju mūzikas ritmos. Kādus laimīgu loterijas biļešu īpašniekus priecēs vakara laimesti – trīs dāvanu grozi. Tiem, kuŗi gribēs sirdis sasildīt ar glāzi vīna, par to jāgādā pašiem. Lai vakars nebūtu jāpavada kājās stāvēt, vēlams līdz 10. februārim aizrunāt vietu pie galdiņa, zvanot **Dacei Hohlovai**, tālr.: 727-479-

8026. Ieejas ziedojums, sākot ar \$25.

ZIEMELKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*. **30. janvārī** 13:00 latviešu ēdienu gatavošanas klase. **Vija Markova** vāris frikadeļu zupu un **Māra Stevens** gatavos *flan* saldo augļu

pīrāgu. **31. janvārī** dievk. Draudzes gada sapulce. **14. februārī** dievk. Latv. Apvien. Detroitā gada sapulce. Pankūku pēcpusdienas. **28. februārī** dievk.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane *Gibbs*, e-pasts: folkmane@hotmail.com Dievk. kalpojumu laiks 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda! **21. februārī** dievk., diak. Indriķis Kaņeps (*New Jersey*). **20. martā** dievk., diak. Abija Vents (*Deerfield Beach*).

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** baznīca (1927 Riverside Ave, Los Angeles CA 90039). **7. februārī** 11:00 dievk. ar dievg., māc. Mārtiņš Rubenis. **28. februārī** 11:00 dievk., māc. Aivars Ozoliņš.

• **Dzamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). (Turpināts 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Katru svētdienu 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zigrīda Kručkova, tālr.: 617-323-0615.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. Māc. Ieva Dzelzgalvis.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. **Bībeles** stundas 10:00 notiek katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **20. februārī** 11:00 dievk. **19. martā** 11:00 Pūpolu sestd. Dievk. ar dievg., diak. Linda Sniedze *Taggart*. Sarīkojums Lieldienu ievadam.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Arhibīskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00.

• **Mineapoles St. Paulas dr.:** **31. janvārī** 11:00 dievk., sadraudzība; LOAM gada sapulce. **7. februārī** 11:00 dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība un dāmu saimes gada sapulce. **14. februārī** 11:00 dievk. Sadraudzība un dr. gads-kārtējā sapulce. **18. februārī** 11:00 Bībeles stunda. **20. februārī** 19:00 basketbola spēle, kur latvietis **Kristaps Porziņģis** spēlēs NY Knicks komandā pret MN Timberwolves (*Target* centrā Mineapolē). **21. februārī** 11:00 dievk. ar Sv. vak. Draudzes darbinieku ievēšana amatā. Šajā svētdienā būs bērnu uzruna un Svētdienas skola. Piedalīsies draudzes koris. Sadraudzība. **23. februārī** 11:00 dievk. **6. martā** 11:00 plkv. Oskara Kalpaka piemiņas dievk. ar Sv. vak. Sadraudzība un 12:30 filma „Zedelgema”.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā Igaņu bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Īstbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-Kineyko, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com **31. janvārī** 13:30 Īstbransvikā – mūzikas un meditācijas dievk. **7. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. ar dievg. **10. februārī** 10:00 Īstbransvikā Pelnu dienas svētki un Bībeles stunda. **14. februārī**

13:30 Īstbransvikā dievk. ar dievg. **21. februārī** 12:30 Leikvudā dievk. **28. februārī** 13:30 Īstbransvikā dievk.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY).

St. Andrew Lutheran Church (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ).

Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY).

Seafarers & Intl House (123 E 15th St, NY 10003).

31. janvārī 10:00 Jonkeru bazn. dievk., māc. Saivars. Kultūras dienas.

10:30 Salas bazn. dievk., māc. Salpiņš.

6. februārī 11:00 *St. Andrew* bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars. Ņujorkas dr. gada sapulce. *United Methodist Church* (1 Church Str, Gladstone NJ), īpašuma apskate, lai palīdzētu izvērtēt iespējamību Ņujorkas draudzes Ņudžersijas novadam iegādāties šo baznīcu.

21. februārī *St. Andrew* bazn. dievk. ar dievg., māc. Saivars.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** (1900 Westfall Rd, Rochester NY). Diakone Linda Sniedze *Taggart*. **7. februārī** 14:00 Atspīdēšanas laika dievk. **21. februārī** 14:00 Atspīdēšanas laika dievk. Gada sapulce.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginaw, MI). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vija-arins@yahoo.com **21. februārī** 13:00 dievk., māc. Roberts Franklins. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120),

Dr. pr. Jānis Legzdiņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. Dievkalpojumi notiek 12:00. **6. februārī** dievk. Kafijas galds. **26. martā** Lieldienu dievk. ar dievg.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katrā mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **31. janvārī** dievk. ar dievg. Kursas draudzīgais aicinājums.

• **Skenkedijas latv. ev. lut. dr.:** *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308). **Dievk. nenotiks janvārī un februārī.** Nākamais dievk. **20. martā.**

• **St. Pētersburgas latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek Biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Katrs pirmās svētdienas dievk. notiks Biedrības namā plkst. 14:00. Katrs trešās svētdienas dievk. notiks Our Savior baznīcā plkst. 14:00. 31. janvārī** Bībeles stunda. **5. februārī** 11:00 Biedrības namā dr. valdes sēde. **7. februārī** dievk. Biedrības namā. **10. februārī** 13:00 Biedrības namā **Svecīšu svētki**. **14. februārī** dievk. baznīcā.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigaide@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom.pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vitols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās:** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķiši. 11:00 dievkalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds. **31. janvārī** Sv. vak. dievk. decembra un janvāra jubilāru sveikšana.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **13. februārī** 11:00 dievk.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zkldraudze.wordpress.com Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējam avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Mūžībā aizgājusi mana mīļā Zaigīņa

ZAIGA FREIMAN, dzim. LANKA

Dzimusi 1940. gada 4. aprīlī Liepājā,
mirusi 2015. gada 24. decembrī Manchester, Conn.

Augšā aiz zvaigznēm, tur
tiksiēs reiz mīļi...

Viņu mīļā piemiņā paturēs
VĪRS JURIS
DĒLS ĒRIKS AR ĢIMENI
MEITA KRISTĪNA AR ĢIMENI
MEITA ANDA AR ĢIMENI

2015. gadā Dieva mierā aizgāja
mūsu apvienotie locekļi

SKAIDRĪTE PRINCE, dzim. SPURA

Dzimusi 1926. gada 23. februārī Rīgā, Latvijā,
mirusi 2015. gada 22. aprīlī St. Pētersburgā, Floridā

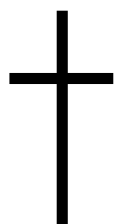
VILIS KRĒSLIŅŠ

Dzimis 1925. gada 12. martā Meirānu pagastā, Latvijā,
miris 2015. gada 12. novembrī Woodbridge, Kanadā

ILZE SALNĀJS, dzim. SADDE

Dzimusi 1916. gada 5. oktobrī Valmierā, Latvijā,
mirusi St. Pētersburgā, Floridā

Sērās piemin
ST. PĒTERSBURGAS LATVIEŠU EV. LUT. DRAUDZE UN
DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA FLORIDĀ

No mums šķīries mūsu mīļotais vīrs un tēvs

JĀNIS LEIMANIS

Dzimis 1932. gada 24. septembrī Rīgā,
miris 2015. gada 29. novembrī Rogue River, Oregon

Uz meža celiņa
Vēl roku devi,
Tad klusām aizgāji
Un saulīte līdz ar Tevi.

Viņu dārgā piemiņā paturēs
SIEVA MAIJA, DĒLS SĒANIS, MEITA KAIJA
MĀSAS BAIBA UN LAILA
RADI UN DRAUGI AMERIKĀ UN LATVIJĀ

Mūžībā aizgājis mūsu filistrs

OLGERTS PŪRIS

Dzimis 1930. gada 10. martā Ogrē, Latvijā,
miris 2015. gada 11. decembrī Sakramento, Kalifornijā

Ar sērām, un vieglas smiltis novēlot,
GERSICANIAS ČIKĀGAS KOPA

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

No BP līdz KP. Ņujorkas skauti un gaidas apmeklē NY Knicks basketbola spēli

INTA ŠKIŅĶE

Lords Roberts Beidens-Pauels pirms vairāk nekā simt gadiem nodibināja jauniešu organizāciju, kas tagad kļuvusi par pasaules skautu kustību. Pāris gadus vēlāk tā iesakņojās arī Latvijā. Beiden-Pauels skautu pasaulē pazīstams kā BP. Viņa devīze skautiem toreiz bija, un vēl šodien ir *Be Prepared!* Latviešu skautismā šī devīze tulkojama kā "Esi modrs!"

18. janvārī Rīgas 90. skautu vienības un Zilā kalna 4. gaidu vienības dalībniekiem un viņu ģimenēm bija iespēja Ņujorkas lielajā *Madison Square Garden* noskatīties Ņujorkas *Knicks* vienības basketbola spēli pret Filadelfijas komandu. Visiem bija zināms, ka *Knicks* komandā spēlē jaunais basketbolists no Liepājas – Kristaps Porziņģis. Skauti un gaidas bija ieradusies uz spēli ar *Knicks* zilajiem krekliem, uz kuriem bija Kristapa 6. numurs ar uz-

rakstu PORZINGIS. Citam bija krekls ar uzrakstu LATVIJA, citam – Latvijas karogs, bet daudziem Latvijā aditas rakstainas šalles ap kaklu, kādas Kristaps bija dāvinājis visiem saviem komandas biedriem.

Kristaps, pazīstams uz laukuma kā KP, bija ļoti modrs spēles laikā. Viņš zibenīgi saņēma piespēli no komandas biedra *Robin Lopez*, iemeta bumbu grozā un palika karā-

Kristapa Porziņģa līdzjutētājs – bijušais latviešu skautu priekšnieks Jānis Škiņķis

jamies pie stīpas ar vienu roku! Vēl pirms tam, kad *Jose Calderon* padeva bumbu Kristapam laukuma vidū, Kristaps to ieraidīja grozā. Kopumā, spēlējams 34 minūtes, viņš komandai ieguva 16 punktus, savāca 12 atlēkušās bumbas un trīs reizes bloķēja pretinieku metienus.

Pārtraukumā uz lielā ekrāna arēnas vidū varēja lasīt: *NY KNICKS WELCOME LATVIAN SCOUTS AND GUIDES*. Kristaps ekspresintervijā pēc pirmā puslaika esot teicis, ka ir ļoti priecīgs par to, ka uz šo spēli atbraukuši latviešu līdzjutēji un ka viņam tiek sniegts tāds atbalsts. Atbalsts viņam bija liels ne tikai no skautiem un gaidām. Blakus aptuveni 80 skautu/gaidu līdzjutējiem bija vēl vairāki duči citu latviešu, kuŗus bija organizējusi Ņujorkas latviešu organizāciju padome (NLOP). Sajūta arēnā bija lieliska, skaties uz kuŗu pusi gribi, visapkārt latvieši.

Pēc spēles, prasījām skautiem un gaidām, vai Kristaps Porziņģis būtu labs skauts? Atbildes iepriecināja. Skauts Emīls atbildēja: „Jā, jo viņš viegli varētu pakārt kokā ēdienu un pasargāt to no lača.” Skauts Ēriks atbildēja: „Kristaps būtu lielisks skauts, jo viņam rūp, lai komanda uzvarētu, un viņš vienmēr palīdz komandas biedriem.

Vislielāko prieku man sagādāja anekdods.

Mamma: „Klau, Kristers, kā tev liekas, vai Kristaps būtu labs mazskauts?” Kristers: – (atskrien no istabas lielām acīm un priecīgs jautā) „Pag, vai Kristaps būs mazskauts?” Mamma: „Vai viņš varētu būt labs mazskauts?” Kristers: – „Noteikti, jo viņš ir ātrs un stiprs!”

Skauts Kurts uz šo jautājumu atbildēja tā: „Kristaps Porziņģis būtu ļoti labs skauts, jo viņš vienmēr cenšas būt labāks nekā bija agrāk. Viņš ļoti sadarbojas ar komandas spēlētājiem, ir pieklājīgs un ciena citus.”

Man šiem puīšiem jāpiekrīt. Skauts ir darbīgs, skauts cenšas. Kristaps katru dienu trenējas, un cenšas kļūt par labāko spēlētāju komandā. Spēles beigu posmā Kristaps bija guvis savainojumu, bet turpināja spēlēt. Divos spēles pagarinājumos viņš sēdēja malā, bet sekoja līdz katram metienam uz grozu, katrai piespēlei, katrai komandas kustībai, katrai trenera norādei. Kristaps, kaut arī ievainojis kāju, kā labs skauts, tomēr bija mozs grūtībās! Par savainojumu viņš esot teicis: „Es ceru tikt atpakaļ laukumā trešdien. Es esmu jauns, es ātri atkopjos!”

Kristap, novēlam tev labas sekmes! Tu būsi vienmēr gaidīts mūsu vidū! Esi modrs!

Porziņģis ir lielākais pārsteigums starp debitantiem

Nacionālās basketbola asociācijas (NBA) kluba Ņujorkas *Knicks* latvietis Kristaps Porziņģis ir lielākais pārsteigums starp šī gada NBA *draftā* izvēlētajiem spēlētājiem un viņš noteikti ir viens no galvenajiem kandidātiem uz NBA debianta balvu. Par to liecina NBA mājaslapā timeklī publicētie ekspertu viedokļi. Porziņģis savā pirmajā karjērā NBA 44 spēles uzsācis *Knicks* pamatsastāvā. Caurmērā Kristaps aizvadījis 28,2 minūtes, guvis 14 punktus, izcīnījis 7,9 atlēkušās bumbas, bloķējis divus metienus, izdarījis 1,3 rezultatīvu piespēli un pārtvēris 0,8 piespēles.

„Teikšu, ka cīņa par labāko debianta balvu ir starp Karlu Antoniju Taunsu (NBA *drafta* pirmo numuru) un Kristapu Porziņģi, jo viņi abi patiešām ir ļoti talantīgi un ietekmē spēli. Ja jāizvēlas viens, kā var neizvēlēties *The Zinger* – Porziņģi, „uzskata TNT apskatnieks Deivids Oldridžs. „221 centimetru gaŗš puisis ar tādām spējām – kuŗš vēl var tā mest, cīnīties par bumbām un bloķēt metienus? Un vēl, viņš nenobijās no spēlēšanas pilsētā, kas ļoti pazīstama ar noniecināšanu un jauno talantu „izgāšanu””

Kristapam Porziņģim no Ņujorkas *Knicks* komandas pietrūcis gandrīz 100 000 balsu, lai iekļūtu Nacionālās Basketbola asociācijas (NBA) Visu zvaigžņu spēles Austrumu konferences sākumsastāvā, pavēstīja organizatori. Gaŗo spēlētāju pozīcijā līdzjutēju balsojumā ar 1 089 206 balsīm uzvarēja Klīvlendas *Cavaliers* zvaigzne Lebrons Džeimss, kuŗš saņēma 1 089 206 balsis. Otrais ar 711 595 balsīm bija Indiānas *Pacers* pārstāvis Pols Džordžs, bet trešo vietu guva Porziņģa komandas biedrs Karmelo Antonijs, kuŗš nopelnīja 567 348 balsis, par nieka 360 balsīm apsteidzot Čikāgas *Bulls* spēļu zvaigzni Po Gasolu. Porziņģis ar 473 579 balsīm palika sestajā vietā, piekāpjoties arī Detroitas *Pistons* spēlētājam Andrē Dramondam.

Brāļiem Dukuriem dubultuzvara

Latvijas skeletonisti Martins un Tomass Dukuri izcīnīja pirmās divas vietas Vistleras trasē Kanadā Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā. Martins Dukurs guva sesto uzvaru šīs sezonas sesos posmos, bet Tomass Dukurs sasniedza jaunu trases rekordu un pacēlās uz trešo vietu Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā.

Trešo vietu guva Dienvidkorejas sportists Juns Sunbins

Martins pirmajā braucienā finišēja pēc 52,15 sekundēm, par piecām sekundēm simtdaļām pār-

Uz goda pjedestāla // FOTO: EPA/LETA

spējot trases rekordu. Savukārt Tomass brālim pēc pirmā nobrauciena zaudēja 0,33 sekundes. Otrajā braucienā trases rekordu laboja Tomass, distanci veicot 52,11 sekundēs. Martins otrajā braucienā bija lēnāks par 0,05 sekundēm, tomēr ar to pietika divu braucienu summā – viņa pārsvars palika 0,28 sekundes.

Lelde Priedulēna – pasaules junioru čempione

Latvijas skeletoniste Lelde Priedulēna triumfēja pasaules junioru meistarsacīkstēs. Priedulēna labāko rezultātu sasniedza abos braucienos un summā par 0,35 sekundēm apsteidza Kimberliju Bosu no Nīderlandes.

Lelde Priedulēna

Iepriekš Priedulēna divreiz šajās sacensībās bija spējusi gūt ceturto vietu. Šī bija pēdējā reize, kad Priedulēna driksstēja piedalīties pasaules junioru meistarsacīkstēs. Pirms šīs sezonas Priedulēnai Pasaules kausa izcīņas posmos augstākā bija 12. vieta, bet šajā sezonā viņa pirmajos trijos posmos allaž bija labāko sešinieka, turklāt 11. decembrī Kēnigzē trasē bija tikai 0,04 sekunžu atšķirībā no karjēras pirmā goda pjedestāla, izcīnot ceturto vietu.

Endija Tērauda izcīnīja astoto vietu, viņa pēc pirmā brauciena pat bija sestā, bet otrajā sasniedza astoto laiku. Viņa summā Priedulēnai zaudēja 1,33 sekundes, bet pēc pirmā brauciena pat bija priekšā pastāvīgajai Pasaules kausa izcīņas dalībniecei Jūlijai Kanakinai no Krievijas.

Vīru konkurencē Ivo Šteinbergs izcīnīja sesto vietu.

Uga Žalima otrais pjedestāls

Latvijas bobsleja pilota Uga Žalima ekipāža (stūmējs Intars Dambis) olimpiskajā Vistleras trasē Kanadā tikai divas sekundes simtdaļas atpalika no uzvaras Pasaules kausa (PK) izcīņas sestā posmā pirmajās divnieku sacensībās. Sāncenšu rezultāti bija ļoti blīvi, tāpēc mazā atstarpe nebija pietiekama kāpšanai uz goda pjedestāla – ceturta vieta. Šajās sacensībās piedalījās arī muguras savainojumu apārstējušais Latvijas vadošais pilots Oskars Melbārdis ar stūmēju Daumantu Dreiškeni, kuŗi uzvarētājiem summā zaudēja 0,15 sekundes, kas deva piekto vietu.

Sporta ziņas sakopojis P. KARLSONS

Kristapa fani pirms spēles

Kristapa Porziņģa fani – skauti. No kreisās: skauti Gustavs Teteris, Nils Berg, Markus Berg, Kaspars Ast un Kurts Vitins